

Di's Ndac Che'n Diox Co' Mque' Mate Ye's

*Trè' ndlu' cóñ che'n rye bin mèn co' ngòc xudgool
Jesucrist axta co'se' ngóol Tad Jesucrist.*

(Lc. 3.23-38)

¹ Loo libr ndxè' nda' cuent cóñ che'n rye mèn co' ngòc xudgool che'n Jesucrist co' nde bin David co' ngòc rey pólá. No nda' loo libr ndxè' cuent le' Jesucrist nac bin che'n tedib mbi' co' ngo ban más pólle'a. Mbi'a ngro' lèe Abraham.

² Abraham ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Isaac. Ngoloa, ngòc Isaac xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Cob. Le' Cob na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Judá con taamas hues Judá.

³ Le' Judá na, mblo xin' thìb xa'got co' ngro' lèe Tamar, xa'got Judá. Mxan Tamar Far no Zar. Ngòc Judá no Tamar xud no xna' Far no Zar. Le' Far na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Esrom. Esrom na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Aram.

⁴ Aram na, ngòc xud Aminadab. Aminadab na, ngòc xud Naasón. Naasón na, ngòc xud Salmón.

⁵ Le' Salmón na, mblo xin' Rahab, xa'got Salmón. Ngóol thìb mbyòo co' ngro' lèe Booz. Booz na, mblo xin' Rut, xa'got Booz. Sya, ngóol thìb mbyòo co' ngro' lèe Obed. Obed na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Isaí.

⁶ Isaia na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá. David co' ngòc reya mque noque' thìb xa'got co' ngòc sa'l thìb mbi' co' ngro'

lèe Uri. Ale mxan xa'gota thìb xgan' David. Xgan' Davida ngro' lèe Salomón. Ale ngòc David con xa'gota xud no xna' Salomón.

⁷ Salomón na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Roboam. Roboam na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Abi. Abi na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe As.

⁸ As na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Josafat. Josafat na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Joram. Joram na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Usi.

⁹ Usi na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Jotam. Jotam na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Acaz. Acaz na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Ezequi.

¹⁰ Ezequi na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Manasés. Manasés na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Amón. Amón na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Josi.

¹¹ Josi na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Jeconi, no xud taamas hues Jeconi, co'se' ngòc tiemp co'se' ngòc mèn nación Israel xal moz loo mèn nación Babiloñ.

¹² Ngolo nguri'th tiemp co'se' ngòc mèn nación Israel xal moz loo mèn nación Babiloñ, Jeconi ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Salatiel. Salatiel na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Zorobabel.

¹³ Zorobabel na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Abiud. Abiud na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Eliaquim. Eliaquim na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Azor.

¹⁴ Azor na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe Sadoc. Sadoc na, ngòc xud thìb mbyòò co' ngro' lèe

Aquim. Aquim na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Eliud.

¹⁵ Eliud na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Eleazar. Eleazar na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Matán. Matán na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Cob.

¹⁶ Cob na, ngòc xud thìb mbyòo co' ngro' lèe Chè. Le' Chè na, ndoole' ngòc sa'l Mari. Mari na, mxan Jesús co' ne' tedib lèe co' nac Crist.

¹⁷ Loo ryete bin ndxè', tiemp co' mbri'th desde co'se' ngo ban mbi' co' ngro' lèe Abraham axta co'se' ngo ban mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey pólá mdyaa sida bin. Lomisque' ne, tiemp co' mbri'th co'se' ngo ban Davida ngòc taasida bin axta co'se' ngòc mèn nación Israel moz yèe loo mèn nación Babiloñ. Lomisque' ne, tiemp co' mbri'th co'se' mtlo ngòc mèn nación Israel moz yèe loo mèn nación Babiloñ ngòc taasida bin axta co'se' ngóol Crist.

*Trè' ndlu' xá mod ngóol Jesucrist.
(Lc. 2.1-7)*

¹⁸ Taandxè' mod ngòc con' co'se' ngóol Jesucrist. Thìb mza' yòn co' ngro' lèe Mari ngòp trat con thìb mbyòo co' ngro' lèe Chè. Ngòc mza' co' lèe Maria xna' Jesucrist. Chè mdoodi's no Mari par selya' Chè con Mari. Per ndoore' selya' Chè con Mari no tyub no Chè Mari, ale gunèe Chè mbe' xin'le' Mari. Per ne'nda'de Chè cuent xá mod mbe' xin' Mari. Mari mquée loo xin' por con' roo no con' xèn che'n Diox co' ngòc loo Mari por cón che'n Xpii Natú'.

¹⁹ Chè co' ngòcque' xin' sa'l Mari, Chè ngòc thìb mbi' nalì no thìb mbi' nambìi loo Diox. Co'se' gunèe Chè mbe' xin'le' Mari, indly'a'ste Chè yecloo

Chè loo Mari no quexù' Chè Mari loo xnaa. Ale mbli Chè xtùuz xexte lá' Chè Mari par ne'ta'de mèn cuent le' Chè xexte mblá' Mari.

²⁰ Per láth ngue li Chè xtùuz con'a, chàa, ngro' too thìb angl co' mtel' Tad Diox loo Chè làth mcal'. Ndxab angl loo Chè':

—Chè, lùu co' nde bin David co' ngòc rey pôla, ne'zyebtel no ne'yeclodel no ne'thyontel càaya'que' Mari par tyub nol Mari xal xin' sa'lpe'l. Tac thìb mbedbi' co' tyan Mari co' yi'th yáal yiloa, mbedbi'a mquée loo loo Mari por cón che'n Xpii Natú'.

²¹ Tyan Mari thìb mbed. Yiloa, lùu tub lèe mbed Jesús. Tataa ryo' lèe mbed tac mbed tí' no làa mbed mèn co' nac mèn nación mbed loo xquin mèn no loo xtol mèn.

²² Tataa ngòc ryete con'a par mdyaaque' no ngòcque' no ndubque' di's co' gunii Diox por cón che'n thìb mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab mbi'a:

²³ Le' thìb mza' yòn quée looque' xin'. Mza'a tyan thìb xgan' mza' no ryo' lèe mbeda Emanuel. Di's co' nac di's Emanuel nee di's: Nzole' Diox làth na'.

²⁴ Co'se' ngro' mcal' loo Chè, mbli Chè xal mnibe' angl co' mtel' Tad Diox loo Chè. Mqueltàa no Chè Mari. No mdub no Chè Mari xal xin' sa'lpe' Mari.

²⁵ Per mastale' mqueltàa no Chè Mari no mdub no Chè Mari le'n rye huiz co' mdoo nac xin' Mari, ne'ngàalte Chè Mari axta ngóol ner mbed co' ngòc mbed ndlyo loo Mari. Axta syare' ngòc Mari xa'gotpe' Chè. Ngoloa, mdub lèe Chè mbeda Jesús.

2

*Mèn co' anze'f ndxác ngro' liz no làaz par mbi'th
too naa mèna Jesucrist co'te' ngóol Jesucrist.*

¹ Co'se' ngolo nguri'th plá huiz ngóol Jesús le'n thib yèez co' lée Belén, yèez co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude, le'xque' le'n tiempa ngòc thib mbi' co' ngro' lée Herod rey loo mèn le'n nación Israel. Làth xtau'a, mzin plá mèn co' anze'f ndxác le'n ciuda Jerusalén. Mèna nde par ned ndlyen huiz.

² Mnibdi's mèna loo mèn ciuda Jerusalén. Ndxab mèna:

—¿Máa mbeto' co' ngóolle'a, à', mbed co' gàc rey loo mèn nación Israel? Nu' gunèele' mbéelhui' co' mblu' le' mbed ngóolle'. Mbéelhui'a mbyú' loo loo nu' par ned ndlyen huiz. Cona, nde nu' axta trè' par tyub xib nu' loo mbed no par còo' nu' yéc nu' loo mbed co' gàc reya.

³ Co'se' mbìn Herod con ryete mèn ciuda Jerusalén le' mèna mnibdi's máa mbed, ne'ñeede rey Herod cóñ li rey Herod. Ale mbyàa mbye'th xtùuz rey Herod. Ne'mbe see teede lezo' rey Herod con ryete mèn che'n ciuda Jerusalén.

⁴ Sya, mbli Herod mandad. Ndye'th ryete mèn co' ngòc jef co' más mnibe' loo nguley' no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel tiempa. Mnibdi's Herod loo mèna. Ndxab Herod:

—¿Ché' non gu' pá gàc co'te' gáal Crist, à'?

⁵ Mèna mcàb loo Herod. Ndxab mèna:

—Crist gáal le'n yèez Belén co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude tac tataa ndub di's loo libr co'

mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's co' ndxab:

⁶ Gu' co' nac mèn yèez Belén co' nac thìb yèezya' che'n làaz mèn jude, mastale' iñaade gu' xal mèn roo no mèn xèn làth mèn co' ñibe' rye yèezya', per làth gu' gáal thìb mbi' co' gàc jef loo gu' co' ñibe', no co' tyoo ner, no co' quenap mèn co' nac mèn nación Israel co' nac mèn nacionpe' daa.

⁷ Sya, sexte ngurez rey Herod mèn co' ndxáca par huen huen ñibdi's Herod loo mèna par ta' mèna cuent loo Herod pól mtlo ngòc gunèe mèna mbyú' loo mbèelhui' loo mèna.

⁸ Ngoloa, mtel' rey Herod mèna par ya mèna par ned le'n yèez Belén. Ndxab rey loo mèna:

—Huàa que tee gu' le'n yèeza. Huen huen ñibdi's gu' cóñ che'n mbeda loo mèn yèeza. No co'se' yilo zyal gu' mbeda, yi'th ta' gu' cuenta loon par ga too naan mbed, par tyub xiben no còo'en yéquen loo mbed, ne.

⁹⁻¹⁰ Co'se' ngolo mbìn mèna di's co' ndxab rey, mxen mèna ned, nda mèna. Láth ndoo mèna ned, nda mèna par yèez Belén, mbere mbèelhui', mbyú' loo mbèelhui' loo mèna tedib vez, leque mbèelhui' co' mbyú' loo loo mèna co'se' mdoo mèna ned ndoore', nde mèna par ned ndlyen huij. Co'se' gunèe mèn co' ndxáca mbèelhui'a, anze'f mdyac tím' lezo' mèna axta plóthe. Le' mbèelhui'a na, xèegà xèegà nda nerte loo mèna tedib vez axtaque' mblu' mbèelhui' loo mèna co'te' ngo mbed. Sya, xèe ngo too mbèelhui'a gáp yéc yòò co'te' ngo mbed, xgan' Mari.

¹¹ Sya, ngòò mèna loo lue' co'te' ngòc liz mèn co'te' ngo xna' mbed con mbed. Texal gunèe mèna

mbed con xna' mbed co' ngro' lèè Mari, ale mdub xib mèna loo mbed no mcòo' mèna yéc mèna loo mbed no ndxab mèna loo Diox:

—¡Ay, Dio's! Mbi' roo no mbi' xèn gàc mbed ndxè'.

Ngoloa, mxal' mèna caj mèna co'te' ndxosua' tesor. Angmda'la's mèna tesor càa xna' mbed, co' gàc che'npe' mbed yiloa. Tesora nac or, no thìb xla' co' ndlya' xal zen yal', no thìb xla' co' ndlya' xal perfum co' lèè mirr.

¹² Ngolo mbli mèna con'a, mda' Diox cuent loo mèn co' ndxáca làth mcal' le'n huiza ne'berede mèna leque ned nde mèna par ne'ri'thte mèna co'te' nac liz rey Herod. Sya, mxen mèna tedib ned, ndyàa mèna par làaz mèna.

Chè no Mari mxon' no mbeto' co' ngro' lèè Jesús par ned le'n nación mèn egipt.

¹³ Co'se' ngolo mxen mèn co' ndxáca ned ndyàa mèna, thìb angl che'n Tad Diox mxo'f loo loo Chè làth mcal'. Ndxab angl loo Chè:

—Chè, jer goo che. Leque nal yál' fxen ned. Be' mbed con xna' mbed. Huàa xon' par ned le'n nación mèn egipt. Gòo gu' tya axtaque' lin avis loo gu'. Tac rey Herod ndlya's cua'n mbed par guthxù' Herod mbed.

¹⁴ Sya, ngro' mcal' loo Chè. Ngo che Chè. Ndxab Chè loo Mari:

—Mari, jer goo che. Nda no na' mbed par ned le'n nación mèn egipt nalle'. Mbe' Chè mbed no xna' mbed yál'a. Mxon' no Chè ryop Mari par ned le'n nación mèn egipt.

¹⁵ Ngo ban Chè ryop Mari, co' ngòc xin' sa'l Chè, con mbed le'n nación mèn egipt axta mzin huiz

nguth Herod. Ngòc con' ndxè' loo Chè no loo mbed par ngòcque', no par mdyaaque', no par mdubque' di's co' gunii Tad Diox por cóñ che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox xal nac di's co' ndxab Diox:

—Par ned le'n nación che'n làaz mèn egípt ngo casloo xgan'en. No co'te' ngo casloo xgan'en, mblin par mbere xgan'en, ndye'th xgan'en par ned liz no làaz xgan'en tedib vez.

Herod mnibe' ngua yuth solndad myen'bi' bix le'n yèez Belén.

¹⁶ Co'se' mden' rey Herod ya ne'ngri'thte mèn co' ndxáca liz rey Herod tedib vez, syare' mda' rey Herod cuent cóñ che'n mbed no cóñ che'n mèna le' mèn co' ndxáca mxiis no Herod. Sya, ngocloo tín' Herod. Ale de xyàñ mnibe' Herod loo solndad par ya yuth solndad ryete myen' bix co' nac ante myen'bi' co' nzo ban le'n yèez Belén no le'n rye yéezya' co' ñibe' yèez Belén, myen' bix co' nzo chop lin' par xàñ', co' nee di's, xal nda tee tiemp co' mda' mèn co' ndxáca cuent loo Herod par bel'que' yigaa mbed xin' Mari loo solndad làtha.

¹⁷ Axta syare' mdya di's no mdubque' di's co' ndxab Jeremi co' mde'th di's co' ndxab Diox, co' mque' Jeremi ye's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

¹⁸ Anze'f thìb ruid mbyèn le'n yèez Ramá. Tant thìb mèngo'r mdub yen mèn no lezo' mèn no tant mbín' mèn no ngrozèe yath mèn. Ne' tí' yéc no ne' tí' lezo' rye mèngot co' nac mèn nación Israel por mbín' mèngota por cóñ che'n xgan' bix mèngota. Indlya'ste mèngota tegán mèngota lezo' mèngota no yende mod tegán taamas mèn lezo'

mèngota tac ryete myen'bi' bix xgan' mèngota nguth.

19 Co'se' mzin huiz nguth rey Herod, thib angl co' mtel' Tad Diox mbere mxo'f loo angl loo Chè làth mcal' le'n nación mèn egipt. Ndxab angl loo Chè:

20 —Chè, Diox mtel' daa par gal lin avis lool: Fthop taa rye con' ngue nol. Tac gu' bii no mbed par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn nación Israel. Tac mèn co' mbli purad par guth mèn mbed, mèna nguthle'.

21 Sya, co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mthop mtua Chè rye con' co' ngòc che'n Chè. Sya, ndxab Chè loo Mari:

—Ndyàa no na' mbed par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn nación Israel.

22 Láth ndoo Chè ned con Mari no mbed, nda zin Chè le'n yèezya' che'n làaz mèn nación Israel, mbìn Chè le' Arquela, xgan' rey Herod, nacle' gobernador loo mèn gulàaz Jude lugar che'n Herod, xud Arquela. Sya, mzyeb Chè bii Chè par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude. Tya, mbere Diox, mdoodi's no Diox Chè làth mcal' xá mod li Chè. Ngoloa, mxen Chè ned con Mari co' nac xa'got Chè no con mbed co' nac Jesús. Ndyàa Chè le'n thib yèez chu'th co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile.

23 Per ya que mzinle' Chè con Mari no mbed, ngòò ban Chè con Mari no mbed le'n thib yèez co' lèe Nazaret. Tataa ngòca loo Chè no loo Mari par ngòcque' di's, no mdyaaque' di's, no mdubque' di's co' gunii mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox le' mbed co' hue' lèe Jesús hue' tedib lèe co' lèe Jesús nazaren.

3

Juàn Bautist mblo yalbàn loo mèn co'te' nagán tiempa.

(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

¹ Le'n tiemp co' ngo ban Jesús le'n yèez Nazaret, le'n tiempa mblo Juàn Bautist yalbàn loo mèn co'te' nagán, co'te' nac yèezya' che'n làaz mèn jude. Mblo Juàn Bautist yalbàn loo mèn.

² Mbez Juàn Bautist co'se' ngo Juàn yalbàn loo mèn:

—Blàa gu' yéc gu' no blàa gu' lezo' gu'. No fse' gu' xtùuz gu' no mod co' ndxàp gu' loo Diox. Tac tiemp co' mblyia's Diox ñibe' Diox loo gu' loo cóن che'n Diox nde zin' gaxle'.

³ Cón che'n Juàna ngòc di's co' mque' Sayi ye's, di's co' ndxab Diox loo Sayi. Taandxè' mbez di's loo ye's:

Ndxèn thìb di's che'n thìb mbi' co' mbez yèe cabii co'te' nagán co'se' ngo mbi' yalbàn. Mbez mbi': Bli nab gu' gu' loo cón che'n con' ndac. Fse' gu' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo Diox par gàc nab gu' co'se' yi'th ñibe' Tad Diox gu' loo gu'.

⁴ Xab Juàn co' mdoc Juàn nayà' con yis yid camell. Lomisque', cinch co' ngo le'n Juàn na-toxcua' con yid má'. Lua' Juàn no xít Juàn ngòc mbiistoo no mzin huan.

⁵ Co'se' mtlo Juàn mblo Juàn yalbàn, sya, ndxi'th mèn ciuda Jerusalén, no ryete mèn yèezya' co' nac làaz mèn jude, no ryete mèn co' nac mèn yèezya' co' nziri' gax ro yó'be' Jordán, loo Juàn par gòn mèna di's co' mbez Juàn no co' nde'th Juàn.

6 Le' sya, texal ndxelo mxo'f dol mèna no ngo ro mèna cón che'n xquin mèna no cón che'n xtol mèna loo Juàn, ndli Juàn bautizar mèna le'n yó'be' Jordán.

7 Látha, ñèe Juàn nde huax mèn co' nac mèn xley' farise no co' nac mèn xley' saduce loo Juàn. Mèna nde loo Juàn par li Juàn bautizar mèna. Sya, ndxab Juàn loo mèna:

—¡Aa mèn xley' farise, no mèn xley' saduce, mèn co' nayi' co' nac xal mbel' co' lèe huid! Leque gu' ndlu' loo xtàa gu' nado' nac gu'. Per par le'n lezo' gu' nzo con' ye'rsin'. ¿Chó mblu' loo gu' par lyá' gu' loo con' ye'rsin' co' gàc loo gu' co'se' gàc tiemp co'se' yecloo Diox loo gu' axta plóthe, à'?

8 Nabe'ste fque tee ban gu' loo mèn no nabe'ste gòp gu' mod loo mèn par lu' gu' loo mèn le' gu', lìcque', ngulàale' yéc no ngulàale' lezo' gu' loo Diox cón che'n con' ye'rsin' co' ndli gu'.

9 Ne' ne' li gu' xtùuz le'n lezo' gu' no ne' ne' gab gu' loo lezo' gu' anze'f ntac naca loo Diox le' Abraham nac xudgool gu'. Tac daa ngue nii loo gu': Diox, lìcque', gác li par bix loo quèe ndxè' no gàc quèe ndxè mèn co' naban co' nac binpe' che'n Abraham.

10 Nde niin thìb con' loo gu', ne: Le'i ndxàcle' loo gu' nalle' nde zin' gaxle' co' xà' Diox gu' par cobii Diox gu' le'n ye'rbìil thidtene xal co'se' ncho' mèn thìb xan' yaa xlè co' inda'de xlè ndac par co mèn yaa xlèa loo quiì.

11 Lìcpe' ba'i, na ndli bautizar gu' con nít par ndxàca thìb muestr loo mèn co' ndlu' loo mèn le' gu' ngulàale' yéc no ngulàale' lezo' gu' no mse'le' gu' mod co' ngòp gu' loo Diox. Per nalle' ndele' thìb mbi' co' yi'th loo gu' yilo lin bautizar mèn. Mbi'a li bautizar gu' co'se' lyàa Xpii Natú' loo gu' co' gàc xal

thìb quìi no thìb bèel. Mbi'a ndxàp más con' la's nii mbi' no la's ya' mbi' leque daa. No ne' por chu'th ne'ta'den par mbi'a. No axta ne' libid co' ngue nii mbi', indxàalte daa par làan libid nii mbi'.

¹² Li mbi' thìb con' loo mèn, ne, xal co'se' nzole' pal ya' thìb mbi' par toocua' mbi' nzob triu par quis mbi' nzob triu mbi'. Yiloa co' xà' mbi' nzob triu loo yix nzob triu. Yiloa na, cosua' mbi' nzob triu. Le' yix co' yende chó juisa na, tec mbi' loo quìi co' ne'yu'de thidtene. Tataa li mbi', co' yi'th loo gu' yiloa, loo mèn co' tyal yila's loo mbi'a par ryo xà' mèna loo mèn co' ne'tyalte yila's loo mbi'a.

Juàn mbli bautizar Jesúis.

(*Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22*)

¹³ Le'n huiz co' ngue go Juàn yalbàn, Jesúis ngro' par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. Ngua Jesúis par ned ro yó'be' Jordán co'te' ngo Juàn par mbli Juàn bautizar Jesúis le'n yó'be' Jordán.

¹⁴ Ndxab Jesúis loo Juàn li Juàn bautizar Jesúis. Per co'se' mbìn Juàn li Juàn bautizar Jesúis, ne'ndalte Juàn li Juàn bautizar Jesúis. Ndxab Juàn loo Jesúis:

—U' ndxàal li bautizar daa, Tad. ¿Xá mod ndlya's U' ale daa li bautizar U', ye?

¹⁵ Ndxab Jesúis loo Juàn:

—Lìcque' nac di's co' ngolo guneel ba'. Yende cóñ niin lool. Per mastale' nden'l ndxàal lin bautizar lùu, bli co' ñibe'en lool. Bli bautizar daa tac taandxè'que' ndxàal li na' par tyaaque', no gàcque', no tyubque' di's xal mnibe' Diox par gàca.

Syare', mdyal Juàn. Mbli Juàn bautizar Jesúis.

¹⁶ Per texal ngulàa Jesúis le'n nít par ngòc bautizar Jesúis le'n nít, no ngro' Jesúis le'n nít, chàa,

mxyal' loo bé'. Látha, gunèe Jesús Xpii Natú' che'n Diox co' ñaa xal thìb palomxtil' hora co' nde làa loo bé' loo Jesús. Sangmbyan' Xpii Natú' loo Jesús. No ngo no Xpii Natú' Jesús thidtene.

¹⁷ Leque hora, mbyèn thìb di's loo bé' co' ndxab:
—Mbi' ba' nac xgan' daa co' anze'f ngudloon no lezon. Por cón che'n mbi' ba' anze'f ndyac tím' lezon.

4

Mebizya mbly'a's andoo Jesús cua'n Jesús xquin Jesús no xtol Jesús.

(*Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13*)

¹ Ngoloa, mbli Xpii Natú' che'n Diox mxen Jesús ned. Nda Jesús thìb lugar co'te' nagán par cobya' Mebizya Jesús no li Mebizya preb thìb con' loo Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús co' gab Mebizya loo Jesús. Mebizya mbly'a's andoo Jesús cua'n Jesús xquin Jesús no xtol Jesús.

² Le'n rye huiza, xlat Jesús. Ne'nghuade Jesús le'n cho' huiz no le'n cho' yál'. Ngoloa, anze'f mblyan' Jesús.

³ Látha, ngua Mebizya loo Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús co' gab Mebizya loo Jesús tac Mebizya nanee le' Jesús ndlyan'. Ndxab Mebizya loo Jesús:

—Chele' lùu, lìcque', nac xgan'pe' Diox, bnibe' loo quèe ndxè' gàc quèe ndxè' pan par hual.

⁴ Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:
—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Iante con pan cue ban mèn loo izlyo'. Ndxe'leque', mèn cue ban loo izlyo' ndxè' por cón che'n ryete di's co' gunii Diox loo mèn.

5 Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús le'n ciuda Jerusalén co' nac ciuda natú' che'n Diox. Mbli Mebizya par mquée Jesús yéc templ co'te' nac más gáp.

6 Tya, ndxab Mebizya loo Jesús:

—Chele' lùu nacque' xgan'pe' Diox, lyazen que'l thib brinc trè' axta loo yòo. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Yub Diox ñibe' loo angl che'n Diox par quenap angl lùu. Angl te'f ya' angl par lyàal ya' angl par ne'lyàadel loo quèe no ne'huí'de ladl loo quèe.

7 Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Ne'lidel preb no ne'coby'a'del Tad co' nac Tad Diox lùu par ñeel ñeene' ché' tetì Tad Diox lùu por cón che'n con' ye'rsin' co' ngue lil.

8 Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús loo thib yii roo. Mblu' Mebizya ryete nación co' nziri' dib athu loo izlyo' loo Jesús. Mblu' Mebizya ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn che'n rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' loo Jesús, ne.

9 Ndxab Mebizya loo Jesús:

—Ryete con' ba' tan càal par gàca che'npe'l chele' lùu tyub xib loon no còo'l yécl loon.

10 Le' sya, ndxab Jesús loo Mebizya:

—Biiche thib lad loon, Mebizya. Byàa. Tac ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Ante loo Dioxpe' lùu tyub xibl no còo'l yécl no ante loo Dioxpe' lùu lil sirv.

11 Sya, xexte mxen Mebizya ned. Ndyàa Mebizya. Mblá' Mebizya Jesús. Ngoloa, mzin angl che'n Diox loo Jesús. Mbli angl mandad loo Jesús.

*Jesús mtlo mxo'fzin'zin'co'nde xo'fzin'Jesús le'n
yèezya' co' nac gulàaz mèn galile.
(Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15)*

12 Leque le'n huiza, mbìn Jesús le' Juàn Bautist ngue lezi'f. Mbere Jesús, ndyàa Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile.

13 Tya, sangnguri Jesús yèez Nazaret. Ne'mbedte Jesús le'n yèez Nazaret. Ndxe'leque', ngua ban Jesús le'n yèez co' lèe Capernaum co' nac thib yèez co' nziri' gax ro lagun, lagun co' nziri' loo xyòn mèn galile co'te' nazal' xyòn mèn che'n làaz mèn zabulón, no co'te' nazal' xyòn mèn che'n làaz mèn neftalí. |

14 Tataa ngòc con'a loo Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' mque' Sayi ye's, Sayi co' mde'th di's che'n Diox. Sayi ndxab:

15 Co'se' yi'th Crist, Crist ya que tee par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn zabulón, no par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn neftalí, no par ned co' nsyo ro níttó' co' nda tedib lad ro yó'be' Jordán. No ya que tee Crist par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile co'te' nzo ban huax mèn co' inacte mèn nación Israel.

16 Mèn co' nzo ban par neda, mèna ngure li cop' co' mcàb loo mèna loo cón che'n Diox xal mèn co' ngure loo yál'cuau. Diox mbli par mdyub xnìi yéc mèna no par mdyub xnìi lezo' mèna por cón che'n Crist. No ryethe mèn co' alithe nzi ban loo con' co' ncàb yalguth loo mèna, Diox ntenìi yéc mèna no ntenìi Diox lezo' mèna por cón che'n Crist.

17 Axta syare' mtlo Jesús, mblo Jesús yalbàn loo mèna tya. Mbez Jesús loo mèn par neda:

—Gulàa yéc gu' no gulàa lezo' gu'. Fse' gu' xtùuz gu' no mod co' ndxàp gu' loo Diox. Tac tiemp co' ndlya's Diox ñibe' Diox loo gu', tiempa mzinle' loo gu'.

Jesús ndxab loo thap mbi' co' ndyen mbèel: Ftoo nque gu' xísen. Ya' gu' nda na'.

(*Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11*)

¹⁸ Láth nda riid Jesús ro lagun co' nziri' loo xyòn che'n mèn galile, gunèe Jesús chop mbi' co' ndxàc hues. Thìb mbi' ngro' lèe Mon Pedr. Le' tedib mbi'a na, ngro' lèe Ndech. Nzi gobii ryop hues mbi' yex le'n nít loo lagun par yigaa mbèel loo ryop hues mbi' tac ryop hues mbi' ndyen mbèel.

¹⁹ Sya, ndxab Jesús loo Pedr no loo Ndech:

—Ya' gu' nda na'. Ftoo nque gu' xísen. Daa li le' ryop gu' gác mbi' co' lu' loo mèn cón che'n Diox par yòo mèn loo cón che'n Diox xal ndxàc co'se' ndyen gu' mbèel con yex gu'.

²⁰ Co'se' mbìn ryop hues mbi' tataa ndxab Jesús, mblá' ryop hues mbi' yex. Nda nque ryop hues mbi' xís Jesús.

²¹ Gundee Jesús taandxepte más delant, gunèe Jesús taachop mbi' co' ndxàcguè' hues. Thìb mbi' ngro' lèe Cob. Tedib mbi' ngro' lèe Juàn. Ryop hues mbi' a ndxàc xgan' thìb mbi' co' ngro' lèe Zebede. Nzo ryop hues mbi' le'n thìb yòoyaa con xud mbi'. Ngue go bdè' ryop hues mbi' yex le'n yòoyaa con xud mbi'. Jesús ngurez ryop hues mbi'a. Ndxab Jesús:

—Ftoo nque gu' xísen. Ya' gu' nda na', ey.

²² Leque hora mblá' myen' yòoyaa con xud myen'. Nda nque myen' xís Jesús.

*Jesús ngue lu' huax mèn.
(Lc. 6.17-19)*

²³ Be' taa be' taa nda tee lu' Jesús mèn le'n rye yèezya' che'n làaz mèn galile. Ngue lu' Jesús mèn le'n sinagog mèn co' nziri' rye lugar co'te' mque tee Jesús. Ngo Jesús yalbàn. Mbez Jesús loo mèn cóñ che'n di's ndac cóñ che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No mteyac Jesús mèn, mèn co' mque no chol yíiz le'n rye yèezya' ned mque tee Jesús.

²⁴ Láth mque tee Jesús par neda, anze'f thìb mèn yèezya' che'n làaz mèn sir mbìn cóñ che'n Jesús. Mbi'th no mèna ryete mèn yíiz co' nzo par neda, mèn co' ndyac len chol yíiz, no mèn co' mdén' chol yalnè, no rye mèn co' mque no chol mbii che'n xpii meexù', no mèn co' mque no yíiz enferesi, no mèn co' mque no yíiz mbii co' nac yíiz bech. Mteyac Jesús ryete mèn yíiza.

²⁵ Mdoo nque huax mèn yèezya' che'n làaz mèn galile, no mèn yèezya' che'n làaz mèn decápolis, no mèn che'n ciuda Jerusalén, no mèn yèezya' che'n làaz mèn jude, no mèn rye yèezya' co' nziri' par ned ndlyen huiz, ned nziri' yó'be' Jordán, xís Jesús.

5

Jesús mdub loo thìb yii par mblo Jesús yalbàn loo mèn.

¹ Co'se' gunèe Jesús anze'f thìb mènléy' nziri' con Jesús, Jesús mquéee loo thìb yii co' ndub tya. Mdub Jesús loo yiia. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, thidte mqueltàa, ngure myen' dib vuelt loo Jesús.

² Mtlo Jesús, mblu' Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' taandxè':

*Jesús ngue lu' cóñ che'n chop ned mèn.
(Lc. 6.20-23)*

³—Huen nda mèn, mèn, co' nden' le'n lezo' nac mèna mèn be'the loo Diox no co' nden' le'n lezo' yende mod li mèna con' ndac co' ndxòo lezo' Diox. Tac Diox co' ñibe'pe' loo mèna ndli par ndxàc con' ndac loo mèna.

⁴ Huen nda mèn co' nzi xi yéc no co' nzi xi lezo' tac Diox tegánque' lezo' mèna.

⁵ Huen nda mèn nado' co' inacte mèn nate's no co' inacte mèn naxal', mèn co' ndoo xal' lezo', tac gàc che'npe' mèna loo izlyo' co' ngòc con' co' mcàbgòn Diox càa mèna.

⁶ Huen nda mèn co' ndyub yo'flezo' no co' anze'f ndlya's que tee nalì mèna loo Diox xal mèn co' ndlyan' no co' ndxec lezo' tac Diox lyath no mèna que tee nalì mèna loo xtàa mèna no que tee nalì mèna loo Diox.

⁷ Huen nda mèn co' ndlyat lezo' ñèe hues xtàa tac Diox lyatque' lezo' ñèe Diox mèna.

⁸ Huen nda mèn co' ndxàp mod par li mèn sirv loo Diox thib lí yéc mèn no thib lí lezo' mèn tac mèna hui'que' loo Diox.

⁹ Huen nda mèn co' ndli mbe nagàl lezo' hues xtàa mèn no ndli mèna ndxu' ndxàl lezo' hues xtàa mèn co' nziri' con nado' di's nado' cuent tac Diox mbez no ngòoque' Diox cuent le' mèna nacque' xin' Diox.

¹⁰ Huen nda mèn co' ndyub ngu's mèn por mod co' nac mod ndac co' nzi tee ban mèna tac loo mèna tyalque' Diox no ta' Diox lugar yòo mèna loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

¹¹ Huen nda gu', myen', co'se' aseli mèn ta' mèn xyàñ lezo' gu', no li mèn ngòc nguàal con'loo gu', no

ñee mèn chol di's ye'rsin' loo gu' por cón chenen no maste.

¹² Fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' no gure gu' guyith guxiis tac con' roo no con' xèn gàc co' ta' Diox càa gu' loo bé' yiloa. Cona, ngue niin loo gu': Fxec gu' loo con' ndxàc loo gu' tac tatua'que' mque tee mdub ngu's mèn prob mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, mèn co' mque tee ban póla ndoore' co'se' gáal gu'.

Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús: Gu' nac xal ted. No nac gu' xal xnìi loo mèn loo izlyo'.

(Mr. 9.50; Lc. 14.34-35)

¹³ Tolo ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús: Nde niin thìb con' loo gu': Neeque' gu' le' ted ndli par ne'yiza'de chol nít yèth o bél' co' ngo mèn ted loo, ¿lé'? Chele' teda alithe nzo'f di's nac ted co' inaziide par ne'yiza'de con' co' ngo mèn ted, sya, ya yende cón ntac ted. No cobii mèn ted par loo tub mèn loo ted. Tataa mod, ne, gu' nzo làth mèn co' alithe nque tee ban loo chol con' ye'rsin' par càba loo mèna le' mèna ne'tolode cua'n mod gàc mèna mèn ye'rsin' axta plóthe. Per chele' gu' ne'que tee ban ndacte loo mèn ye'rsin'a, càba le' mèna tolo li con' ye'rsin' axta plóthe no yende cón ntac gu' loo Diox. Sya, gàca loo gu' co' xà' Diox gu' loo zin' che'n Diox xal co'se' mblobii mèn teda.

¹⁴ Lomisque' ne, gu' nac xal xnìi loo mèn ye'rsin' loo izlyo'. Neeque' gu' no nda'que' gu' cuent le' thìb ciuda co' nziri' gáp loo thìb yii yende mod ga's loo mèn. Thidteneque' ndxú' ciudaa loo mèn.

¹⁵ Ne' ne' co mèn xnìi thìb lampr no yiloa tau' mèn loo lampr con thìb cajón. Ndxe'leque', quetal

mèn lampr gáp par tenìi lampr loo mèn co' nzo le'n nyòo liz mèn.

16 Cona, ngue niin loo gu': Tataaque' bli gu' no fque tee ban ndac gu' loo mèn, gu' co', lícque', nac xal xnìi loo mèn ye'rsin' loo izlyo' par hui' mèn no ta' mèn cuent loo ryethe con' ndac co' ndli gu'. Co'se' ñée mèn le' gu' ndlique' con' ndac, le' sya, mèna tolo li gàc con' guryath no con' guryèn loo Diox xud gu' por cón che'n gu' làth mèn.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

17 Ne'lide gu' xtùuz no ne' ne' yila's gu' le' daa ndal par techeen no ton'en ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ne'ngalten par ton'en ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ne' ne' ngalen par techeen di's co' gunii mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá. Ne'ngalten par techeen no ton'en cón che'n leya no cón che'n di'sa. Ndxelque', ndalen par lipé'en ryethe con' cón nee di'spe' cón che'n ley no di's co' mde'th mèn co' ndxab Diox pólá.

18 Tac, lícpe' ba'i, na ngue nii lo gu': Láth be' nziri' bé' co' nac loo bé' no izlyo', ne'biichede nec thib letr no nec thib yalnibe' ne'zye'de no ne' ne' bix loo co' nac cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn axtaque' gàcque', no tyaaque', no tyubque' di's ryete con' co' mdoo lezo' Diox gàc por cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

19 Cona, ngue niin loo gu': Le' mèn co' tè'b no ne'lide mèn cas di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés ndxè', co' nac yalñibe' co' nac más be'the, no chele' mèna ndlu' loo taamas mèn leque con' ndli mèna, Diox co' cuent le' mèna nac más mèn be'the loo rye mèn co' ñibe' Diox. Per mèn co' ndyubdi's loo

ryethe di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no ndlu' mèna loo xtàa mèna li xtàa mèna xalque' ndli mèna, le' sya, co Diox cuent gàc mèna mèn roo no mèn xèn loo taamas mèn loo cón che'n co'te' ñibe' Diox loo mèn.

²⁰ Daa ngue nii loo gu': Chele' gu' ne'que tee ban ndacte thìb yalnaban co' nac thìb yalnaban más ndac leque mod co' nzi tee ban mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, no mod co' nzi tee ban mèn co' nac mèn xley' farise, le' sya, thidteneque' ne'gàcte loo gu' yòò gu' co'te' ñibe' Diox par ñibe' Diox loo gu'.

*Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ndxecloo
ñèe xtàa.*

(Lc. 12.57-59)

²¹ Gu' nanee no nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's co' mblu' mèn mod che'n mèn loo xtàa mèn làth di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólle'a: Ne'guthte gu' xtàa gu'. Tac chele' chol mèn guth chol hues xtàa mèn, cón che'n mèna tub rez thìb juez.

²² Per daa ngue nii loo gu': Chol mèn co' angnziri' ndxàc nayi' no ndxòo xyàn lezo' mèna ñèe mèna hues xtàa mèna, cón che'n mèna ndxàal tub rez thìb juez. Lomisque' ne, chol mèn co' nque di's con xtàa mèn, sya, cón che'n mèna ndxàal tyub rez loo mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe', loo mèn nación Israel. No chol mèn co' gab loo hues xtàa mèna le' mèna nac mèn naxèn no mèn nasan no mèn yéc brel, mèna nzo ryes yòò ye'rbìil co'te' ndxetoo bèel no quìi.

²³ Más de cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Chele' chó gu' nzi yoo làth gu', no láth nzi yoo gu'a,

hue' gu' gòn gu' no ofrend gu' par ta' gu'i loo cón che'n Diox no cuec gu' ofrend gu' co' nac gòn loo mes, no axta syare' te' lezo' gu' le' hues gu' no xtàa gu' ndxeclloo ñèe gu',

²⁴ sya, lá' gu' ofrend gu'a loo mes par ner ya gu', ya tàl gu' loo di's no loo cuent loo chol hues gu' no loo chol xtàa gu' co' ndxàc con' ye'rsin' loo. Sya, bere gu', ye'th gu' co'te' ndoo mes. No gab gu' loo Diox: Ofrend nu' ndxè', Tad Diox.

²⁵ Tolo ngue niin loo gu', ne: Chele' chol mèn co' ngyoo no gu' ya ta' part cón che'n gu' loo juez, bli gu' par tyoodi's ryop gu' mèna ned nda gu' ñeene' xá mod li gu' no xá mod gàc cón che'n gu' par ne'quexù'de mèna gu' loo juez ó loo xcal. Yiloa na, ta' juez o xcal gu' loo xa' co' nac tinient o mayor. Le' tinient o mayor na, co gu' lezi'f.

²⁶ Lìcpe' ba'i, daa nii loo gu': Tya nzo gu'. Ne'ryo'de gu'lezi'f axtaque' zib gu'tmi co'nac mult gu'. Sya, co' juez o xcal gu' lezi'f.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ndli yalburrid.

²⁷ Lomisque' ne, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's no cuent co' mblu' mèn mod che'n mèn loo xtàa mèn làth di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn pól a co' mbez: Ne'lide gu' yalburrid.

²⁸ Per daa ngue nii loo gu': Chol mèn co' ndyub yo'f lezo' ngüi' mèna loo thìb xa'got par gàal mèna xa'gota, mblile' mèna yalburrid le'n lezo' mèna con xa'gota.

²⁹ Lomisque' ne, angab na'i: Chele' gu' ndli cuent no nden' gu' le' ngudloo gu' co' nac ladli, lìcque',

nac co' ndli par cua'n gu' xquin gu' no xtol gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' thib lad loo gu'. Tac más huen gaca loo gu' yende sa ngudloo gu' leque tyacti dib lad gu' loo qui no loo bael le'n ye'rbiil.

³⁰ No chele' gu' ndli cuent le' ya' gu', lìcque', nac co' ndli par cua'n gu' xquin gu', más huen fcho' gu' ya' gu' no blobii gu' ya' gu' thib lad loo gu'. Le' sya, más huen gaca loo gu' yende sa ya' gu' co' nac thib part che'n lad gu' leque lyaa dib lad gu' le'n ye'rbiil. Por cona, thidtene ne'cua'nte gu' xquin gu' no xtol gu' par ne'yode gu' le'n ye'rbiil.

Jesús ngue lu' loo mèn cóñ che'n mèn co' ndlá' xin' sa'l.

(Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18)

³¹ Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Nonque' gu' no naneeque' gu' xal nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn pôla le' chol mèn co' mbez lá'xù' mèna xin' sa'l leque mèna, ta' mèna ye's co' lee act co' ta' cuent no co' lu' le' mèna mblá'xù' xin' sa'l.

³² Per daa ngue nii loo gu': Chele' thib mbi' lá'xù' xin' sa'lpe' mbi' no ingue lide xin' sa'l mbi' yalburiid, le' sya, leque mbi' ngue li par mbez mèn le' xin' sa'l mbi' ngue li yalburrid mastale' ingue lide xa'i. No mèn co' selya' con xa'got co' mblá'xù' sa'la ndoore', xa'bi'a ngue li yalburrid con xa'gota, ne.

Jesús ngue lu' loo mèn ne'te'thte mèn lee Diox anxle'.

³³ Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn pôla co' mbez: Ne'lá'de gu' no

ne'yathla'ste gu' li gu' co' mcàbgòn gu' li gu' co'se' mde'th gu' lèe Diox loo mèn par li gu' chol con'.

³⁴ Per daa ngue nii loo gu': Nec thìb mod no nec tedib mod ne'te'the gu' lèe Diox. Nec thìb mod no nec tedib mod ne'te'the gu', co' nee di's, nac lèe bé', xal ndli taamas mèn tac loo bé' nac co'te' nzo Diox.

³⁵ Ne' ne' te'th gu', co' nee di's, nac lèe izlyo' xal ndli taamas mèn. Tac izlyo' nac loo Diox xal co'se' ndli nii mèn descans loo thìb banc. Ne' ne' te'th gu', co' nee di's, nac lèe ciuda Jerusalén xal ndli taamas mèn. Tac ciuda Jerusalén nac lizpe' no làazpe' che'n rey roo no che'n rey xèn co' nac yub daa co' nac Crist.

³⁶ Ne' ne' te'th gu', co' nee di's, nac lèe yéc gu' xal ndli taamas mèn. Tac gu' ne'gácte toxcua' nec thìb yis yéc gu', co' nac yis guch no co' nac yis nagat par yan'a thidtene tataa.

³⁷ Más huen guuz gu': Neeca, o guuz gu': Tyè'. Tac ryete di's co' mbez mèn co' nac masre' di's loo con' mbezen ndxè', ale ndli mèn con'a por cón che'n Mebizya.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ngo xtàa cón ndli no xtàa mèn mèn.

(Lc. 6.29-30)

³⁸ Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn pól:a: Chele' chó mèn cue yoo no teza' thìb mbi' thìb ngudloo xtàa mbi', mèn teza' thìb ngudloo mbi' co' mteza' ngudloo xtàa mbi'a, ne. Lomisque' ne, chele' chó mèn cue yoo no co' yèe thìb mbi' thìb quele xtàa mbi', lomisque' mod, co' mèn thìb quele mbi' co' mblo' quele xtàa mbi'a.

39 Per daa ngue nii loo gu': Fxec gu' loo chol con' ye'rsin' co' li no mèn hues xtàa gu' gu'. Chele' chol mèn co' lya's quis thìb lad rloo gu', fte'b gu' tedib lad rloo gu' loo mèna par quis mèna tedib lad rloo gu', ne.

40 No chele' chol mèn ndlya's li de mandar gu' no ale ndlya's mèna teche mèna camis gu', fta' gu' chamar gu' hue' mèna, ne.

41 Lomisque' ne, chele' chol mèn ndlya's ñibe'xù' mèna loo gu' par hue' gu' yó' co' nac che'npe' mèn xís gu' casque' son kilometr, be' gu'i xís gu' taason kilometr.

42 No chol mèn co' ña'b ro chol con' loo gu', fta' gu' con' càa mèna. No chol mèn co' lya's teche gu' con' loo mèn, fteche gu'i loo mèna no ne'cà'de gu'i loo mèna.

Jesús ngue lu' xá mod más huen que' lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn co' nac ngolo ngola's che'n mèn.

(Lc. 6.27-28, 32-36)

43 Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's co' mblu' mèn loo xtàa mèn xal mbez di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn pól: Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' ndxàc amiú gu'. Le' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu' na, gocloo gu' gunèe gu' mèna.

44 Per daa ngue nii loo gu': Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu'. Nado' di's nado' cuent tyoodi's no gu' mèn co' ñii yèe ñii tìi cóñ che'n gu'. Bli gu' con' ndac loo mèn co' ndxòo xyàn lezo' ñèe gu'. Gurez gu' Diox cóñ che'n mèn co' angnziri' ndli ngòc nguàal con' loo gu' no ndub ngu's mèn gu', ne.

45 Chele' gu' li tataa, lìcpé' ba'i, gác gu' xin' xud gu' Diox co' nzo loo bé'. Tac Diox xud gu'a ndli le' huiz ntenìi loo mèn ye'rsin' no loo mèn ndac. No ndli xud gu' Diox ndlyàa yuu loo mèn co' nac mèn nalì no mèn nambìi loo Diox no loo mèn ye'rsin'.

46 Tac chele' gu' ante nque' lezo' ñèe gu' mèn co' nque' lezo' ñèe gu', ¿ché' ndyac gu' ngue li gu' con' ndac loo Diox sya, cà'? Ingue lide gu' con' ndac loo Diox, ey. Tac axta mèn co' ndli cobrar tmi cóñ che'n contribución ndli tataa. Ante nque' lezo' mèna ñèe mèna mèn co' nque' lezo' ñèe leque mèna.

47 No chele' gu' nii Diox ante loo mèn gulàazpe' gu', ¿chó con' ndac ndli gu' loo Diox co'se' ndli gu' tataa, sya? Yende chó con' ndac ndli gu' loo Diox chele' gu' ngue li tataa, ey. Tac leque con'a ndli mèn co' inacte mèn nación Israel. ¡Aa, gu' mèn izlyo'!

48 Gòc gu' mèn nalì no gòc gu' mèn nambìi co', lìcque', nque' lezo' ñèe hues xtàa xal nac xud gu' Diox co' nzo loo bé', Diox co' nac Diox nalì no Diox nambìi. Tac xud gu' Diox nque'que' lezo' ñèe alux mèn.

6

Jesús ndlu' loo mèn xá mod li mèn con' ndac loo xtàa mèn.

¹ Tolo mblu' Jesús loo mèn. Mbez Jesús:
—Nabe'ste fque tee ban ndac gu' loo Diox. Ne'gàcte gu' arid mèn nate's par hui' chol mèn co' ndxàc hues xtàa gu' loo con' ndli gu'. Tac chele' gu' li tataa, sya, tataa mod ndye's gu'. Le' sya, xud gu' co' nzo loo bé' ne'lida par gáp gu' cóñ che'n gu' loo xud gu' Diox.

² Ngue niin loo gu', ne: Ne'tubte gu' arid ruid loo mèn par cuez mèn trumpet loo mèn xal ndli mèn co' anze'f ntembiì ro no co' anze'f ntembiì xti's le'n sinagog no le'n yèez par ned ndxè' par ned ba'. Ale tataa ndli mèna par gab chol mèn: Susque' huen nac mèn ba', yoo. Lìcpe' ba'i, daa ngue nii loo gu': Por gust co' nda' mèna lezo' mèna, ale leque mèna ndli par guneei loo mèna. No yende chó con' co' gàc che'n mèna gàp mèna loo Diox.

³ Per co'se' ta' gu' gòn càa mèn prob, bli gu' par ne' mèn co' ndxàc amiu gu' ne'ta'de cuent pló cón nac co' nda' gu' gòn.

⁴ Más huen xexte fta' gu' gòn càa prob mèna. Le' sya, xud gu' Diox co' nzo loo bé', co' ngue hui' loo gu'a, li par tolo anggàc con' ndac loo gu'.

*Jesús ngue lu' xá mod cuez mèn Diox.
(Lc. 11.2-4)*

⁵ Tolo mblu' Jesús mèn. Ndxab Jesús:

—Co'se' cuez gu' Diox, ne'gàcte gu' xal mèn co' ntembiì ro no xal mèn co' ntembiì xti's. Mèna anze'f ndyubla's cuez Diox, ndoo ga' mèn le'n sinagog. Mèna ndyubla's ndyoo ga' pál squin ned, ne, par cuez mèna Diox par hui' no ñaa hues xtàa mèna loo mèna. Lìcpe' ba'i, daa ngue nii loo gu': Con mod co' ndxàp mèna, leque mèna mbli guneei loo mèna. No tataa mod yende chó con' co' gàc che'n mèna gàp mèna loo Diox.

⁶ Per co'se' cuez gu' Diox, gòò gu' le'n nyòò co'te' ndxàt gu' no ftau' gu' ro ryo'. Gurez gu' Diox xud gu' co' nzo loo gu' le'n cuart co'te' ndxàt gu'. Xud gu' Diox co' ngue hui' xexte loo gu', xud gu' Diox li par gàc con' ndac loo gu' loo xnaa.

⁷ Co'se' cuez gu' Diox, ne'cuezte gu' lèe Diox goze goze con leque di's co' mbez gu' co' intacte xal ndli mèn co' inacte mèn nación Israel. Tac ndli mèna xtùuz por di's co' mbez mèna goze goze no maste tataa mod más ndxòn Diox ro mèna co'se' tataa mbez mèna loo Diox. Per ilìcte con'a.

⁸ Ne'gàcte gu' lalque' xal mèna, tá, tac xud gu' Diox naneeque' no nonque' cópe' nquin gu' ndoore' co'se' ña'b gu' con'a loo xud gu' Diox.

⁹ Cona, ngue niin loo gu' taandxè' mod cuez gu' Diox:

Diox xud nu', co' nzo loo bé', ndlyas nu' no ña'b nu' loo U' le' mènta' cuent no ten' mèn thidte U' nac Diox natú'pe'.

¹⁰ Nu' mbez loo U' no ña'b nu' loo U' le' U' ñibe'pe' loo mèn dib athu loo izlyo'. No gàca xal nee lezo' U' loo izlyo' ndxè' xalque' ndxàc co' nee lezo' U' loo bé'.

¹¹ Fta' U' lua' nu' no xít nu' co' hua nu' nalze no taamas con' co' naquinque' nu' atate huiz.

¹² Fton' U' xquin nu' no xtol nu' xal nteri'th ntecan' nu' xèn xyàn co' ndli hues xtàa nu' loo nu'.

¹³ Ne'lá'ya'de U' nu' par aseli nu' cua'n nu' xquin nu' no xtol nu' loo U'. Ndxè'leque', blàa U' nu' loo ryethe con' ye'rsin'. Tac U' ñibe' loo ryethe con'. No ndxàp U' ryethe con' roo no ryethe con' xèn la's nii U' no la's ya' U'. No che'npe' U' nac ryethe con' roo no con' xèn le'n líñ' co' ntlo, no le'n líñ' co' ndxelo, no le'n líñ' co' ne'lith node thidtene. Taandxè' gàca.

¹⁴ Tac chele' gu' nteri'th no ntecan' chol xen no xyàn co' ndli chol mèn hues xtàa gu' loo gu', le' sya, xud gu' Diox co' nzo loo bé' ton'que' xquin gu' no xtol gu' co' ncua'n gu'.

¹⁵ Per chele' gu' ne'teri'thte no ne'tecan'te chol
xen no xyàn co' ndli hues xtàa gu' loo gu', ne' xud
gu' co' nzo loo bé' ne'ton'te xtol gu' no xquin gu' co'
ncua'n gu'.

*Jesús ngue lu' loo mèn xá mod li mèn co'se' cue
xlat mèn.*

¹⁶ Co'se' lya's gu' cue xlat gu' por ndxep tiemp,
ne'lu'de gu' loo mèn le' gu' nzi xi lezo' xal ndli mèn
co' ntembìi ro no mèn co' ntembìi xti's. Tac mèna
asendli ndlu' mèna loo mèn le' mèna nxi lezo'. No
nse' mèna rloo mèna par hui' taamas mèn le' mèna
nzi xlat. Licpe' ba'i, daa ngue nii loo gu': Gust co'
nda' mèna lezo' mèna, con'a ndli tyathe guneei loo
mèna loo Diox. No yende chó cón co' gàc che'n
mèna gàp mèna loo Diox.

¹⁷ Per gu', co'se' cue xlat gu', blo gu' chu'th aceit
yéc gu' no ftee gu' bèu yéc gu'. No ftech gu' rloo
gu' par ne'lu'de gu' gu' loo mèn nzi xlat gu' xal ndli
mèn co' ntembìi ro no co' ntembìi xti's

¹⁸ par tataa mod ne'ten'te lezo' mèn le' gu' nzi
xlat. Ndx'e'leque', ante xud gu' Diox co' nzo no gu'
non no nanee cón che'n gu'. Sya, xud gu' Diox li
anggàc con' ndac loo gu'.

*Jesús ngue bez loo mèn más huen gàp mèn con'
ndac loo bé'.*

(Lc. 12.33-34)

¹⁹ Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Ne'gath
lyuxte gu' par que no gu' yalcon' gu' loo izlyo'
ndxè', co'te' ndxeza' yalcon', no co'te' ndlyux yalcon',
no co'te' nquée mxìl yalcon', no co'te' mquée
mbèd yalcon', no co'te' ndli huan' huan' yalcon'.

²⁰ Más huen, fcua'n gu' mod no bli gu' par gàp
gu' yalcon' loo bé' co'te' ne'quéede mxìl yalcon', no

ne'huade mbèd yalcon', no co'te' yende cóñ li par yiza' yalcon', no co'te' ne'li huan'te huan' yalcon'.

21 Tac chele' gu' anze'f nque' lezo' ñèe yalcon', sya, li gu' cuent yalcon'a nac lezo' gu' no ngudloo gu' por anze'f ndyac gu' ñèe gu' yalcon'a. Le' con' co' más nac cóñ che'n Diox na, thib lad nque' gu' con' co' nac cóñ che'n Diox.

*Con ngudloo mèn ngüi' mèn ned ndyee mèn par ne'yizi'fte mèn no par ne'yiga'ste mèn ned ndyee mèn.
(Lc. 11.34-36)*

22 Con ngudloo mèn ngüi' mèn chol con', ¿lé'? Per chele' mèn indybute yo'f lezo' loo con' ngüi' mèn, mastale' ngüi' mèn loo chol con' ngüi' mèn, no chele' mèn inda'de lugar li mèn con' ye'rsin' por cóñ che'n con' co' ngüi' mèn, sya, nambique' ndoo mèn no huen nque tee mèn loo Diox. Sya, ne' ne' inac ngudloo mèn co' ncua'n xquin mèn loo mèn.

23 Per ndxe'leque', chele' mèn thib lìte ndli xtùuz no nden' mèn le'n lezo' mèn ante li mèn con' ye'rsin' por ngüi' mèn loo con' con ngudloo mèn par gac che'n mèna cóñ che'n yalcon' che'n izlyo' ndxe', mèna thidtene ncuaú yéc no ncuaú loo par ne'ñeede mèna chó ro yila's mèn co'se' tyoodi's mèn. Ne'ñeede lezo' mèna cóñ che'n xá mod ndxàal que tee ban ndac mèna. No thidtene nanguib mèna.

Yende modyòo mèn loo cóñ che'n Diox co'se' más ndxath ndlyux mèn ñèe mèn tmi.

(Lc. 16.13)

24 Cona, ngue niin loo gu' tedib vez: Yende chó moz nzo co' li zin' loo chop patrón. Tac chele' moz li preb li moz zin' loo chop patrón, sya, yòo xyàn lezo' moz ñèe moz thib patrón. Le' tedib patrón

na, más huen tyac lezo' moz ñèe moz patrona. O bien, más altant tyoo moz loo thìb patrón. Le' loo tedib patrón na, yecloo moz. Cona, ngue niin loo gu': Yende mod li mèn sirv loo Diox chele' mèn más ndxath ndlyux loo cón che'n yalgon' che'n izlyo' ndxè'.

Diox nquenap mèn co' nac xin' Diox. No ndli Diox par que no mèn con' naquin mèn thìb huiz tedib huiz. (Lc. 12.22-31)

25 Niin loo gu', ne, ey: Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' par gab gu' loo lezo' gu' pá ned ya gu' zin' par que no gu' cón hua gu' no cón gu gu'. Ne'ne' tyóo gu' par gab gu' loo lezo' gu' pá ned tyee centav par tyu' xab gu' co' goc gu'. ¿Ché' ndli gu' cuent ante par hua mèn nzi ban mèn loo izlyo' ndxè', cà'? No ¿ché' ndli gu' cuent más ntac xab mèn leque ladpe' mèn, cà'? Yende xàa.

26 Hui' gu' loo mbin bé' co' nxobii loo mbii. No bli gu' xtùuz cón che'n mbin. Mbin ingode bin. Ne' ne' inthop mbin cosech. Ne' ne' ingosua' mbin cosech. Mastale' tataa ndxàca loo mbin, xud gu' Diox co' nzo loo bé' neeqe' xá mod huaa xud gu' Diox mbin. Ale'que' gu' más ntac leque mbin. ¡Pà ne' huaa Diox gu' xal nguua Diox mbin!

27 ¿Chó thìb gu' co' nziri' trè' co' más ndxath ndlyux gác gu' zib gu' mase taarol metr loo gu' par yol' gu' taachu'tha? Yende xàa, ¿lé'?

28 ¿Chonon susque' ndyóo gu' cón che'n xab gu' co' nquin gu', à'? Hui' gu' loo ye' madalen co' nzo'f yii den xal ndryoo ye' madalen. Ne' ne' indli ye' madalen zin'. Ne' ne' inzì ye' madalen dó.

29 Per na ngue nii loo gu': Ne' Salomón co' ngòc rey pólá ne'ngoc xabte xal ye' madalen, mastale' mque no Salomón huax xab Salomón co' nabe's natoxcua'.

30 Chele' Diox tataa ndli mdoc xab yii den no yé' huize' tec mèn huana le'n rdii liz mèn, ale'que' loo gu' ne' li Diox más co' ndac xal huana. ¡Aa mèn izlyo' co' pente ndxela's loon!

31 Por cona, ngue niin loo gu': Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' par gab gu': ¿Pá ned tyee co' hua na'? ¿Pá ned tyee co' gu na' yé' huize', yoo? No ¿pá ned tyee centav par tyu' xab na' yé' huize', ne?

32 Ne'lide gu' tataa tac mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' co' inacte mèn nación Israel, mèna ncua'n no ndyóo mèna cón che'n ryethe con'a. Per xud gu' Diox co' nzo loo bé' nonque' no naneeque' le' gu' naquinque' ryete con'a.

33 Con' co' ngue niin loo gu' ndxè' nac nerleque' con' ndxaál li gu': Fta' gu' lugar ñibe'pe' Diox loo gu'. No fcua'n gu' mod que tee ban lí gu' xal ndxòolezo' Diox li gu'. Chele' gu' tataa li, sya, Diox li par que no gu' ryethe taamas con' co' nquin gu'.

34 Por cona, ngue niin loo gu', ne: Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' nalle' cón che'n con' co' hua gu' no con' co' gu gu' no con' co' nquin gu' yé' huize'. Ne'gabte gu' loo xtàa gu': Huen ngua na' nalze. Mzyal thìb le' rol lua' na' par nduhua na' no xít na' co' gu na'. Per ¿yé', à'? ¿Cón hua na' no cón gu na'? Anxle' mbez gu' tataa. ¿Chonon anze'f ndyóo gu' cón che'n con' co' gác loo gu' yé' huize', à'? Nzoque' huax con' co' nac cón che'n con' co' ndxàc loo gu' nalle' par tyóo gu' no par gath lyux gu' nalle', ey.

7

*Jesús ngue lu': Ne'hui'de mèn no ne'ñaaade mèn loo
cón che'n cón ndli xtàa mèn.
(Lc. 6.37-38, 41-42)*

¹ Ne'hui'de gu' no ne'ñaaade gu' loo con' ndli taamas mèn par quexù' gu' mèna. Tac chele' gu' tataa tolo li, le' sya, Diox tub rez cón che'n gu' par quexù' Diox gu' yé' huize', ne.

² Tac Diox tub rez cón che'n gu' co'se' gác huiza par tetìi Diox gu' xalque' ngüi' gu' no ñaa gu' loo taamas mèn par quexù' gu' mèna. Xalque' nac mod co' ndxàp gu' con taamas mèn, tataaque' li no Diox gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu'.

³ ¿Xá mod más ngüi' gu' loo thìb le' chu'th yix co' nzo ngudloo hues xtàa gu' leque hui' gu' loo yix co' más naroo co' nzo ngudloo gu', co' nee di's, ale más ngüi' gu' loo ndxepte con' ye'rsin' co' ndli hues xtàa gu' no ingüi'de gu' loo huax con' ye'rsin' co' ndlipe' gu', à'?

⁴ No ¿xá mod ale ndli gu' ryes mbez gu' loo hues xtàa gu': Hues, led cuante. Bla' go'en thìb le' yix chu'th co' nzo ngudloo ba'. No inda'de gu' cuent cón che'n yix co' nac más naroo co' nzo ngudloo gu' ba', à'?

⁵ Aa, que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu', ndee gu'. Ner blo' gu' yix co' nac más naroo co' nzo ngudloo gu' ba'. Le' yiloa na, gu' nee xá mod co' gu' yix chu'th co' nzo ngudloo hues xtàa gu' ba', co' nee di's, blá' gu'. Ya ne'tolode li gu' huax con' ye'rsin' co' ndli gu'. Sya, tataa mod gáp gu' razon co'x gu' loo xtàa gu' cón che'n ndxepte con' ye'rsin' co' ngue li hues xtàa gu'.

6 Ne'tolode ta' gu' cuent no te' th gu' cóñ che'n di's ndac che'n Diox loo mèn co' nac mèn nayi' no loo mèn ye'rsin' tac ne'stolque', chàa, gàc nayi' mèna loo gu' xal mbac nayi'. No ne'stolque' xiis no mèna cóñ che'n di's ndaca xal ndli nguch co'se' ndla's xi nguch con' ndxuhua nguch. No ndlo ndub nguch loo con' ndxuhua nguch.

Jesús mbez: Bna'b gu' con' loo Diox. Bli gu' xal mèn co' ngue cua'n thib con' nquin mèn. Bli gu' xal mèn co' nte's puert par xal' mèn puert par yòo mèn co'se' cuez gu' Diox no co'se' ña'b gu' con' loo Diox.

(Lc. 11.9-13; 6.31)

7 Cona, ngue niin loo gu': Co'se' cuez gu' Diox, gurez gu' Diox taandxè' mod xal ndli mèn co' ña'b con' loo xtàa mèn. Le' sya, Diox li par que no gu' con' co' ña'b gu'a. No co'se' cuez gu' Diox, bli gu' loo Diox xal ndli mèn co'se' mtuhuan mèn thib con' ntac. Yiloa, noo noo ncua'n mèn con' mdyuhuana axta zyal con'a loo mèn. Le' sya, tataa mod li Diox par ta' Diox con' ña'b gu' loo Diox càa gu'. No co'se' cuez gu' Diox, bli gu' xal mèn co' nte's ryo' liz mèn axtaque' xal' mèn ryo' par yòo gu'. Tataa mod, li Diox que no gu' con' co' ña'b gu' loo Diox.

8 Tac mèn co' tolo mbez Diox, dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, Diox li cas mèna. Lyath no Diox mèna no xal' Diox ned no xal' Diox yó' loo mèna par que no mèna con' co' tolo ña'b mèna loo Diox.

9 ¿Ché' nzo chó gu' co' nac gundan loo xin' gu', angab na'i, chele' xin' gu' ña'b con' hua xin' gu' loo gu', ché' tòò valor loo gu' no ché' tli gu' ryes ta' gu' thib le' quèe càa xin' gu' lugar de ta' gu' pan càa xin'

gu' co'se' ña'b xin' gu' pan loo gu' par hua xin' gu', à'?

¹⁰ Lomisque' ne, ¿ché' tòo valor loo gu' no ché' tli gu' ryes ta' gu' thìb mbel' càa xìn' gu' co'se' ndlya's xin' gu' hua xin' gu' thìb mbèel, cà'? Ne'lide gu' ryes li gu' tataa, ¿lé'?

¹¹ Mastale' nac gu' gundan más naxin no gundan ye'rsin' loo xin' gu', per gu' lyatque' lezo' ñèe gu' xin' gu'. No ta' gu' con' ndac co' ña'b xin' gu' loo gu', ¿lé'? Ale'que' xud gu' Diox co' nzo loo bé' ne' ta' con' ndac loo mèn co' ña'ba loo xud gu' Diox, co' nee di's, loo mèn co', lìcque', ndxela's loo Diox.

¹² Gu' ndlya's le' chol mèn gàp mod loo gu' loo ryethe con', ¿lé'? Lomisque', ngue niin loo gu': Gòp gu' mod loo chol mèn thidtene, que naca ndxàp mèn mod loo gu', que naca indxàpte mèn mod loo gu'. Con'ndxè' nac di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn pólá. No naca leque di's co' mque' mèn co' mde'th cóñ che'n co' ndxab Diox ye's loo libr pólá.

Mèn co' ndxòo loo cóñ che'n Diox, mèna ndli xal co'se' ndxòo mèn ro thìb puert naya.

(Lc. 13.24)

¹³⁻¹⁴ Non gu' no naneeque' gu' nzo puert naya no nzo ned naya. Nagàn naca yòo mèn ro puerta no nagàn naca tyee mèn neda, ¿lé'? Lomisque' ne, nzo puert naxèn no nzo huax ned naxèn. Inagànte yòo mèn ro puerta no inagànte tyee mèn neda, ¿lé'? Mod co' ndxàp mèn loo Diox co' ndli le' mèna ndryo xà' loo Diox thidtene co'se' gath mèna, moda nac xal co'se' ndxòo mèn ro puert naxèn no xal co'se' ndyee mèn ned naxèn. Huax mèn ndli tataa. Inagànte li mèn tataa. Per mod co' ndxàp mèn par

nalìte yòo mèna loo Diox loo bé' co'se' gath mèna, moda nac xal co'se' ndxòò mèn ro puert naya no xal co'se' ndyee mèn ned naya. Añenti gác mèn li mèn con'a. Ndxexepte mèn ndxàp moda par yòo mèna loo Diox loo bé'. No nagàn tín' naca par li mèn tataa.

Mèn ndac no mèn ye'rsin', mèna ndxàc be' xal yaa xlè co' nda' xlè ndac no xal yaa xlè co' nda' xlè ye'rsin'.

(Lc. 6.43-44)

¹⁵ Anderhuen gu'. Leque gu' quenap gu' loo mèn co' mbez ndyoodi's mèna cón che'n Diox per yalgutye'i. Mèna yi'th loo gu'. No gàp mèna mod nado'. Ndxàc mèna loo gu' xal mbacxil'. Per le'n lezo' mèna nzo con' ye'rsin'. No li mèna xtùuz ye'rsin. Gàc mèna mèn nayi' xal mquè'th.

¹⁶ Gu' ta' cuent còn che'n mèna por con' co' li mèna. Tarte gòn mèn làa mèn ngud uv loo chol yaa yis, ¿lé'? Ne' ne' tar gòn mèn làa mèn ngudyuug loo yaa yis cordonsant, ¿lé'?

¹⁷ Tataa nac mod co' ndxàp mèn xal yaa xlè. Ryete yaa huen nda' xlè huen. Le' yaa xlè co' nac yaa xlè ye'rsin' na, nda' xlè ye'rsin'.

¹⁸ Yende mod ta' yaa xlè, co' nac yaa xlè ndac, xlè ye'rsin'. Ne' ne' yen mod ta' yaa xlè, co' nac yaa xlè ye'rsin', xlè ndac.

¹⁹ Ryete yaa xlè co' inda'de xlè ndac, cho' mèn yaa xlèa no co mèn yaa xlè ye'rsin'a rdìi.

²⁰ Por cona, por mod co' ndxàp mèn, libe' gu' mèn. No ta' gu' cuent xá nac mèn.

*Iryede mèn izlyo' yòo loo cóñ che'n Diox par
ñibe'pe' Diox loo mèna.*

(Lc. 13.25-27)

21 Iryede mèn co' mbez: Tad, loon, tyal mèna ta' mèna lugar ñibe'pe' xuden Diox loo mèna. Ndxe'leque', mèn co' ndli xal neepe' lezo' xuden Diox co' nzo loo bé', mèna tyalque' ñibe'pe' xuden Diox loo mèna.

22 Huax mèn ñee loon, co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cóñ che'n mèna: Tad, ¿ché' ne'nde'the nu' di's por cóñ che'n lèe U'? No ¿ché' impor lèede U' mblo' nu' meexù'? No ¿ché' impor lèede U' mbli nu' huax yalgozye', à'? Neeque' U' no nonque' U' mbli nu'i, Tad.

23 Per ndxe'leque', huiza càben loo mèna: Thidteneque' ne'needen gu' no indlibeden gu'. Biiche xà' gu' loon. Huàa gu' thìb lad, gu' co' más ngòo lezo' mbli gu' con' ye'rsin'.

Trè' ndlu' cóñ che'n chop loo liz mèn co' mdyox-cua'.

(Lc. 6.47-49; Mr. 1.22)

24 Chol mèn co' ndxònque' di's co' mbezen no ndli mèna xal ñibe'en loo mèna, daa tetac cóñ che'n mèna xal thìb mbi' co' altant ndyoo naa loo rsin'pe' mbi'. Mbi'a mxít te'f liz mbi' loo quèe co'te' maciz nac loo yòo.

25 Ngoloa, ngulàa yùu. Ngro' nít yòo. No mxyo'f mbii. No ngo zi'f nít yòo loo yòo cal co' nac liz mbi'a. Per ne'ngobiide yó'be' yòo cala tac ndub yòo cala loo quèe co'te' maciz loo yòo. Thìba con' ndxè'.

26 Le' tediba na, chol mèn co' ndxòn di's co' ndyoodizen, no indlide mèn xal ñibe'en, mèna lalque'

nac xal thìb mbi' naad no thìb mbi' tont co' mxít te'f yòo cal liz mbi' loo yuux.

²⁷ Ngoloa, ngulàa yùu. No negro' nít yòo. No mxyo'f mbii. No ngo zi'f nít yòo yó'be'a loo yòo cal. No mblyau yòo cala. Por lult, thidtene mblyux yòo cala.

²⁸ Co'se' ngolo mdoodi's Jesús di'sa, ryete mèn co' nzi yòn di'sa, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna có'n che'n di's co' ngue lu' Jesús loo mèn.

²⁹ Tac ndlu' Jesús mèna xal thìb mbi' co' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi'. No indlu'de Jesús loo mèna xal ndlu' mèn co' nac maistr co' ndlu' có'n che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel.

8

Jesús mteyac thìb mbi' co' mque no yíz ndxa's co' nac thìb yíz co' ntega's no co' nteyèe yid lad mèn.

(*Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16*)

¹ Co'se' nde làa tùub Jesús loo yii co'te' ngua tub Jesús, anze'f thìb mèn ndoo nque xís Jesús.

² Làth mèna ngo thìb mbi' co' ndyac thìb yíz ndxa's, yíz co' nteyèe yid lad mbi'. Mbii gax mbi' loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. No mcòo' mbi' yéc mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, chele' U' lyat lezo' ñèe U' daa, nzoque' mod teyac U' daa. Fteyac U' daa. No ftembiì U' laden, Tad.

³ Sya, mbuàal Jesús lad mbi'. Ndxab Jesús:

—Ndlyat lezon ñèenl. Teyaquenl no tembiìn ladl.

Ngolo ndxab Jesús di'sa, ale chàa, ngro xbiiz lad mbi'. No mbembìi mbi' loo yíza.

⁴ Le' sya, ndxab Jesús loo mbi'a:

—Hui' nexa. Yende chó loo gabtel cóñ che'n con' co' mbli nonl ba', ndee. Ante ndlyazen huàa lu'lloo nguley'. No huàa ta'l ofrend co' mnibe' Moisés ta' mèn co' mbyac loo yíiz ba' par ta' mèn cuent no non mèn le' lùu mbyacle' loo yíiz ba'.

*Jesús mteyac thìb mbyòo co' ngòc xgan' thìb mbi'
co' ngòc capitán che'n gobier co' ndub ciuda Rom.
(Lc. 7.1-10)*

⁵ Texal ngòò Jesús yèez Capernaum, mbi'th thìb capitán co' ñibe' thìb ayo solndad loo Jesús. Nalyat gunii capitán di's loo Jesús.

⁶ Taandxè' ndxab capitán loo Jesús:

—Tad, moz daa nax. Ngue tequech mbiíi moz daa. No ya ne'xecte moz tant thib yalnè nden' moz por mbiia axta nax tinle' liz moz daa.

⁷ Ndxab Jesús loo mbi'a:

—Neeca, nal gan par teyaquen mbíiz.

⁸ Sya, mcàb capitán loo Jesús. Ndxab capitán:

—Tad, indxàalte daa par yòo U' le'n nyòo lizen. Más huen, ante ñibe' U' loo yíiz. Daa ndxelasque' biiche yíiz loo moz daa.

⁹ Tac leque daa nda cuent naquin tyubdizen loo tamas mèn co' ñibe' loon xal ñibe' mèna loon. No lomisque' nde nxon', ngue non solndad co' ñibe'en loo. Co'se' ñibe'en loo thib solndad par ya solndad thìb mandad, solndad ya. No co'se' ñibe'en loo tedib solndad par yi'th solndad loon, solndad yi'th loon. No co'se' ñibe'en loo thìb moz daa par ya li moz daa thìb zin' loon, moz ya lii.

¹⁰ Co'se' mbìn Jesús di'sa, ante mbui' Jesús no ante gunaa Jesús. Ndxab Jesús loo mèn co' ngure no Jesús:

—Lìca, na nii loo gu': Ne' làth rye mèn nación Israel tarte zyál' daa nec thib mèn no tarte nèen nec thib mbi' co' anze'f ndxela's loon xal mbi' ba'.

¹¹ Daa ngue nii loo gu': Huax mèn co' inacte mèn nación Israel, mèna ryo' par ned ndlyen huiz no par ned mbix huiz par yi'th queltàa no mèna Abraham no Isaac no Cob loo cón che'n Diox co'te' ñibe'pe' Diox loo mèn par tyac lezo' mèna axta plóthe.

¹² Per cón che'n mèn nación Israel co' ndxab Diox no co' gunii Diox le' mèna yòo co'te' ñibe'pe' Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, ale ndxe'leque', co' xà' Diox mèna thib lad loo Diox co'te' nac yál'cuau co'te' nzyalque' mèna tithe cue mèna loo Diox. Tya, gón' mèna axta plóthe no hua le mèna axta plóthe.

¹³ Sya, mbere Jesús, ndxab Jesús loo capitana:
—Byàa, ey. Texalque' nac co' ndxela'sl no co' nda'l cuent loon nacl, tataaque' gàca lool.

No ale leque hora mbyac moz capitana.

*Jesús mteyac xna'zap Pedr co' nax loo xlé'.
(Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39)*

¹⁴ Ngoloa, ngua Jesús liz Pedr. Gunèe Jesús nax xna'zap Pedr loo xlé'.

¹⁵ Per ale ante mxo'f Jesús ya' Jesús lad xna'zap Pedr, ngro xlé' xna'zap Pedr. Sya, ngo che xna'zap Pedr. Mbli xna'zap Pedr mandad loo mèna. No mbli xna'zap Pedr cas mèna.

*Jesús mteyac huax mèn yíz.
(Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41)*

¹⁶ Co'se' mzyèlé' izlyo' huiza, mbi'th no mèn huax mèn yíz co' mque no mbii che'n xpii ye'rsin' loo Jesús. Ante gunii Jesús loo xpii ye'rsin'a, ngro

xpii ye'rsin'a loo rye mèn yíiza. No mteyac Jesús ryete mèn yíiz co' mque no chol yíiz.

17 Tataa mbli Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Sayi ndxab:

Yub xa' mteche ryethe yíiz na' co' mden' na' no co' mque no na'. No mden' xa' ryethe yalnè cón che'n na' lad xa'.

Tré'ndlu' cón che'n mèn co' mblyas tyoo nque xís Jesús.

(Lc. 9.57-62)

18 Látha, co'se' gunèe Jesús anze'f thìb mènléy' nziri' dib vuelt loo Jesús, mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús par ya riid no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo yóoyaa tedib lad ro lagun.

19 Láth ndoore' tyee Jesús, mzin thìb mbi' co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel loo Jesús. Ndxab mbi'a loo Jesús:

—Maistr, no daa ndlyaz ga non U' pál co'te' ya U'.

20 Mcàb Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús:

—Hui' nexa. Mbe'th ngue no quèe lyo' co'te' ndxàt mbe'th. Le' mbin bé' na, ngue no xyòn mbin co'te' ndxàt mbin, ne. Per daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, ingue noden thìb lugar co' nac che'npe'en co'te' guixen chu'th yéquen par ryo xcuen chu'th laden, co' nee di's, tegaan chu'th xisen par lin descans.

21 Látha, tedib myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, daa lyaz ner ta' U' permis loon par ga casen thebol xuden. Yiloa, sya, nda na'.

22 Jesùs mcàb. Ndxab Jesùs loo mbi' xin' mté'th Jesùs:

—Mèn co' ne'tyalte yila's loo cón chenen, mèna nac xal mèn nguth loon. La'a ca's mèna thebol xud lùu ba'. Le' lùu na, ftoo nque xísen. Ya' nda na'.

Jesùs mbli nguled mbii. No mbli Jesùs xèe ngure ol níttó'.

(*Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25*)

23 Ngoloa, ngòo Jesùs loo thìb yòoyaa con myen' xin' mté'th Jesùs.

24 Láth ngue teteet myen' yòoyaa loo lagun, ngro' thìb mbiidó' loo lagun axta mxít too mbii nít loo lagun. No mblo mbii nít le'n yòoyaa. Per ndxe'leque', láth ndxàc con'a, ante mde mcal' Jesùs. Nax yàt Jesùs le'n yòoyaa.

25 Sya, yende izlyo' ngua myen' xin' mté'th Jesùs co'te' nax Jesùs. Mblo' myen' mcal' loo Jesùs. Ndxab myen' loo Jesùs:

—Tad, jer goo che U'. Blo' U' mcal' loo U'. Hui' U' ñeene' xá mod li U' par lyá' na' loo con' ryes. Yòoyaa na' ngue dep le'n nít.

26 Mcàb Jesùs. Ndxab Jesùs loo myen':

—¡Aa, mèn izlyo'! Susque' nzyeb gu', yeys. Ndx-epete ndxela's gu'. No ndxepte ndxáp gu' yalxla's loo Diox, ¿lé'?

Sya, ngo che Jesùs. Ale ante gunii Jesùs loo mbiidó'a no ante gunii Jesùs loo nít. Xèegà nguled mxyo'f mbiidó'a. No xèegà nguled ndxetoo nít che'n níttó' loo lagun.

27 Sya, ryete mèn co' ngua no Jesùs, ante mbui' no ante gunaa mèna loo con' ngòc. Ndxab mèna:

—¿Chó mbi' nac mbi' ba'? ¿Chonon tua'te ndxab mbi'? No ale xèegà nguled nxyo'f mbii. No xèegà nguled ndxetoo nít loo lagun.

Trè' ndlu' cóñ che'n chop mbi' yíz che'n làaz mèn gadar co'mquéé mbiye'rsin'co'ngòc mbií che'n xpíi meexù'.

(*Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39*)

²⁸ Co'se' ngolo mzin Jesús tedib lad ro lagun co' nac che'n làaz mèn gadar, ngro' chop xa'bi' le'n panteón loo Jesús. Ryop xa'bi'a mque no mbii che'n xpíi ye'rsin'. No anze'f nayi' tín' ngòc ryop xa'bi'a. Axta ne' ne' yen mod riid chol mèn par neda.

²⁹ Cabii ngure bez ryop xa'bi'a loo Jesús. Ndxab xa'bi'a loo Jesús:

—¿Chonon nde U' co'te' nzo nu', à', Jesús, xgan'pe' Diox? ¿Ché' nde U' par tetíi U' nu' ndoore' gáç tiemp co'se' tetíi Diox nu', cà'?

³⁰ Leque hora, gaxte tyá nzi tee yuhua thìb partid nguch.

³¹ Sya, mbii che'n xpíi ye'rsin'a mbli par nalyat ndxab ryop mbi'a loo Jesús:

—Chele' U' co' nu' trè', bla' U' yòò nu' loo partid nguch co' nzi tee go'.

³² Sya, ndxab Jesús loo xpíi ye'rsin'a:

—Gro' gu'. Huàa yòò gu' loo nguch, tá.

Hora ngro xpíi ye'rsin'a loo ryop xa'bi'a. Ngua yòò xpíi ye'rsin'a loo partid nguch. Ngoloa ale ryete ngucha mquéé mbii. Ale mbyùub nguch lad yii co'te' nzi tee yuhua nguch. Ngulàa ryete ngucha axta le'n lagun. Nguap nguch nít. Ale nguth ryete nguch.

³³ Le' mèn co' ngue quenap ngucha na, ale mque' mèna carre. Ngua ta' mèna cuent loo mèn làth yèez ryete con' co' ngòca, tant mzyeb mèna. No mda' mèna cuent con' ngòc loo ryop xa'bi' co' mquée mbii che'n xpii ye'rsin'a loo mèn làth yèez.

³⁴ Sya, ryete mèn yèeza ngro'. Mbi'th mèna co'te' nzo Jesús. Texal gunèe mèna Jesús, ale mna'b mèna di's loo Jesús. Ndxab mèna:

—Más huen gro' trè'. Byàa ned, ndeel.

9

*Jesús mteyac thìb mbi' co' mque no yíz bech.
(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)*

¹ Sya, ngòo Jesús loo thìb yòoyaa. Mdoo Jesús loo nít loo lagun. Mbii Jesús tya axta ngro xo'f Jesús tedib lad ro lagun. Mzin Jesús yèez co'te' nac làazpe' Jesús.

² Láth nzo Jesús tya, mzin no mèn thìb mbi' co' mtequech mbii loo Jesús. Nzo'f mbi' loo thìb cami nde no mèn mbi' loo Jesús. Co'se' gunèe Jesús le' mèna, lìcque', ndxela's loo Jesús no ngòp mèna yalxla's loo Jesús, ndxab Jesús loo mbi' yíiza:

—Huen blo lezo'l, ndee, xgan'. No gòp yalxla's loon. Xquin lùu no xtol lùu mdyon'le'.

³ Per làth mèn co' nziri' loo Jesús, ngo ndxep mèn co' ngòc maistr co' mblu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Mèna ndxab loo lezo' mèna: Lìcpe' ba'i, mbi' ba' ñii yèe ñii tìi cóñ che'n Diox no ngue nii mbi' ba' ngòc nguàal con' cóñ che'n Diox, cara.

⁴ Per Jesús nonque' no naneeque' Jesús con' co' nzi li mèna xtùuz le'n lezo' mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—¿Chonon susque' nazab ngue li gu' xtùuz, à'?

⁵ ¿Xá nee gu'? ¿Cón más inagànte nac, ndyac gu', par gaben loo mbi' ba'? ¿Ché' más inagànte gaben: Xquin lùu no xtol lùu mdyon'le' o ché' más inagànte gaben: Goo che. Exen ned. Byàa, cà'?

⁶ Per hui' gu' nexa. Daa lu' loo gu' le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa ndxàp con' roo no con' xèn la's niin no la's yan loo izlyo' par ton'en xquin mèn no xtol mèn loo izlyo'.

Sya, mbere Jesús ndxab Jesús loo mbi' co' mtequech mbií:

—Goo che. Fthùuz dáa co' ngo'thl. Bye' dáa. No tee càal ned. Byàa par lizl.

⁷ Sya, ale ngo too mbi' co' mtequech mbiia. Mxen mbi' ned. Ndyàa mbi' par liz mbi'.

⁸ Co'se' gunèe mèn co' nziri' no Jesús mbli Jesús con'a, mzyeb tín' mèn. Ngurez mèna Diox. Ndxab mèna:

¡Ay, Dio's! U' ndli ndxàp mbi' ba' con' roo con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi' par ndli mbi' con' roo no con' xèn loo mèn loo izlyo'.

Jesús ndxab loo thib mbi' co' lee Mate, co' nac daa co' ngue que' ye's ndxè: Ftoo nque xisen. Ya' nda na'. (Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

⁹ Co'se' mbere Jesús, ngro' Jesús yèez co'te' nac làazpe' Jesús, láth nda riid Jesús par neda, gunèe Jesús ndub thib mbi', co' lee Mate, loo mes co'te' ndyee thix mèn tmi cóñ che'n contribución. Ndxab Jesús loo mbi'a:

—Goo too. Ya' nda na'.

Mate ngo too. Nda no Mate Jesús.

10 Ngòc thìb con' thìb vez. Ngua thuhua Jesús liz Mate. Láth ndub yuhua Jesús loo mes, mzin huax mèn co' ndli cobrar cóñ che'n contribución no plá mèn co' ngòc mèn ye'rsin'. Thidte mdub mèn loo mes con Jesús no con myen' xin' mté'th Jesús.

11 Co'se' ñèè mèn co' nac mèn xley' farise con'a, ndxab mèna loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Chonon nzi yuhua no maistr gu' mèn co' ndli cobrar cóñ che'n contribución no mèn co' ncua'n xquin no co' ndxàp xtol ba', à'?

12 Co'se' mbìn Jesús di'sa, Jesús ndxab loo mèn xley' farise:

—Mèn co' nden' yende chó yíz ndyac mèn no mèn co' nden' huen nzo lezo' mèn, mèna ndyac inquinte mèna doctor. Per ndxe'leque', mèn co' nden' ndyac len mèna, mèna nonque' naquinque' mèna doctor.

13 Byàa gu'. No huen huen té'th gu' ñeene' cóñ nee di's di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' ngue niin loo gu' ndxè' co' mbez:

Ndlyazen le'gu' lyat lezo' ñèè gu' hues xtàa gu'. No indlyasten guth gu' má' no xo gu' ren má' loon par teri'then no tecan'en cóñ che'n xquin gu' no cóñ che'n xtol gu'.

Tac ne'ngalten par gòn mèn ron no par yila's mèn loon, mèn co' nden' nac mèna mèn nalì par lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna. Ndxe'leque', ndalen par gòn mèn ron no par yila's mèn loon, mèn co' non no mèn co' nda' cuent nac mèna mèn co' ncua'n xtol no mèn co' ncua'n xquin, par lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna par zye' mod co' ndxàp mèna.

Trè' ndlu' le' myen' xin' mté'th Juàñ Bautist mnibdi's loo Jesús chonon imbe xlatte myen' xin' mté'th Jesús.

(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

¹⁴ Látha, note myen' xin' mté'th Juàñ Bautist, ngro' nxon', mbi'th myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—¿Chonon nu', no mèn xley' farise, mbe xlat huax vez per myen' xin' mté'th U' ba' imbe xlatte, à', Tad?

¹⁵ Ndxab Jesús loo myen'a:

—Nde niin thìb con' loo gu': ¿Ché' xec mèn co' ndxàc convid, mèn co' nda lyath no thìb mbyòò co' selya', par cue xi lezo' mèna par ne'huade mèna co'se' ñèe mèna nzo mbyòò co' selya' no nzo con' co' hua mèn, cà'? Yende mod cue xi lezo' mèna par cue xlat mèna tataa, ¿lé'? Hui' gu' nexa. Mèna cue xi lezo' par cue xlat mèna co'se' nguri'thle' yalhua liz mbyòò no ndyàa mbyòò co' mselya'.

¹⁶ Ne' ne' yen chó mèngot nzo co' co bdè' thìb le' lar' cub loo thìb lar'can' gox tac lar' cub co' yo bdè' lar'can' goxa bech. Le' sya, lar' cub, co' ngo bdè' lar'can' goxa, li par ryed yèè lar'can' goxa. No yiloa más nazab ñaa lar'can' gox chele'i naroo ryed.

¹⁷ Tolo ndxab Jesús loo mèna:

Yende chó mèn nzo co' co mezcal co' diz ngro' palenc le'n thìb garrafón gox co' nalé'le', ne, ¿lé'? Tac chele' mèn co mezcal co' diz ngro' palenc le'n thìb garrafón gox co' nalé'le', le' sya, le'le' lyé' garrafón goxa no xyo mezcal. Ngòc perdid ryop con'a. Por cona, más huen co mèn mezcal co' diz ngro' palenc le'n thìb garrafón cub. Sya, tataa mod nabe'ste quenap mèn ryop con'a.

*Trè' ndlu' cóñ che'n thìb mza', rsap thìb mbi' co' lèe Jair, no cóñ che'n thìb xa'got co' mbuàal xab Jesús.
(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)*

18 Láth be' ngue toodi's no Jesús mèn, mbii gax thìb mbi' co' nac jef che'n mèn nación Israel loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. No mcò'o mbi' yéc mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, rsap daa ngolole' nguth. ¿Ché' tli U' favor ya U' lizen? Lyazen ante xo'f U' ya' U' lad mza'. Mza' ryo xbanque'.

19 Sya, mxen Jesús ned con myen' xin' mté'th Jesús. Nda no Jesús mbi' co' nac jefa par liz mbi'.

20 Per láth ndoo Jesús ned, nda no Jesús mbi'a con taamas mèn, xi'th mèna ngo thìb xa'got. Xa'gota ndxàcle' si' fchop lín' ndyac xa' yíiz ndlyath ren. Mbii gax xa'gota par ned xís Jesús par gàal xa'gota ro xab Jesús.

21 Tac xa'gota mbli xtùuz le'n lezo' xa'gota. Ndxab xa'gota loo lezo' xa'gota: Chele' daa ante gàal ro xab Jesús, yac daa. Tataa mbli xa'gota. No, chàa, mbyac xa'gota loo yíiz xa'.

22 Co'be'xque' ngòc con'a loo xa'gota, Jesús mbere par ned xís Jesús. Gunèe Jesús xa'gota. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Rsap, huen blo lezo'l no ftac lezo'l, ndee. Lùu mbyacle' tac ngola'sque'l loo cóñ chenen.

Leque hora, sandante mbyac xa'gota.

23 Co'se' mzin Jesús liz mbi' co' nac jefa, ndxòn Jesús le' musc ndxol' bàanle' par ryo bàan mza' co' ngutha liz mza' par ya ca's mèn mza'. No ñèe Jesús ndxòo ndryo' mèn le'n nyòo par ndlas yál' mèn mza' no ndyoodi's no mèn mza'.

24 Ndxab Jesús loo mèn co' nzo le'n nyòoa:

—Bli gu' favor, blá' gu' mza'. No biiche gu' thìb lad loo mza'. Part cóñ chenen, mza' ne'ngathte. Na ngüi' loo mza' xal thìb mza' co' nax yàt.

Le' sya, ale le'le' mxìis no rye mèn co' nzo liz mza' co' ngutha Jesús tac non mèna nguthque' mza'.

25 Texal ngolo ngro' ryete mèna par fuer, Jesús ngòò le'n nyòò co'te' nzo'f mza'. Mxen Jesús ya' mza'. No mbli Jesús ngo che mza'.

26 Syase, por derech, mxyo'f flèe mxyo'f xti's Jesús por cóñ che'n con' co' mbli Jesús loo mza'a le'n ryete yéezya' co' nziri' par neda.

Jesús mdub xnìi ngudloo chop mbi' co' ngòc mbi' sieu.

27 Texal ngro' Jesús liz mbi' co' ngòc jefa, mdoo nque chop xa'bi' sieu xís Jesús. Cabii mbez ryop xa'bi' sieua loo Jesús:

—Gulat lezo' U' gunèe U' nu', U' co' nde bin David co' ngòc rey pólá.

Per Jesús ne'nglide cas ryop xa'bi' sieua. Xa'bi' sieua tolo mdoo nque xís Jesús.

28 Co'se' ngòò Jesús liz mèn co'te' nguled Jesús yéez Capernaum, ryop xa'bi' sieua mbii gax loo Jesús. Jesús mnibdi's loo ryop xa'bi' sieua:

—¿Ché' ndxela's gu' le' daa gác li par hui' gu', cà'?

Ryop xa'bi' sieu mcàb:

—Aa, Tad. Ndxela'sque' nu'i.

29 Le' sya, ante mbuàal Jesús ngudloo ryop xa'bi' sieua. No ndxab Jesús loo ryop xa'bi' sieua:

—Gàcaloo gu' xalque' ndxela's gu'loon, ndee gu'.

30 Sya, chàa, ndxe'sleque' mbui' ryop xa'bi' sieua. Ngoloa, negadi's mnibe' Jesús loo ryop xa'bi' sieua. Ndxab Jesús:

—Yende chó loo gabte gu' cóñ che'n con' mbli non gu'.

31 Per ndxe'leque', pente mbii ryop xa'bi' sieua, cóñ che'n con' mbli Jesús loo ryop xa'bi' co' ngòc sieua loo mèn co' nac mèn ryete yèezya' co' nziri' par neda.

Jesús mbli mdoodi's thib mbi' mud.

32 Sete ngolo mbii ryop xa'bi' sieua, mbi'th no taandxep mèn thib mbi' mud co' mque no thib xpii ye'rsin' loo Jesús.

33 Texal ngolo xec mbli Jesús par ngro xpii ye'rsin' loo mbi' muda, ndxe'sleque' mdoodi's mbi'. Le' mèn co' nziri' no Jesús na, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna loo mbi' muda. Ndxab mèna:

—Dib tiemp co' nziri' mèn nación Israel tarte ñee mèn gàc con' co' ngòc loo mbi' mud ba', cara.

34 Per mèn che'n xley' farise ale mbez:

—Por cóñ che'n leque xa' co' nac jef che'n xpii meexù' ngo' Jesús xpii meexù' loo mèn.

Jesús mblyat lezo' ñée Jesús mèn.

35 Ngolo nguri'th con'a, mque tee Jesús le'n rye yèezya' no rye ranch par neda. Mque tee lu' Jesús mèn rye lugar co'te' nqueltàa mèn co'te' ndub singagog mèn par neda. Mblo Jesús yalbàn no mde'th Jesús cóñ che'n di's ndac xá mod ndlya's Diox ñibe'pe Diox loo mèn. Làth xtau'a, mteyac Jesús mèn co' mque no chol yilíz no ryete mèn nayíz le'n rye yèezya'a.

36 Co'se' gunèe Jesús prob mèna, anze'f mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mèna tac anze'f nzi xi lezo' mèna. No yende chó gust nziri' mèna. No más de cona, alithe nzi ban mèna. Ngòc mèna xal mbacxil' co' ingue node pastor.

37 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Lìcp'e' ba'i, anze'f huax mèn nzo co' ndxàal gòn cóñ che'n di's ndac par lyá' mèn loo ryethe co' nac con' ryes xal co'se' ndláp mèn cosech par ne'yiza'de cosech no par ne'tyuhuante cosech. Per yende huax mèn co' ya te'th no co' ya lo yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèn.

38 Cona, ngue niin loo gu': Gurez gu' Tad Diox no guuz gu' loo Tad Diox tel' Tad Diox mèn par ya te'th mèn no par ya lo mèn yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèn xal co'se' tel' thìb patrón moz par ya láp moz cosech patrón tac Tad Diox nac patrón loo mèn.

10

Jesús mcui si'fchop myen' co'ya no Jesús.

(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)

1 Ngolo tataa mdoodi's Jesús loo mèn, ngurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nalle'lin loo gu' par gác gu' co' gu' xpii ye'rsin' loo mèn, no par teyac gu' mèn co' ngue no chol yiliiz, no par teyac gu' ryete mèn yíiz ned ya que tee gu'.

2 Taandxè' lèe ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús, myen' co' mtel' Jesús co' mbe' di's che'n Jesús loo mèn no co' mde'th di's che'n Jesús loo mèn. Nerleque' myen' co' mcui Jesús ngòc Mon co' ne'

tedib lèe Pedr. Mcui Jesús Ndech, ne, co' nac huespe' Pedr. Xísa nde nque Cob no Juàn, huespe' Cob. Ryop hues mbi'a ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Zebede.

³ Xísa nde nque Lip. Nde nque Bartol. Nde nque Max. No nde nque Mate co' mbli cobrar cóن che'n contribución, co' nac daa. Xísa nde nque tedib mbi' co' lèe Cob, ne. Mbi'a ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Alfe. Xísa nde nque Lebe co' ne' tedib lèe Tade.

⁴ Xísa nde nque tedib mbi' co' lèe Mon. Mona nac thib mbi' co' mqueltàa no thib ned mèn, mèn co' ngro' lèe partid cananist. Xísa nde nque Jud Iscariot co' mcua'n mod mda'xù' Jesús loo mèn ye'rsin' yiloa.

*Jesús ngue tel' myen' xin' mté'th Jesús par ya te'th
myen' no ya lo myen' yalbàn loo mèn.*

(*Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6*)

⁵ Jesús mtel' ryete si' fchop myen'a. Mnibe' Jesús loo myen'a. Ndxab Jesús:

—Ne'yade gu' làaz mèn co' inacte mèn nación Israel. Ne' ne' yòo gu' co'te' nac làaz mèn nación Samari.

⁶ Más huen huàa gu' loo mèn co' nac mèn nación Israel tac mèna nziri' xal mbacxil' co' nzi tee tuhuan.

⁷ Huàa te'th gu' no blo gu' yalbàn no gab gu' loo mèna le' tiemp co' tlo ñibe'pe' Diox loo mèn ndxàcle' loo mèna.

⁸ Fteyac gu' mèn co' ndyac yíz ndxa's co' nteyèè yid lad no mèn co' ndyac chol yilíiz. Blo xban gu' mèn nguth. Lomisque', blo' gu' rye xpii ye'rsin' loo rye mèn co' ngue no xpii ye'rsin'. Ne'nguixte gu' nec thib centav loon por mdan lugar gác gu' li

gu' con' co' ngue ñibe'en loo gu' ndxè'. Por cona, co'se' yilo li gu' ryete con' co' ngue ñibe'en loo gu' ndxè' loo mèn, ne'lide gu' cobrar nec thib centav loo mèna.

⁹ Co'se' yòò gu' ned ya gu', tua'te gu' ya gu'. Ne'hue'de gu' pes or. Ne' ne' hue' gu' pes plat. Ne' ne' hue' gu' centav cobr.

¹⁰ Ne' ne' hue' gu' morral gu' co'te' co gu' che'n gu'. Ne' ne' hue' gu' chop ned xab gu' par goc gu'. Ne' ne' hue' gu' chop ned yilid. Ne' ne' co gu' mached ya' gu' co'se' tyee gu'. Tac liz mèn co'te' zin gu' co'te' co gu' yalbàn cóñ che'n di's ndac loo mèn, mèna ta' con' nquin gu'. Gàc con' ndxè' loo gu' xal ndxàca loo mèn co' ndyee zin' par li mèna gan con' nquin mèna.

¹¹ Co'se' zin gu' le'n chol ciuda o le'n chol yèez bix co'te' yòò gu', ner cua'n gu' mèn co' gàp confians con gu'. Yan' gu' liz mèna axtaque' ryo' gu', bii gu' le'n yèeza no ciudaa.

¹² Texal yòò gu' liz mèna, gunii gu' Diox loo mèn guliza. No gab gu' loo mèna: Nagàl blo gu' lezo' gu' loo alux con'.

¹³ Chele' mèn guliza nac mèn ndac co' ndli cuent ndxàalque' yòò gu' làth mèna, tolo cue rye nda mèna no rye ndye'th mèna por cóñ che'n gu'. Nacque'le' mèn guliza nac mèn co' ndli xtùuz indxàalte yòò gu' liz mèna, sya, gab gu' loo mèna: Huena, amiu, yan' cóñ che'n gu' co' ndli gu' ba' loo Diox co'se' tub rez Diox cóñ che'n gu'.

¹⁴ No chol mèn co' ne'ta'de lugar yòò gu' liz mèn no làaz mèn par cued gu' làaz mèn plá huiz no ne' ne' ta' mèn lugar gòn mèn di's co' co gu' yalbàn, gro' gu' liz mèna no làaz mèna. No bzib gu' yòoya's co'

ndoo nii gu', co' nee di's, yan' cóñ che'n con' mbli no mèna gu' loo Diox.

15 No tolo tyub quìi tyub bëellezo' mèn ciudaa no mèn yèeza axta co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cóñ che'n mèna. Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cóñ che'n mèna, más nè gàc yaltìi co' gàc loo mèna huiza leque yaltìi co' gàc loo mèn ciuda Sodom no loo mèn ciuda Gomor.

Jesús ngue toodi's no myen' le' mèn tub ngu's myen'. No li mèn ngòc nguàal con' loo myen'.

16 Hui' gu' nexa. Na ngue tel' gu' loo mèn nayi'. Ya gu' loo mèna xal mbacxil' co' yub mbii loo mbée loo mèna. Nalas gure gu' loo mèn yèez no loo mèn ciuda co'te' yòo gu' xal nalas mbel' co'se' ñee mbel' mèn par xyon' mbel'. No góç nado' gu' loo mèna xal palomxtil'.

17 Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Nee gu' xá nda gu'. Tac loo mèn co'te' ya gu'a, mèna ta'xù' gu loo mèn co' nxo'f zin' loo cóñ che'n sinagog mèn. No hue' mèna gu' par tin mèna gu' co'te' nac sinagog che'n mèna.

18 No axta hue' mèna gu' loo mèn co' nac gobernador no loo mèn co' nac rey ante por cóñ chenen no maste. No co'se' tataa mod gàc con'a loo gu', más dibaxla's tyoodi's gu' no ta' gu' cuent cóñ chenen loo mèna no loo mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel.

19 Co'se' ta'xù' mèna gu' loo mèna, ne'tyóode gu' arid cóñ gab gu' no cóñ tyoodi's gu' hora. Tac leque hora Diox li yub di's ye'th yéc gu' par gác gu' càb gu' loo mèna.

20 Tac inacte gu' co' ñii hora no co' tyoodi's hora. Ndxé'leque', Diox xud gu' li, por cóñ che'n Xpii Natú' che'n Diox, par gáç gu' càb gu'loo mèna hora.

21 Huiza, leque myen' co' ndxàc hues ta'xù' hues myen' loo mèn par guth mèna hues myen'. Lomisque' ne, leque mèn co' nac gundan ta'xù' xgan' loo mèna par guth mèna myen' co' nac xgan' gundana. Lomisque' ne, myen' co' nacle' xgan' gundan bixyath contra gundan co' nac gundan loo myen'. No axta guthxù' myen' gundan co' nac xud myen'.

22 No ale yòò xyàn lezo' ryete mèn dib athu loo izlyo' ñèe mèn gu' ante por cóñ chenen no maste. Per mèn co' thidteneque' mbli nèe no nxec yèè mèna axta gath mèna, mèna lyá'que' thidtene loo con' ryes.

23 Co'se' tlo mèn, tyoo nque mèn xís gu' par tub ngu's mèn gu' le'n thìb ciuda, fxon' gu' le'n tedib ciuda. Tac, lícpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn, daa gal nque xís gu' ndoore' yilo que tee gu' le'n dib nación che'n mèn nación Israel.

24 Fte' lezo' gu' con' ndxè: Nec thìb myen' co' nac myen' xin' mté'th thìb maistr, ne'ta'de myen'a con xtùuz co' ndli maistr no xtùuz co' ndli myen'. Lomisque' ne, nec thìb moz co' ndli zin' con patrón, ne'ta'de moza con xtùuz co' ndli patrón moz con xtùuz co' ndli moz.

25 Más huen blec lezo' gu' gáç gu' mèn co' gáç xin' mté'th daa. No gáç gu' xal daa co' nac maistr gu' no li gu' xal ndlin. Lomisque' ne, blec lezo' gu' gáç gu' xal thìb moz co' lalque' nac xal patrón moz, co' nee di's, nac yub daa. Lomisque' ne, chele' mèn

mbez loon le' daa co' nac xal thib gundan co' ñibe' liz gundan, le' daa lèe Beelzebú co' nac jef che'n meexù', ale'que' loo gu' co' nac xal xin' mbi'a ne' gab mèn masre' con' axta plóthe, ¿lé'?

*Jesús mnibdi's chó loo más ndxàal zyeb mèn.
(Lc. 12.2-9)*

26 Por cona, ngue niin loo gu': Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèn co' tataa li no gu'. Tac yende nec thib con' co' nzo casloo co' ne'ryo xo'fte. No yende nec thib con' co' xexte ndxàc loo yál'cuau co' ne'yathte no co' ne'yènte.

27 Ryete con' co' ngue tan cuent loo gu' xexte ndxè', guuz gu'i loo mèn alanleque' loo xnaa. No di's co' ngue niin loo gu' xexte ndxè', cabii fte'th gu' di's ndxè' no negadi's blo gu' yalbàn cóñ che'n di's ndxè' par gòn ryete mèna di's ndxè'.

28 Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèn co' ndxuth bél'yòo lad mèn. Mèna ne'lide gan guth alm no xpii xtàa mèn. Ndxé'leque', bzeb gu' gunèe gu' Diox co' ndxàc cobii alm mèn no xpii mèn le'n ye'rbìil co' nac loo bèel no loo quií ngolo nguth mèn.

29 ¿Ché' intho'de mèn chop mbin bix co' lèe mbyé' por si' centav, cà'? Ntho' mèn mbin tataa, ¿lé'? Mastale' ndli mèn cuent yende cóñ ntac mbin co' lèe mbyé' loo mèn, per ne' ne' gath mbina chele' Diox ne'lá'ya'de mbina gath mbina.

30 No axta yis co' ndoo yéc gu', Diox naneeque' no nonque' Diox plá yis ndoo yéc gu'.

31 Por cona, ngue niin loo gu', ey: Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèna. Le' gu' masque' ntac leque ryethe mbin co' lèe mbyé'.

*Trè' ndlu' cóñ che'n mèn co' mda' cuent cóñ che'n
Jesucrist loo xtàa mèn.*

(Lc. 12.8-9)

³² Chol mèn co' co ro cóñ chenen no co xo'f mèn
cón chenen loo xtàa mèn co' nziri' loo izlyo', daa,
ne, go xo'f no go ron cóñ che'n mèna loo xuden
Diox co' nzo loo bé'.

³³ No chol mèn co' cà di's cóñ chenen loo xtàa
mèn co' nziri' loo izlyo', daa, ne, cà di's cóñ che'n
mèna loo xuden Diox co' nzo loo bé'.

Por cóñ che'n Jesús ndxàc chop ned mèn.

(Lc. 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ Ne'lide gu' xtùuz le' daa ndal par lin cue mèn
rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn loo
izlyo'. ¡Tyè'! Ndxé'leque', ndalen par lin yitoo di's
làth mèn por cóñ chenen.

³⁵ Tac daa ndal par lin yitoo di's loo mèn con xud
mèn liz mèn. No lin par yitoo di's loo thib mza'
con xna' mza' liz mèn. No lin par yitoo di's loo thib
guxiix con xna'zap guxiix co'te' ya mza' guxiix liz
mèn por cóñ chenen no maste.

³⁶ No ale tataa mod leque mèn guliza gac ngolo
ngola's loo xtàa mèn guliza.

³⁷ Más de cona, ngue niin con' ndxè' loo gu':
Le' mèn co' más nque' lezo' ñèe xud no mèn co'
más nque' lezo' ñèe xna' leque que' lezo' mèna
ñèe mèna daa, indxàalte mèna yòo mèna loo cóñ
chenen. Lomisque', mèn co' más nque' lezo' ñèe
xgan' no rsap leque que' lezo' mèna ñèe mèna daa,
indxàalte mèna yòo mèna loo cóñ chenen.

³⁸ Chele' chó gu' lya's que tee noque' daa ned
ngue tee'en, atate huiz bli gu' xtùuz co' huenleque'
ñene' ché' txec gu' par tyoo nque gu' xísen co'se'

li mèn ngòc nguàal con' loo gu' por cón chenen. Tac mèn co' yòo loo cón chenen, mèn ye'rsin' tethonque' mèna xalque' ntethon solndad che'n ciuda Rom mèn co'se' ñibe' yèe solndad loo mèn hue' mèn cruzpe' mèn ndoore' que' solndad mèna loo cruz par guth solndad mèna.

³⁹ Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn loo izlyo' ndxè', loo mèna ne'ta'de Diox lugar yòo ban no mèna Diox thidtene. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac yalndac che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cón chenen, loo mèna ta' Diox lugar par yòo ban no mèna Diox thidtene.

Jesús ndxab loo mèn: Mèn co' li con' ndac loo gu', ngue cón che'n mèna loo Diox.

(Mr. 9.41)

⁴⁰ Mèn co' ta' lugar yòo no gu' mèn liz mèn no làaz mèn, mèna ta' lugar yòo non mèna. Le' mèn co' ta' lugar no tyal mèn yòo non mèn, mèna ta' lugar no tyal mèna yòo no mèna xuden Diox co' mtel' daa.

⁴¹ Mèn co' ta' lugar yòo mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox liz mèn no làaz mèn por nac mèna mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, loo mèna li Diox leque con' ndac co' li Diox loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, ne. Lomisque' ne, mèn co' ta' lugar yòo thib mbi' nalì no thib mbi' nambìi liz mèn no làaz mèn tac non mèn nac mbi' mbi' nalì no mbi' nambìi, loo mèna li Diox leque con' ndac co' li mèn loo mèn co' nac mèn nalì no mèn nambìi.

⁴² Lomisque' ne, chol mèn co' ta' thib xii nítdòp loo chol mèn prob par gu mèn proba por nac mèn proba mèn co' nac xin' mté'th daa, no por ndyoo nque mèn proba xísen, lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Loo

mèna li Diox anggàc huax con' ndac xalque' ndli
Diox loo mèn co' nac xin' mté'th daa.

11

*Juàn Bautist mtel' chop myen' xin' mté'th Juàn par
mnibdi's myen' thìb con' loo Jesús.*

(Lc. 7.18-35)

¹ Co'se' ngolo mnibe' Jesús loo myen' no
mdoodi's no Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th
Jesús, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned làaz
myen' par lu' Jesús no co Jesús yalbàn cóñ che'n
di's ndac loo mèn par ned nda myen'.

² Nde nxon', le'pe' ngue Juàn Bautist lezi'f le'n
huiza, mbìn Juàn cóñ che'n co' ngue tee li Jesús.
Sya, mtel' Juàn chop myen' xin' mté'th Juàn loo
Jesús

³ par ya nibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo
Jesús:

—¿Ché' U' nac Crist co' ndxath yi'tha o ché' más
huen cued nu' yi'th tedib xa' co' nacpe' Crist, cà'?

⁴ Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Byàa gu'. No fta' gu' cuent loo Juàn cóñ che'n
con' co' gunèele' gu' no cóñ che'n con' co' mbìnle'
gu'.

⁵ Guuz gu' loo Juàn: Mèn sieu ngüi'. Mèn coj mdy-
oxcua' nii. No ndyee mèn coj. Mèn co' ndyac yíiz
ndx'a's lad, co' ndxèe yid lad, ndxac no ndxembìi
mèna. Mèn cué' ndxòn di's. Mèn nguth, ale, ndryo
xban. Le' loo chol mèn prob no loo mèn naxèn co'
ndyac yalti na, ndxàthle' no ndxènle' cóñ che'n di's
ndac co' ndlu' cóñ che'n Diox.

⁶ Huen nda mèn co' ne'tyoo xà'de lezo' no mèn co'
ne'ten'te arid ngòc nguàal con' por cóñ chenen.

⁷ Co'se' mbii myen' xin' mté'th Juàn Bautist loo Jesús, mtlo Jesús, mdoodi's Jesús cóن che'n Juàn Bautist loo mèn co' nziri'. Ndxab Jesús loo mèna:

—Co'se' ngua tee hui' gu' Juàn co'te' nagána, ¿ché' ngua tee hui' gu' thìb xan' nixxtíl' co' ngol' mbii, cà'? Yende xàa.

⁸ Lomisque' ne, niin loo gu': ¿Chó loo ngua tee hui' gu'? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thìb mbi' co' noc thìb ned lar' huen, cà'? Gu' nonque' no naneeque' gu' le' mèn co' ndxoc anabte lar' huen, mèna mbe liz rey, ¿lé'?

⁹ ¿Xá nee gu'? ¿Chó loo ngua tee hui' gu', sya? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thìb mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox, sya, cà'? Aa, lìcpe' ba'i. Gu' ngua tee hui' thìb mbi' co' más ñaare' loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox.

¹⁰ Cón che'n Juàn Bautist nac di's co' ndub loo libr co' nac xti'sdiox co' ndxab:

Na tel' ner thìb mbi' co' ya te'th ner di's ndac ndxè' lool. No lu' mbi' cón che'n lùu loo mèn par li mèn xtùuz no par tyoodi's no mèn lezo' mèn ndoore' co'se' galen loo mèn.

¹¹ Na nii loo gu': Làth rye mèn co' ngóol xàñ' nii xna' mèn no xàñ' nii xud mèn, tarte gáal thìb mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox co' más ñaare' leque Juàn Bautist. Mastale' tataa naca, desde nalle' par delant, mèn co' nac más be'the co' ngue ta' lugar ñibe'pe' Diox loo mèn, más huen nda mèna loo Diox leque Juàn Bautist. Tac Diox co xo'f más con' ndac cón che'n Diox loo mèna leque con' co' mblo xo'f Diox loo Juàn Bautist cón che'n Diox.

¹² Tac axta co'se' ngòc tiemp co'se' mtlo Juàn Bautist, mde'th Juàn Bautist no mblo Juàn Bautist

yalbàn cóñ che'n di's ndac, no axta huiz nalze mbyath mbyèn cóñ che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No ryete mèn co' mbìn di'sa nguátbèe par mbli mèna co' nzote mod li mèna par yòo mèna loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

¹³ Tac ryete mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' mque' ye's co' nac xti's Diox, no loo libr co' ngòc ley co' mnibe' Diox co' mxo'f Moisés loo mèn ndyoodi's no nda' cuent cóñ che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn ndoore' gàc tiemp co'se' yi'th Juàn Bautist.

¹⁴ Chele' gu' yila's di's co' ngue niin loo gu' ndxè', gola's gu' le' Juàn Bautist nac Lii co' mbyath yi'th, Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá.

¹⁵ Chele' gu' nden' cóñ nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè', fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. No gola's gu' di'sa.

¹⁶ ¿Xá nee gu'? ¿Con chó con' tetaquen mèn co' nzi ban tiemp ndxè', à'? Ndyaqueñ le' mèn co' nzi ban tiemp ndxè' nac xal myen' bix co' mbe nguith loo xbi'. No mbez yèe myen' bixa loo xtàa myen'. Mbez myen':

¹⁷ Nu' mbil' dii loo flaut no ale ne'ngol' niide gu'. Mbil' ro bàan nu' no ale ne'ngón'te gu' con nu'. Tataaque' nac mèna.

¹⁸ Per na nii loo gu': Co'se' mbi'th Juàn Bautist, ne'ngàcte tataa loo Juàn. Tac Juàn ne'nghuade no ne'ngude Juàn axta plóthe mbly'a's Juàn xal nac mod co' ndxuhua chol mèn. No ale mbez gu' cóñ che'n Juàn: Xpii meexù' ngue tee no Juàn.

¹⁹ Ngoloa, ndalen, daa co' mbal yáal loo izlyo'

ndxè' xal ndxáal chol mèn. Daa ndxuhua. Daa ndxu. Per co'se' ñèe gu' tataa ndxuhuan no tataa ndxun, ale mbez gu': Susque' ndxuhuacho' mbi' ba', yoo. No ale mbez gu': Susque' ndxòo lezo' mbi' ndxu mbi' vin. No ale mbez gu': Ndxàc amiu mbi' con mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no con mèn co' ndxàp xtol. Mastale' tataa mbez gu' nac daa, daa nii loo gu': Yende chó import nzo lezon cón che'n con' ndli gu' xtùuz cón che'n Juàn no cón chenen tac mèn co' ndxácp'e', mèna nonque' no naneeque' mèna le' con' co' ngue li Diox por cón che'n Juàn no por cón chenen nac con' ndac co' ncàb loo co' ndxác ryop nu' Juàn.

Trè' ndlu' cón che'n mèn rye yèez co' ne'ndalte ngòn cón che'n Jesús.

(Lc. 10.13-15)

²⁰ Sya, mtlo Jesús, mbyoo Jesús rye mèn co' nac che'n rye yèez co'te' mblile' Jesús huax yalguzye' tac ne'nglàade yéc mèna no ne'nglàade lezo' mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

²¹ —Ay, prob gu' izlyo', mèn yèez Corazín. Ay, prob gu' izlyo', mèn yèez Betsaid. Tac chele' le'n yèez Tir no le'n yèez Sidón ngàc ryethe yalguzye' ndxè' xal ndxàca loo gu' nalle', mèna nglàa yéc no nglàa lezo' mèna, no ngoc mèna lar' lut por cón che'n yalnaxi co' ngòc loo mèna.

²² Por cona, daa ngue nii loo gu', mèn yèez Corazín no mèn yèez Betsaid: Le' loo mèn yèez Tir no loo mèn yèez Sidón más xhuite gàc yaltìi le'n huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèna leque co'se' tub rez Diox cón che'n gu'.

23 No gu', mèn yèez Capernaum co' nac mèn nate's no mèn naxal', ¿ché' ngue li gu' cuent no ché' nden' gu' le'n lezo' gu' le' gu' ndoo lìte yòo loo bé', cà'? Yende xàa. Ndxé'leque', gu' ndoo lìte lyàa loo quìi no loo bèel co'te' lyàa mèn co' ndryo xà' loo cón che'n Diox. Tac chele' loo mèn yèeza ngàc rye loothe yalguzye' co' ngòc loo gu'a, mèn yèeza ngyan'que' axta huiza no axta huiz nalze.

24 Por cona, daa ngue nii loo gu', mèn yèez Capernaum: Co'se' gác huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèn, más né gác yaltìi loo gu' leque loo mèn co' ngure ban ned nziri' yèez Sodom.

Jesús mbez loo mèn: Gòo gu' loo cón chenen no daa li yo nagàl lezo' gu' no tí' lezo' gu'.

(Lc. 10.21-22)

25 Le'n huiza ndxab Jesús loo Diox:

—Diox quix U', Pay, U' co' ñibe'pe' loo alux con' loo bé' no loo izlyo'. U' mtaw' yéc mèn no lezo' mèn, mèn co' mbez anze'f ndxák no mèn co' mbez nden' di's par ne'ten'te mèna di's no par ne'ta'de mèna cuent cón che'n ryop na'. Ndxé'leque', U' mblo xo'f cón che'n na' loo mèn co' nau' loo nau' yéc xal loo myen' bix.

26 Tataaque' mbli U', Pay, tac tataa mbly'a's U' li U'i.

27 Mbere Jesús, ndxab Jesús loo mèna tedib vez:

—Ngue niin con' ndxè'loo gu', ne: Mda'le' xuden ryethe con' ndxàp xuden la's nii xuden no la's ya' xuden loon thidte vez. Lìcpe' ba'i, yende chó mèn tarte libe' daa. No tarte ta' mèn cuent cón chenen, daa co' nac xgan' xuden Diox. Ante Diox co' nac xuden ndlibe'que' daa. No, lìcpe' ba'i, yende chó mèn nzo co' ndlibe'que' xuden Diox. Ante daa, co'

nac xgan' xuden Diox, ndliben xuden Diox. No loo mèn co' ndlyazen go xo'fque'en cóñ che'n xuden Diox, mèna mté'thque' no nda'que' mèna cuent cóñ che'n xuden Diox.

²⁸ Ndxab Jesús loo mèna, ne:

—Gòo gu' loo cóñ chenen no gola's gu' loon, gu' co' anze'f nxi lezo' por chol yaltii co' ndxàc loo gu'. Daa li par cue see tee lezo' gu' no par tí' lezo' gu' loo ryethe con'.

²⁹ Tac daa nac mbi' nado'. No indye'ste daa. Ne' ne' inxal' daa. Por cona, ngue niin loo gu': Ftubdi's gu' loon no bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè'. No bli gu'i xal ngue ñibe'ena loo gu' xal ndxàca loo thib ned ngon co'se' nxo'f xuan' ngon yuug xís yen ngon. Fté'th gu' co' nac cóñ chenen. Chele' gu' yòo loo cóñ chenen no yila's gu' loon xal ngue niina loo gu' ndxè', por derech, cue see tee lezo' gu' loo ryethe con'.

³⁰ Tac con' co' ñibe'en loo mèn co' ndxòo loo cóñ chenen par li mèna, inacte con'a arid nagàn par li mèna. Ne' ne inaca xal thib yó' co' anze'f né' par hue' mèn yó'a xís mèn. Ndxe'leque', naca thib con' par tí' lezo' mèn no yo nagàl lezo' mèn.

12

Myen' xin' mté'th Jesús mcho' bacdò che'n nzob triu huiz co' ngòc huiz descans tiempa.

(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)

¹ Leque le'n huiza, thib huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús nda riid con myen' xin' mté'th Jesús co'te' nax thib le' yòo co'te' nzo'f ña' triu. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mblyan'. Ale mtlo myen', mcho' myen' triu. No mblobya' myen'

triu la's ya' myen' par ngro' nzob triu par hua myen'.

² Làth mèn co' ndoo nque xís Jesús ngo ndxep mèn xley' farise. Co'se' ñèe mèn xley' farise ndli myen' con'a, ndxab mèn xley' farisea loo Jesús:

—Hui' nexa, mbi'. Myen' xin' mté'th lùu ngue li zin' co' indxàalte li myen' huiz sabd co' nac huiz descans, cara.

³ Jesús ndxab loo mèn xley' farise:

—Aa, ¿ché' tarte lab gu' loo libr no ché' tarte ta' gu' cuent cóن che'n con' co' mbli David co' ngòc rey pólal thib vez co'se' mblyan' David con mèn co' ngure no David tiempa, cà'?

⁴ David ngòo le'n templ. No ale mxen David pan co' ngòc pan natú' loo Diox co' mbec mèn loo mes. Indxàalte David nghua David pana con mèna. Tac pana, ante nguley', co' ndxòo le'n templ che'n Diox, ndxàp permis ndxuhua pana tiempa.

⁵ ¿Ché' tarte lab gu' loo libr, co' ngòc ley co' mnibe' Diox mxo'f Moisés loo mèn, le' rye nguley' co' ndxòo templ indlide descans huiz descans no mxo'f zin' nguley' le'n templ huiz descans, cà'? No non gu' le' con' co' ndli nguley'a incàlte con'a xquin nguley' no xtol nguley', ¿lé'?

⁶ Ngue niin loo gu': Tre' nzo thib mbi' co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque templ, co' nee di's, mbi'a nac yub daa. No con' ndlin inacte co' ngue cuanen xquin daa no xtol daa xal ndli gu' cuent.

⁷ Gu' tarte ten' no tarte yaa'd di's loo gu' cón nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè':

Daa ndlyaz le' gu' lyat lezo' ñèe gu' hues xtàa gu'. No indlyasten le' gu' tolo guth má' par quix

gu' cóñ che'n xtol gu' loo Diox por ren má' co' nxo
gu' loo izlyo'.

Le' sya, chele' gu' non no ta' gu' cuent cóñ nee di's
co' ngue niin loo gu' ndxè', axta ne' ne' quexù' gu'
daa, daa co' ingue cua'nte xquin no xtol.

⁸ Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol
mèn loo izlyo', daa ñibe' loo mèn no niin loo mèn
cón li mèn huiz sabd. Tac Diox mbli ndxàpen con'
la's niin no la's yan par ñibe'en loo mèn cón li mèn
huiz sabd.

*Trè' ndlu' cóñ che'n thìb mbi' co' mque no sa ya'
biiz.*

(*Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11*)

⁹ Ngoloa, mbii Jesús tya. Ngòo Jesús le'n thìb
sinagog che'n mèna.

¹⁰ Làth mèna ngo thìb mbi' co' nayíiz sa ya'. Ya'
mbi'a yende mod huin. No yende mod ga'. Sya,
asembli mèna, mnibdi's mèna loo Jesús cóñ che'n
mbi'a par cua'n mèna mod quexù' mèna Jesús.
Ndxab mèna loo Jesús:

—Mbi', ¿ché' nzo mod teyac mèn thìb mèn yíiz
nalze co' nac huiz descans, à'?

¹¹ Mcàb Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Ché' nzo chó thìb gu' co' nzo làth gu' ndxè',
angab na'i, chele' gu' ngue no thìb mbacxil' no
ngob che mbacxil'a le'n thìb tó' le'xque' huiz sabd
co' nac huiz descans, ché' ne'co'de gu' mbacxil'a
le'n tó', sya, cà'?

¹² Ale'que' thìb mbi' ne' intac más leque thìb
mbacxil'. Cona, ngue niin loo gu': Ndxàalque' li
mèn con' ndac loo mèn huiz sabd co' nac huiz
descans.

¹³ Ngolo ndxab Jesús di'sa loo mèna, ndxab Jesús
loo mbi' yíiza:

—Ftega' ya'l, ey.

Co'se' mtega' mbi' ya' mbi', mbyac ya' mbi'
xalque' taasa lad ya' mbi' co' nac ya' huen mbi'.

¹⁴ Sya, ngro' mèn xley' farise. Mdoodi's mèna con
xtàa mèna xá mod guthxù' mèna Jesús.

*Di's co'mde'th Sayi co'mde'th di's co'ndxab Diox
cón che'n Jesús.*

¹⁵ Co'se' mden' lezo' Jesús con' ndlya's mèna li
no mèna Jesús, mbii Jesús tya. No anze'f thìb mèn
mdoo nque xís Jesús. Làth xtau'a, mteyac Jesús
mèn yíiz co' nde làth mèna.

¹⁶ Mnibe' Jesús loo mèna yende chó loo gabte
mèna chó nac Jesús.

¹⁷ Tataa mnibe' Jesús loo mèna par ngòcque', no
mdyaaque', no mdubque' di's co' mde'th Sayi co'
mde'th di's co' ndxab Diox. Sayi ndxab:

¹⁸ Mbi' ndxè' nac mbi' co' nxo'f zin' zin' cón
chenen. Daa mcui mbi' ndxè'. Mbi' ndxè' anze'f
lezon ngudloon. No cón che'n con' ndli mbi'
ndxè' anze'f ndyac tín' lezon. Daa làa Xpii Natú'
co' nac Xpiipe' daa loo mbi' co' nxo'f zin' zin' cón
chenen. Te'th mbi' no lu' mbi' loo mèn dib athu
loo izlyo' le' daa nalì no nambìi tub rezen cón
che'n rye mèn.

¹⁹ Ne'yoo di'ste mbi' con nec thìb mèn. Ne' ne'
te'th mbi' cón che'n mbi' ayen di's ayen cuent loo
mèn. Ne' ne' yo mèn co' gòn di's co' gab mbi' ayen
di's ayen cuent ned riid mbi'.

²⁰ Ne' ne' qui's mbi' co' nxo'f zin' zin' cón
chenen thìb xan' nixtil' co' ndoo gon' no co' ndoo
rec par gas nixtil'a. Ne' ne' teche mbi'a bxec loo

mech che'n lintern co' pente ndoo yol axta co'se' gàc huiz co'se' thìb lîte ñibe' mbi' co' nxo'f zin' zin' cóñ chenen loo mèn dib athu loo izlyo'. Ne'lide mbi'a con'a tant nado' mbi'a.

²¹ No loo mbi' co' nxo'f zin' zin' cóñ chenen cue quee lezo' mèn co' nac mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel.

Mèn xley' farise mquexù' mque' fals Jesús le' Jesús ndxàp con' la's nii Jesús no con' la's ya' Jesús co' nac che'n meexù'.

(*Mr. 3.19-30; Lc. 11.14-23; 12.10*)

²² Ngolo mdoodi's Jesús di'sa, mbi'th no mèn thìb mbi' sieu co' mque no thìb mbii ye'rsin' che'n meexù'. Nde nxon', mud mbi', ne. Jesús mteyac mbi'. Ngoloa, ndxe'sleque' mdoodi's mbi' no mbui' mbi'.

²³ Co'se' ñèe mèn co' nziri' loo Jesús le' Jesús mbli con'a, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna. Mbez mèna:

—¿Ché' mbi' ba' co' mbez mèn nac xgan' David co' ngòc rey pólá, cà'?

²⁴ Co'se' mbìn mèn xley' farise tataa gunii mèna no mdoodi's mèna cóñ che'n Jesús, ndxab mèn xley' farise loo mèna:

—Mbi' ba' ngo' xpii ye'rsin' ante por ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's nii no co' nzo la's ya' che'n xa' co' lèe Beelzebú co' nac jef che'n rye xpii ye'rsin'.

²⁵ Per Jesús mda' cuent no mden' lezo' Jesús xal nac xtùuz mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu', mèn xley' farise: Ryete mèn co' nxo'f zin' no gobiern loo cóñ che'n gobiern, chele' mèna ndxàc chop ned mèn no leque

mèna bixyath contra xtàa mèn, leque mèn guth xtàa axta telux mèna xtàa mèn. Le' sya, tataa mod gobierna lyux. Lomisque' ne, chele' mèn che'n thib yèez o thib ned mèn guliz co' ndxàc famil ndxàc chop ned no bixyath mèna contra xtàa mèna, no bixyath mèn guliz co' ndxàc famila contra mèn guliz por mbe yoo mèna, pues mèna ne'xecte loo con'a axta lyux mèn yèeza no axta lyux mèn co' ndxàc mèn guliza, ne.

²⁶ Cona, ngue niin loo gu': Lomisque' mod ndxàca loo Mebizya, ne. Tac chele' Mebizya tlo li par gàc mèn mèn nado' loo izlyo', ¿xá mod ryo' loo co' ndlya's Mebizya li mèn, sya? Yende moda, ¿lé'?

²⁷ Gu' mbez le' daa ngo' xpii ye'rsin' loo mèn por cón che'n con' roo no con' xèn co' nzo la's nii no co' nzo la's ya' che'n xa' co' lèe Beelzebú, ¿lé'? Chele' daa tataa ndli, ¿chó nda' yalnibe' loo mèn co' ndxòo lad che'n gu' par ngo' mèna xpii ye'rsin' loo mèn co' mque no xpii ye'rsin', sya? Cona, ngue niin loo gu': Leque mèn co' ndyoo nque xís gu'a nda' cuent no ngo xo'f mèna cón che'n gu', ale nquée mbii yéc gu', no ndxos xtùuz gu', no ne' ne' inda' gu' cuent cón mbez gu' co'se' ndli gu' xtùuz cón chenen.

²⁸ Ndxe'leque', daa ngo' xpii ye'rsin' loo mèn por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox. No con' ndlin loo mèna ndlu' loo mèn par ta' mèn cuent no non mèn mzinle' tiemp co' ngue ñibe'pe' Diox loo mèn làth gu'.

²⁹ Gunee gu' loon: ¿xá mod gàc yòo chol mèn liz thib mbi' tín' co' anze'f nayi' par li huan' mèna con' co' nac che'n mbi'a chele' mèn ne'tyente mbi' par ner quedó' mèn mbi'? Chele' mèn ante tataa gác li loo mbi', le' sya, nzoque' mod li huan' mèna che'n

mbi' co' ndxàp mbi'.

30 Mèn co' inda'de lad chenen, mèna nac ngolo ngola's loon. Lomisque' ne, mèn co' inqueltàa node daa par lyath no mèn daa par gon taamas mèn loo cón che'n Diox, ale ndxe'leque', le'le' ndli mèna ndryo xà' taamas mèn loo cón che'n Diox.

31 Cona, ngue niin loo gu': Nzoque' mod tyon' rye xtol mèn no xquin mèn co' mcua'n mèn. No nzoque' mod tyon' rye di's co' ñii yèè ñii tìi mèn cón che'n Diox. Per chele' chol mèn ñii yèè ñii tìi cón che'n Xpii Natú', mèna, por derech, thidteneque' ne'tyon'te xtol no xquin.

32 Chol mèn co' ñii yèè ñii tìi cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, nzoque' mod tyon' xtol no xquin mèna chele' mèna ña'ba loo Diox ton' Diox xtol mèna. Per chele' chol mèn ñii yèè ñii tìi cón che'n Xpii Natú', mèna, por derech, thidteneque' ne'tyon'te xtol no xquin mèn, que naca naban mèn loo izlyo' ndxè', que naca yòo ban mèn tedib izlyo' co' cue yiloa.

Trè' ndlu' cón che'n chop ned mèn. Mèna nac xal thìb yaa xlè ndac co' nda' xlè huen no xal thìb yaa xlè ye'rsin' co' nda' xlè ye'rsin'.

(Lc. 6.43-45)

33 Angab na'i, chele' gu' too thìb xan' yaa xlè co' ta' xlè ndac, yaa xlèa ta' xlè ndac. No chele' gu' too thìb xan' yaa xlè ye'rsin', yaa xlèa ta' xlè ye'rsin'. Sya, mèn libe' no ta' mèn cuent cón che'n yaa xlèa por thìb loo thìb loo xlè co' nda' yaa xlèa. Tataa ndxàc be' mèn, ne.

34 ¡Aa mèn ye'rsin' co' nac xal mbel' co' lèè huid! ¿Xá mod gác gu' tyoodi's gu' con' ndac

co'se' angcual nac gu' mèn ye'rsin', à'? Yende mod tyoodi's gu' con' ndac. Tac di's co' alithe ndyoodi's chol mèn, di'sa nac di's co' alithe ndye'th xtùuz mèn co' ndyro' ndlyen' lezo' mèn par tyoodi's mèn.

³⁵ Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin tedib con' loo gu': Mèn co' nac mèn ndac, mèna ndxòò lezo' ndyoodi's con' ndac. Tac con' ndac co' ndyoodi's mèna nac di's co' ndryo' le'n lezo' mèna. Le' mèn co' nac mèn ye'rsin' na, mèna ndxòò lezo' ndyoodi's con' ye'rsin'. Tac con' ye'rsin' co' ndyoodi's mèna, lomisque', ndryo' le'n lezo' mèna.

³⁶ Más de cona, niin loo gu': Ryete di's co' alithe ndyoodi's mèn, cóñ che'n leque di'sa ta' mèn cuent loo Diox co'se' gàc huiz co' tub rez Diox cóñ che'n mèn loo mèn.

³⁷ Tac leque di's co' tyoodi's gu' no co' ta' gu' cuent huiza, leque di'sa co xo'f gu' par ñeene' chó mèn nac gu', ¿ché' nac gu' mèn ndac no mèn nalì o ché' nac gu' mèn co' ncua'n xquin no xtol par thidtene quexù' Diox gu' no tetìi Diox gu'?

Mèn ye'rsin' ña'b loo Jesús li Jesús thìb señ co' hui' mèn loo co' gàc thìb yalguzye'.

(*Mr. 8.12; Lc. 11.29-32*)

³⁸ Sya, plá mèn xley' farise no plá mèn co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, nu' ndlya's ñèe le' lùu li thìb con' co' gàc thìb yalguzye' loo nu'.

³⁹ Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Mèn co' ngolo ngolux ñibe' loon par lin thìb con' co' nac yalguzye', cà'? Yende xàa. Ya yende chó más yalguzye' gàc loo mèn ba'. Ndxe'leque',

thìb señ co' hui' mèn ba' gàc loo mèn xal señ co' ngòc loo Jonás co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá.

40 Tac texal ngo Jonás le'n xti' thìb mbèel roo, co' mtoxcua' Diox, le'n son huiz no le'n son yál', tataa daa ne, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa go le'n bá' le'n son huiz no le'n son yál'.

41 Tolo niin loo gu': Mèn ciuda Nínive co' ngure ban pólá ryo' too loo mèn, co'se' gàc huiz co' tub rez Diox cón che'n ryethe mèn co' nzi ban tiemp ndxé', par quexù' mèn ciuda Nínive mèn co' nzi ban tiemp ndxé'. Tac mèn ciuda Nínive ngulàa yéc no ngulàa lezo' loo xtol mèn no loo xquin mèn no mzye' mod co' ngòp mèna co'se' mde'th Jonás no mblo Jonás yalbàn cón che'n di's ndac che'npe' Diox loo mèna. No nalle' na nii loo gu': Trè' nzo thìb mbi' loo gu', co' nac daa, co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque Jonás.

42 Lomisque' ne, thìb xa'got co' ngòc rein loo nación co' ngure par ned sur tiempa, xa'gota, ne, ryo' too loo mèn co'se' gàc huiz co' tub rez Diox cón che'n mèn co' nziri' tiemp ndxé' par tolo quexù' xa'gota mèn co' nziri' tiemp ndxé' loo Diox. Tac xa'gota ngro' làaz xa' co' ngureri' tedib lad ro izlyo' co'te' ngòc más tith tiempa par mbi'th yòn xa'gota di's co' ngòc di's co' ngòc Salomón co' ngòc rey tiempa. No nalle' na nii loo gu': Trè' nzo thìb mbi', co' nac daa, co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque Salomón.

*Trè' ndlu' cón che'n thìb xpii ye'rsin' co' mbere,
mzin loo mbi' co'te' ngro xpii ye'rsin'.*

(Lc. 11.24-26)

43 Niin tedib con' loo gu', ne: Co'se' ndryo' thìb xpii ye'rsin' loo thìb mèn, xpiia ngro'. No nda que tee xpiia co'te' nagán par cua'n xpii co'te' yòò xpii par li xpii descans. Per co'se' ñee xpii yende pá yòò xpii, ndli xpii xtùuz.

44 No mbez xpii loo lezo' xpii: ¿Cón lin? Capas daa, beren, ndyàan loo mbi' co'te' ngro'ena. Per co'se' mbere xpiia, ndye'th xpii loo mbi', ñèe xpii mbi'a xal thìb liz mèn co' nítleque' mblyo'f no co' mblyath no co' nabe'ste ñaa.

45 Sya, bere xpiia, ya xpiia, ya xi xpii taagaz xpii co' nac más xpii ye'rsin' leque xpiia. Sya, yòò rye xpiia loo prob mbi'a. Le' sya, por lult más nazab tyen mbii mbi'a no quée mbii loo mbi'a leque co'se' ner vez ngòò xpii loo mbi'a. Tataa gàca loo mèn co' nac bin ye'rsin' co' nziri' tiemp ndxè'.

Xna' Jesús, no myen' huespe' Jesús, ngua toodi's no Jesús.

(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)

46 Jesús tatabe' ndoo toodi's loo mèn co' nziri' loo Jesús co'se' mzin xna' Jesús no myen' huespe' Jesús gax co'te' ngo Jesús. Ne'ngòode xa'. Par fuer no maste ngure xa'. Mblya's xa' toodi's no xa' Jesús.

47 Sya, thìb xa' co' ndoo xì'tha xexte ndxab loo Jesús:

—Xna' U' no myen' huespe' U' nzi fuer ba'. No ndlya's xa' tyoodi's no xa' U', Tad.

48 Per ndxe'leque', Jesús mcàb loo xa' co' mbli avis loo Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Ché' ndlya'sl niin lool chó mèn, lìcque', nac xal xnan no chó mèn, lìcque', nac xal huesen, cà'? Na nii lool chó nac xal xnan no chó nac xal huesen.

49 Sya, mblu' Jesús myen' xin' mté Jesús | loo xa'a no loo mèn co' nziri'a. Ndxab Jesús:

—Myen' ba' nac xal xnan no myen' ba' nac xal huespe'en, ne, ey.

50 Tac chol mèn co' ndli xal nee lezo' xuden Diox co' nzo loo bé' no xal ndlya's xuden Diox, mèna nac xal huesen. Mèna nac xal fтанен. No nac mèna xal xnan.

13

Jesús mtetac di's loo mèn xal ndxàca loo thìb mbi' co'se' ngo mbi' bin.

(*Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8*)

1 Leque huiza ngro' Jesús liz thìb mbi' co'te' ngo Jesús. Ngua tub Jesús ro thìb lagun co' nziri' tya.

2 Huiza, anze'f thìb mèn mqueltàa co'te' mdub Jesús. Sya, ngo too Jesús. Ngua tub Jesús le'n thìb yòoyaa loo lagun. Le' mèna na, ngure loo yux ro lagun loo Jesús.

3 Sya, mtlo Jesús. Alithe mtetac Jesús huax con' loo mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu': Ngo thìb mbi' co' ngo bin.

4 Mbi' ngro', ngua lo mbi' bin. Láth nge go mbi' bina, ngulàa ndxep bin ro ned. Ngoloa, mbi'th mbin bé'. Mblo' mbin biz bina loo yòo. Nduhua mbin biz bina.

5 Le' taandxep biz bina na, ngulàa loo yòo quèe co'te' xite yòo nzi'floo quèe. Setilte ngulen biz bina tac inacha'de nzi'f yòo loo quèea.

6 Per co'se' mtlo mdín bée biz bina, ale mtec mso' bée biz bina tac yende arid xcop loo yòo co'te'

ngulen biz bina tac yende pá ned xon' no lyàa lox
biz bina. Ale mbiiz bina.

⁷ Le' taandxep biz bina na, ngulàa le'n huan.
No más mbryoo mxyèn huan leque biz bina. Ale
mblyus biz bina nzo biz bina le'n huan.

⁸ Le' taandxep biz bina na, ngulàa loo yòo be'f.
Biz bina mda' thìb cosech ndac. Chó biz bina
mda' thìb ayo nzob. Chó biz bina mda' ayon nzob.
Chó biz bina mda' gal psi' nzob tac huenque' ngòc
cosech che'n biz bina loo yòoa.

⁹ Chele' gu' nden' cóñ nee di's ndxè', fta' gu' lugar
yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. No fta' gu' cuent cóñ
nee di's di's co' ngue niin loo gu' ndxè'.

Trè' ndlu' cóñ mbli mtetac Jesús di's loo mèn.

(Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Sya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús.
Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿chonon tatua' ndyoodi's U' loo mèn ba'
con di's co' alithe mtetac U' ba', à'?

¹¹ Jesús mcàb loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab
Jesús loo myen':

—Loo mèna, tataa mdyoodizen tac mèna in-
dxaa'dte di's. Ne' ne' gác mèna ta' mèna cuent cóñ
che'n di's co' ndlu'en loo mèn. Per part cóñ che'n
gu', Diox ngue li le' gu' nda' cuent cóñ che'n mod
co' be' nacasloo xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox
loo mèn, Diox co' ndub loo bé'.

¹² Lomisque' ne, mèn co' ngue no con', tolo que
no mèna más con' axtaque' que no mèna huax
con'. Per ndxe'leque', mèn co' ingue node con', ale
tyuhuan mèna ndxepte con' ngue no mèna. Con'a
nee di's, tolo gòn mèn no tolo ta' mèna cuent cóñ
che'n con' co' nac cóñ che'n Diox. Per mèn co'

indxaa'dte di's no co' inda'de cuent cóñ che'n Diox no mèn co' indyalte tolo góñ cóñ che'n Diox, loo mèna Diox li tolo yau' xtùuz mèna no tolo yau' lezo' mèna loo cóñ che'n Diox.

¹³ Cona, ndyoodizen loo mèna con di's co' alithe ntetaquen tac mèna ngue li cuent ngue hui' ndac mèna no ndxòn ndac mèna loo cóñ chenen. No ndli mèna cuent ndxòn ndac mèna di's co' ndlu' cóñ chenen. Per ndxe'leque', nac mèna xal mèn co' ne'ñeede cóñ ngue hui' mèna loo cóñ chenen. Lomisque', nac mèna xal mèn co' inda' ndacte cuent cóñ chenen. Ndxàca tataa loo mèna tac indxaa'dte di's co' ndyoodizen yéc mèn. Ne' ne' inda' mèna cuent cóñ ngue lin.

¹⁴ No nalle' ndxàcque' con' loo mèna xal nac di's co' ndxab Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab Sayi:

Lìcpe' ba'i, mèn góñ di's co' tyoodizen. Per ne'yaa'dte mèna di'sa. Lìcpe' ba'i, mèn hui' loo con' lin. Per ne'ta'de mèn cuent cóñ ngue lin.

¹⁵ Tac lezo' mèna no xtùuz mèna ngòc naad no ngòc nguud. Anze'f nazab ndxòn mèna di's no nden' mèna di's co' ndyoodizen. Loo cóñ che'n Diox nac mèna xal mèn sieu. No nac mèna xal mèn co' nathath ngüi' loo cóñ che'n Diox. Ale ryethe con'a ndxàc loo mèna par ne'ta'de mèna cuent no par ne'gónte mèna cóñ che'n Diox ne' ne' yaa'd di'sa le'n xtùuz mèna no le'n lezo' mèna. Rye con'a ncàb loo mèna par ne'tyalte mèna lyàa yéc mèna no lyàa lezo' mèna. Ne' ne' tyal mèna par zye' mod co' ndxàp mèna par telá'en mèna loo con' ryes. Cona, tataa ndxàca loo mèna xal gunii Sayi cóñ che'n mèna pólá.

¹⁶ Huen nda gu', ey, tac gu' ngüi'que' no

ndxònque' gu' co' huen huen cóñ che'n Diox. No ndxaadque' gu' di's co' ngue niin loo gu' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu'.

¹⁷ Lìcpè' ba'i, na nii loo gu':

—Huax mèn co' ngo pôla, mèn co' ngòc mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox no taamas mèn co' ngòc mèn ndac, anze'f mbly'a's mèna ngüi' mèna loo con' co' ngüi' gu' nalle'. Per ne'ngàcte gan ngüi' mèna con' ndxè'. Lomisque' ne, mbly'a's mèna ngòn mèna cóñ che'n con' co' ndxòn gu' nalle'. Per ne'ngàcte gan ngòn mèna cóñ che'n con' co' ndxòn gu' nalle'.

*Jesús ngue go xo'floo mèn cóñ nee di's co' mtetac
Jesús loo mèn.*

(*Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15*)

¹⁸ Bìn gu' di's co' tan cuent loo gu' nalle' co' alithe mtetaquen loo gu'a, co' nee di's, cóñ che'n thib mbi' co' mblo biz bina.

¹⁹ Di's co' guniin loo gu'a nac con' ndxè': Mèn co' ndxòn di's co' nac di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, no indexaa'dte di'sa le'n lezo' mèna, ne' ne' inda' mèn cuent cóñ che'n di'sa, mèna nac xal biz bin co' ngulàa ro ned. Tac co'se' ndxi'th Mebizya loo mèna, ndli Mebizya loo mèna par ne'ten'te mèna no par setilte yathla's mèna cóñ che'n di's ndac co' mbìn mèna no co' ngulàa le'n xtùuz mèna no co' ngulàa le'n lezo' mèna.

²⁰ Le' biz bin co' ngulàa loo yòo quèea na, nac xal mèn co' ndxòn cóñ che'n di's ndaca. No co'se' ndxòn mèna cóñ che'n di's ndaca, ndyac tín' lezo' mèn ndxòn mèn cóñ che'n di'sa.

²¹ Per yiloa pláte huiz ndxàc ndxòn mèna cóñ che'n di's ndaca, ndxàca loo mèn xal biz bin co'

ngulàa loo yòo quèea. Biz bina ne'ngxecte por yende co'te' lyàa lox biz bina no yende pá xon' lox biz bina. Tac co'se' ndxàc ngòc nguàal con' loo mèna no co'se' ndyub ngu's mèn prob mèna por cón che'n di's ndac, le' sya, xexte ndlá' mèna. Ya indlya'ste mèna tolo gòn mèna cón che'n di's ndac che'n Diox tac ngo tac lezo' mèna loo con'a.

²² Le' biz bin co' ngulàa le'n huana na, ndlu' loo na' cón che'n mèn co' ndxòn cón che'n di's ndac. Per mèna más nde yath ñìe yalcon' co' nthop mèn loo izlyo' ndxè'. Le' sya, yalcon' co' ndxàp mèn loo izlyo' ndxè', por yalcon'a leque mèna nquedìi mèna par ndxau' yéc mèn no ndxau' lezo' mèn loo cón che'n Diox. Por cona, incàb ndacte nec thìb con' ndac loo mèna loo cón che'n Diox.

²³ Le' biz bin co' ngulàa loo yòo be'fa na, ndlu' loo na' cón che'n mèn co' ndxaa'd cón che'n di's ndac co' ngulàa le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn. Le' sya, mèna ndli par ndxòn taamas mèn cón che'n di's ndac no par yòo taamas mèn loo cón che'n Diox. Tataa mod nac mèna xal biz bin co' nda' thìb cosech ndac, co' nee di's, chó biz bin nda' thìb ayo xlè. Chó biz bin nda' ayon xlè. Chó biz bin nda' gal psi' xlè.

Jesús ngue tetac cón che'n ña' triu huan co' ngulen le'n ña' triu.

²⁴ Jesús ndxab loo mèna:

—Nde tetaquen tedib con' loo gu': Con' co' ndxàc par ñibe'pe' Diox loo mèn nac xal nac di's co' nde niin loo gu' ndxè'. Thìb mbi' ngro', ngua lo mbi' biz bin co' nac nzob bin triu ndac loo xyòn mbi'.

²⁵ Per co'se' ryete mèn guliz mbi' co' ngòc xuan' yòoa mxen mcal', ngòo tedib mbi' co' ngòc ngolo ngola's mbi'a loo xyòn mbi'a. Ngua lobii mbi' biz

nzob bin triu huan co' ñaa xalque' ñaa nzob bin triua loo xyòn mbi'. Ngoloa, ndyàa mbi' co' ngòc ngolo ngola's mbi'a.

²⁶ Per co'se' ngulen nzob bin triua, no mbryoo mxyèna, no mtlo ngos bacdò ña' triua, axta syare', thidte gunaa ña' triua con biz huan co' ngua lobii mbi'a loo xyòn tedib mbi'a.

²⁷ Sya, ngua nee moza loo mbi' co' ngòc patrón moz. Ndxab moz loo mbi':

—Tad, chele' U' ngua lo ante nzob bin triu ndac loo xyòn U', ¿pá ned ngro' biz huan co' ñaa xal ñaa triu le'n ña' sya, Tad? ¿Xá mod ngulen biz bina le'n ña', ne, Tad?

²⁸ Patrón mcàb loo moz. Ndxab patrón:

—Nzo chó mbi' co' ndxecloo ñèe daa ngua li con'a loo xyòn.

Sya, mnibdi's moz loo patrón. Ndxab moz:

—¿Ché' ndly'a's U' ya quib nu' huan co' ñaa xal ñaa ña', cà'?

²⁹ Per patrón ndxab loo moza:

—Aa'a. La' tee nzo'fa. Ne'ya quibtel huana le'n ña'. Tac chele' lùu quib huana, nzo ryes quib lùu ña', ne.

³⁰ La'a thidte ryoo triu huana con ña' triu más huen axta co'se' gác tiemp lyáp ña'. Sya, por derech, tel'en moz co' ya li zin' par quib moz huan ye'rsin'a no, yiloa, tedó' moz huana por manoj par tec moz huana loo quiì. Le' nzob triu ndaca na, cosua' moz le'n sac co'se' yilo láp moz triu ndaca.

Jesús ngue tetac loo mèn cóñ che'n xal nac biz mostaz.

(Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19)

³¹ Mtetac Jesús tedib di's loo mèn. Ndxab Jesús:

—Nde niin tedib con' loo gu': Mod co' tlo queltàa mèn co' tyal par tlo Diox, ñibe'pe' Diox loo mèn nac xal thìb biz bin bix che'n mostaz co' mblo thìb mbi' bin loo xyòn mbi'.

³² No, lìcpe' ba'i, biz bin mostaza nac thìb biz bin más bix loo rye loothe biz bin co' nzo. Per co'se' ndlyen biz bin mostaza no ndryooi, ndxàca thìb xan' huan co' más ndryoo no nxyèn le'n ña' mèn. No ndxàca casque' xal thìb xan' yaa co'te' ndlyàa mbin bé' par ntoiçua' mbin xyòn mbin loo ram yaaa.

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n xá mod nac dii levadur.

(Lr. 13.20-21)

³³ Diox co' ngue tlo ñibe' loo mèn, nerleque' mtlo Diox, ñibe' Diox loo nagabte mèn no más. No xèegà xèegà tolo yar' mèn co' ngue ñibe' Diox loo axta nzoque' mèn dib athu loo izlyo', mèn co' ñibe' Diox loo. Cón che'n mèna nac xal ndxep dii levadur co' ndyen thìb xa'got par ncos xa' diia con son kil harin. No con le' laate diia tyub bes son kil harina.

Jesús ndyoodi's loo mèn co' nac antub di's co' mtetac Jesús loo mèn.

(Mr. 4.33-34)

³⁴ Ryete con'a mdoodi's no Jesús mèn co' mqueltàa loo Jesús co' ngòc di's co' mtetac Jesús loo mèn. Asembli Jesús ante mtetac Jesús di's loo mèn.

³⁵ Tataa ngòc co' mbli Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thìb mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox, co'se' mque' mbi'a ye's loo thìb libr, di's co' mbez:

Daa tyoodiz con mèn ante con di's co' tetaqueun loo mèn. Daa tyoodiz no mèn no tan cuent loo mèn cón che'n con' co' nacasloo axta co'se' mbli Diox ngure izlyo' no mblec Diox izlyo' no axta nalle'.

Jesús ngue go xo'f no ngue ta' Jesús cuent cón che'n triu huan co' ngulen làth nzob triu.

³⁶ Ngolo gunii Jesús Diox loo mèn co' mqueltàa loo Jesús ro laguna, mbii Jesús tya. Ngòo Jesús liz thìb mbi' co' ndub gaxte tya. Liz mbi'a mqueltàa ryete myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, blo xo'f U' di's co' mtetac U' cón che'n huan ye'rsin' co' ñaa xal ñaa triu loo nu' co' ngo no co' ngulen loo xyòn mbi'a.

³⁷ Jesús mcàb loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen'a:

—Xa' co' ngo nzob bin ndac co' nac triu, xa'a nac daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn.

³⁸ No con' co' nee di's co'te' nac xyòn mbi'a co'te' ngo bina, con'a ndlu' loo na' nac izlyo' ndxè'. Le' nzob bina na, ndlu' loo na' nac mèn co' Diox, lícque', ñibe'pe' loo. Le' triu huan ye'rsin' co' ngulen le'n ña' triua na, ndlu' loo na' nac mèn co' nac che'npe' Mebizya.

³⁹ Le' xa' co' nac ngolo ngola's co' mblo bin ye'rsin'a na, ndlu' loo na' nac yub Mebizya. Le' co'se'ngolo ngòc cosecha na, con'a ndlu' co'se'lyux no co'se' lith no izlyo' ndxè'. Le' mèn co' thop cosecha na, ndlu' loo na' nac angl co' yi'th thop mèn huen no mèn ye'rsin' co'se' lith no no lyux izlyo'.

40 Xalque' mthop moz triu huan ye'rsin' co' ñaa xal ñaa ña'a par tec moz huana loo quìi, tataa gàca loo mèn, ne, co'se' lith no no lyux izlyo' ndxè'.

41 Daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, daa tel' angl daa co'se' gàc tiempa par yi'th thop angl rye mèn ye'rsin' co' ndli par ncua'n taamas mèn xtol mèn no chol mèn co' ncua'n xquin no xtol, ne.

42 Co angl rye mèn ye'rsin'a le'n ye'rbiil co'te' nzo quìi no bèel. Tya, gón' mèna no hua le mèna.

43 Sya, mèn co' mdyal, mèn co' mbli co' mnibe'pe' Diox loo mèn, loo mèna quée xnìi xal co'se' ndxa'x xnìi huiz co'se' gàc tiemp co' ñibe'pe' Diox xud gu' loo ryethe con'. Gu' co' nden' co' nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè', fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. No gola's gu' loo di's co' ngue niin loo gu' ndxè'.

Jesús ngue tetac loo mèn cóñ che'n tmi co' nzo yòo.

44 Tolo ndxab Jesús loo mèna: Nde tetaqueñ tedib con' loo gu': Con' co' nden' mèn no ndyac lezo' mèn cóñ che'n Diox, mèn co' tlo yila's loo Diox tac Diox mdyal yòo mèn loo cóñ che'n Diox, nac thìb con' ndac tín' xal co'se' mzyal thìb mbi' tmi co' nzo casloo loo xyòn thìb xtàa mbi'. Per co'se' mzyal mbi' tmi co' nzo casloo loo xyòn xtàa mbi'a, ale mbere mbi', mtau' mbi' loo tmia tya tedib vez. No de tant ndyac lezo' mbi' co'se' mzyal mbi' tmi loo xyòn tedib mbi', ale mbere mbi', ndye'th mbi', mtho' mbi' rye con' ndxàp mbi' par ti' mbi' xyòn mèna loo mèn co' nac che'n yòoa.

Jesús ngue tetac loo mèn cóñ che'n perl co' anze'f ntac.

45 Mèn co' ñibe'pe' Diox loo nac xal thìb mbi' co' ndyee viaj co' ngue tee cua'n perl co' anze'f náp ntac.

46 Co'se' mzyal mbi' perl co' anze'f náp ntac, mbere mbi', ndye'th mbi' par liz mbi' par tho' mbi' rye con' ndxàp mbi' par ryo' tmi loo con' ndxàp mbi'. Sya, bere mbi', ya mbi' par ti' mbi' perl co' anze'f ntac. Tataa mod nden' mèn co' ndyal ñibe'pe' Diox loo mèn tac anze'f thìb con' ndac no con' huen ndli Diox loo mèna tataa.

*Jesús ngue tetac loo mèn xal co'se' ndxegaa chop
loo mbèel le'n yex.*

47 Mèn nde'th no ngo mèn yalbàn cóñ che'n di's ndac xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Huax mèn nqueltàa no mèn co' ngòò loo cóñ che'n Diox xal ndxàca co'se' ngobii mèn thìb yex le'n nítto'. No co'se' ndlyàa yexa le'n nítto', ndxegaa huax loo mbèel le'n yex.

48 No co'se' ndxegaa huax loo mbèel le'n yex, le'sya, mèn co' ndyen mbèel ngo' yex par ro play. Tya, ndyub mèna par noo noo co' mèna mbèel ye'rsin'. No ngobii mèn mbèel ye'rsin'a thìb lad. Le' mbèel co' nac mbèel huena na, mbèela ngòò mèn le'n thìb cardor.

49 Tataaque' gàca co'se' zin huiz no zin ze co'se' ñibe' Diox lyux izlyo' no lith no izlyo'. Sya, ryo' angl. No co' xà' angl mèn ye'rsin' làth mèn nalì no làth mèn nambii.

50 Co angl mèn ye'rsin'a le'n ye'rbiil co'te' ndxetoo bèel no quìi. Tya, gón' mèna no hua le mèna tant nè naca, ndyac mèna.

*Trè' ndlu' Jesús cóñ che'n thìb mbi' co' mcui con'
cub làth con' gox.*

51 Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús.
Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' ndxaa'd ryethe di's ndxè' le'n quèe yéc
gu' no le'n lezo' gu', à'?

Myen' xin' mté'th Jesús ndxab:

—Aa, Tad. Ndxaa'dque' di's ba' le'n quèe yéc nu'
no le'n lezo' nu'.

52 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Co'se' huen huen mté'th thib mbi' cóñ che'n
ley co' mxo'f Moisés loo mèn no yiloa mtlo mbi',
huen huen mtéth mbi'a cóñ che'n xá mod ñibe'pe'
Diox loo mèn nalle', ndxàc loo mbi'a xal loo thib
patrón co' ngo' con' cub no con' gox le'n cuart co'te'
ngocsua' patrona rye con' ndac che'n patrón.

Jesús ngòò yèez Nazaret co' nac làaz Jesús.

(*Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30*)

53 Co'se' ngolo mda' Jesús cuent cóñ nee di's di's
co' angmtetac Jesús loo mèn, mbii Jesús tya. Ndyàa
Jesús par làaz Jesús.

54 Co'se' mzin Jesús làaz Jesús, tya mtlo Jesús,
mblu' Jesús mèn co'te' ndub sinagog che'n mèn
gulàaz Jesús. Le' rye mèn co' mqueltàa le'n sin-
agoga na, ante ngüi' mèna no ante ñaa mèna loo
Jesús. No mbez mèna loo xtàa mèna:

—¿Pá ngua té'th mbi' ba' rye con' co' ndxác mbi'
no xá mod susque' ndxác mbi' ba' ndli mbi' yal-
guzye' co' ndli mbi' ba', ne?

55 Na' nanee le' mbi' ba' nac xgan' Chè carpinter.
No nac mbi' xgan' Mari. Nanee na' le' mbi' ba'
ndxàc hues Cob, hues Chè, hues Mon, no hues Jud.

56 No myen'got co' nac fta'n mbi' ba' nzo ban làth
na' trè'. ¿Xá mod susque' ndxác mbi' ba' ndli mbi'

ryete yalguzye' co' ndli mbi' ba'? No sate ndlu're' mbi' taamas con' ndli mbi' loo mèn, ye.

⁵⁷ Por xtùuz co' mbli mèna cón che'n Jesús no cón che'n mèn guliz Jesús, ale tataa mod leque mèna mbli par ngo tac lezo' mèna con Jesús. No mden' mèna ngòc nguàal di's cón che'n Jesús. Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Huax mèn ndli ndyu' thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox. No ndli mèn cas mbi'a. Per mèn co' nac mèn gulizpe' mbi'a no mèn co' nac mèn gulàazpe' mbi'a, ipà li mèna cas mbi'a!

⁵⁸ Con'a mbli ya ne'ntolode ngli Jesús huax yalguzye' tya tac mèna ne'ndalte ngala's cón che'n con' ndli Jesús.

14

Trè' ndlu' cón che'n xá mod mbeth mèn Juàn Bautist.

(Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9)

¹ Leque le'n huiza mbìn thib mbi' co' ngro' lèe Herod, co' mnibe' loo mèn co' nac mèn gulàaz che'n mèn galile tiempa, cón che'n Jesús.

² Sya, ndxab Herod loo mèn co' ngòc moz Herod co' ngo no Herod:

—Peser Juàn Bautist nac mbi'a. Thib descuid pá ngro xban Juàn làth mèn nguth cona ndxàp mbi'a con' la's nii mbi' no la's ya' mbi' par ndli mbi' chol yalguzye'.

³ Tataa ndxab Herod loo mèn co' nqueltàa no Herod. Tac Herod neequ'e' le' Herod mnibe' loo solndad ya tedó' solndad nii Juàn Bautist con thib caden le'n lezi'f ante por cón che'n thib xa'got co' ngro' lèe Herodi co' ngòc sa'l Lip, hues Herod.

4 Tataa mnibe' Herod ngòc loo Juàn Bautist tac de yalquìte ndxab Juàn loo Herod idxàalte que no Herod xa'got Lip xal xa'gotpe' Herod.

5 Leque hora ngulàa xyàn lezo' Herod. Mbly'a's Herod ngnibe' Herod loo solndad par ya yuth solndad Juàn. Per Herod mzyeb gunèe Herod mèn co' nziri' huiza. Tac ryete mèna mbli xtùuz cón che'n Juàn no mbez mèna loo xtàa mèn le' Juàn ante ndyoodi's cón che'n Diox.

6 Per huiz co'se' mbli Herod thìb lni co' ngòc huiz co' ngóol lèe Herod, sya, thìb mza' co' nac rsap Herodia, asembli mza'. Ngro' mza'. Mbil' nii mza' loo Herod no loo mèn co' nziri' no Herod, mèn co' mbli Herod convid. No anze'f thìb gust mda' lezo' Herod gunèe Herod mod co' mbil' nii mza'.

7 Ale mde'th Herod Diox loo mza' no loo rye mèn co' nziri' no Herod. Ndxab Herod loo mza' le' Herod li ryethe con' ndlya's mza' o ta' Herod ryethe con' ndlya's mza' par càa mza'.

8 Le' xna' mza' na, ndoole' mquil' mza'. Ndxab xna' mza' loo mza':

—Guuz loo rey Herod ta' rey yéc Juàn Bautist càal loo thìb plat.

Le' sya, co'se' mbere mza', ndye'th mza', ndxab mza' loo rey Herod:

—Rey, daa ndlyaz ta' U' yéc Juàn Bautist càan loo thìb plat nalle'.

9 Co'se' mbìn Herod tataa ndxab mza' loo Herod, anze'f mxi lezo' Herod por con' li Herod. Per com le' Herod mde'th lèe Diox, ¿lé'?, no ngro'le' di's ro Herod loo ryete mèn co' nziri' con Herod, mèn co' mbli Herod convid, le' Herod li con' ndlya's mza',

¿lé'?, mniibe' Herod ya xi solndad yéc Juàn Bautist
loo thìb plat par càa mza'.

10 Sya, que nzo ne' ñee lezo' Herod, mtel' Herod
solndad par ngua cho' solndad yéc Juàn le'n lezi'f.

11 Ngoloa, ndye'th no solndad yéc prob Juàn loo
thìb plat. Mda' solndad yéc Juàn loo thìb plat mcàa
mza'. Le' mza' na, xexte ngro'. Ngua ta' mza' plat
con yéc Juàn loo xna' mza'.

12 Ngolo mbeth solndad Juàn, mzin myen' xin'
mté'th thebol Juàn Bautist. Ngua lo' myen' thebol
Juàn lezi'f. Ngua ca's myen' thebol Juàn. Ngoloa,
ngua ta' myen' cuent loo Jesús cón ngòc loo Juàn
Bautist.

Jesús mbli par nduhua ga'y mil ante mènbi'.

(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

13 Co'se' mbìn Jesús con' ngòc loo Juàn, mbii Jesús
tya. Ngòo thidte Jesús le'n thìb yòoyaa con myen'
xin' mté'th Jesús par ya Jesús xà'le' tedib lugar. Per
mèn co' ngure no Jesús tya mbìn le' Jesús ndale'
loo nít loo lagun. Sya, ngro' tee rye mèn co' nzo
ban par neda angnzo ro lagun. Nda nque mèna xís
Jesús.

14 Texal ngro' Jesús le'n yòoyaa, ñèe Jesús nziri'le'
huax mèn loo Jesús. Nalyat ngòc lezo' Jesús gunèe
Jesús mèna. Mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mèna.
Mteyac Jesús rye mèn yíiz co' nde no mèna loo
Jesús.

15 Co'se' ñèe myen' xin' mté'th Jesús nde zèle'
izlyo' huiza, ngua myen' loo Jesús. Ndxab myen'
loo Jesús:

—Mzyèlè' izlyo', Tad. Neeque' U' co'te' nziri' na'
ndxè' nac thìb lugar nagán. No yende chó mèn nzo

co' tho' co' hua mèn trè'. Más huen gunii U' Diox
loo mèn ba' par bii mèn par ya cua'n mèn con' hua
mèn le'n yèez ba' no le'n ranch co' nziri' le'n yii ba'.

16 Sya, mcàb Jesús loo myen'. Ndxab Jesús:

—Inquinte bii mèn, yey. ¿Máa yob yéc gu', na?
Fta' gu' con' hua mèn.

17 Myen' ndxab loo Jesús:

—Yende cóñ ngue no nu' arid trè', yey. Pente
ngue no nu' ga'y pan no chop mbèel no maste.

18 Jesús ndxab loo myen':

—Que de no gu' con' ngue no gu'a trè'. Ñeene'.

19 Sya, gunii Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:
Nabe'ste gure tub gu' loo huan ba', ey.

Ngoloa, mxen Jesús ga'y pana no chop mbèela.
Mbui' Jesús loo bé'. Ndxab Jesús: Ay, Dio's. Diox
quix U', Diox, por pan ndxè' no por mbèel ndxè'.
Sya, mchì'x Jesús pana no mbèela. No mbli Jesús
par mbyar' pana no mbèela. Mda' Jesús pana no
mbèela loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' xin'
mté'th Jesús na, mbli'tha loo mèna.

20 Ryete mèna nduhua rsè axta plóthe mbly'a's
mèna. Ngolo nduhua rsè mèna, msè myen' xin'
mté'th Jesús si' fchop cardor pan no mbèel co'
mbyan' xo'f.

21 Mèn co' nduhua rsèa ngòc ga'y mil mèn, ante
mènbi'. Xà'que' mèngot no xà'que' myen' bix. In-
dxòode cuent mèngot no myen' bix co' nduhua.

Jesús mdee nii loo nít loo lagun.
(Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21)

22 Ngoloa, mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th
Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Gòo gu' le'n yòoyaa ba'. Ftlo gu', fteteegu' yòoyaa. Ya ner gu' par zin gu' tedib lad ro lagun. Yiloa, ndal que'en ba'.

Láth nda myen'a, Jesús gunii Diox loo mènléy' co' nziri'a.

²³ Ngolo gunii Jesús Diox loo mènléy'a, mxen Jesús ned. Nda Jesús loo thìb yii co' ndub gaxte tya par cuez thidte Jesús Diox. Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, thidte Jesús mbyan' loo yilia.

²⁴ Le' myen' xin' mté'th Jesús na, láth co'se' nda tetee myen' yòoyaa grolthe loo lagun, ngro' thìb mbiidó' co' mtau' ned nda yòoyaa. Nde nxon', mxít too mbii nít. Ngo mbii nít le'n yòoyaa. No ngüin mbii nít cho yòoyaa.

²⁵ Xtil'a, cuar ngro' too gax Jesús loo myen'. Nde tee nii Jesús loo nít loo lagun loo myen'.

²⁶ Co'se' ñèe myen' xin' mté'th Jesús nde tee Jesús loo nít loo myen', anze'f mzyeb myen' no ngo no lezo' myen'. Ngrozèe zeb myen'. Ndxab myen':

—¡Ay, con' mal nde go', cara! ¡Con' mal nde go', cara!

²⁷ Per Jesús gunii loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'zyebte gu', ey. Blo gu' valor loo gu'. Daa na.

²⁸ Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, chele'i U', bli U' par teniin loo nít par galen loo U' axta co'te' ndoo U' ba'.

²⁹ Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Neeca. Que de, tá.

Sya, ngulàa Pedr loo yòoyaa. Mtlo Pedr, mdee nii Pedr loo nít par ya Pedr co'te' ndoo Jesús.

³⁰ Per co'se' mda' Pedr cuent anze'f thìb mbii nzo'f loo lagun, mzyeb Pedr. No co'se' mden' Pedr

mtlole' ngue dep Pedr le'n nít, mtlo Pedr, ngrozèe Pedr. Mbez Pedr:

—Tad, Tad, jer que de. Guree U' daa par lyá' daa trè'.

³¹ Texal mzin Jesús loo Pedr, chàa, nguree Jesús ya' Pedr. No ndxab Jesús loo Pedr:

—Jaa, Pedr! Pente ndxela'sl, ¿lé'? ¿Chonon ne'ngàptel yalxla's loon par ne'dyeptel le'n nít, à'?

³² Co'se' mquée Jesús loo yòoyaa con Pedr, xèegà nguled mxyo'f mbii loo nít loo lagun.

³³ Le' sya, co'se' gunèe ryete myen' co' nzo le'n yòoyaa con' co' ngòca, mdub xib myen' loo Jesús. Mcòo' myen' yéc myen' loo Jesús. No ndxab myen' loo Jesús:

—Lìcpe' ba'i, Tad, U' nac xgan'pe' Diox.

*Jesús mteyac huax mèn le'n yèez Genesaret.
(Mr. 6.53-56)*

³⁴ Ngoloa, tolo mtetee myen' yòoyaa loo nít loo lagun axta mzin myen' tedib lad ro lagun con Jesús co'te' nac loo xyòn mèn che'n làaz mèn genesaret.

³⁵ Co'se' mblibe' mèn yèezya' che'n làaz mèn genesareta Jesús na, mde'th mèna di's loo rye mèn yèez gaxa. Co'se' mbìn mèna le' Jesús nzo tya, mbi'th no mèna huax mèn yíz loo Jesús co'te' ngo Jesús.

³⁶ Nalyat mna'b mèna di's loo Jesús par ta' Jesús lugar ante gàal mèna ro xab Jesús yac mèna loo yíz co' ndyac mèna. Tataa mod ryete mèn co' ante mbuàal ro xab Jesús mbyacque'.

15

*Con' co' ndli no con' co' ndxàc loo mèn par ndli
mèn con' ye'rsin'.*

(Mr. 7.1-23)

¹ Sya, mbii gax plá mèn xley' farise no plá mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús. Mèna nde par ned ciuda Jerusalén par asemblí mèna mnibdi's mèna di's loo Jesús. Ndxab mèna loo Jesús:

² —¿Chonon indubdi'ste myen' xin' mté'th lùu ba' cón che'n costumbr che'n xudgool na', à'? Ale ndxe'leque', intechte myen' ya' myen' ndoore' tyub myen' par hua myen' xalque' nac costumbr co' ngue no na' no co' mbed no na'.

³ Jesús mnibdi's loo mèna. Ndxab Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu', ne, por cón che'n con' co' mnibdi's gu'loon: ¿Chonon indyubdi'ste gu' loo Diox par li gu' xal nac co' ñibe' Diox loo gu' li gu', à'? Ale más ndli gu' xal nac costumbr co' ngue no gu' no co' mbed no gu' leque li gu' xal ñibe' Diox loo gu' par li gu', ¿lé'?

⁴ ¿Ché' inda'de gu' cuent le' Diox ndxab loo di's co' mnibe' Diox co'se' ndxab Diox:

Gòp gu' mod gunèe gu' xud gu' no gòp gu' mod gunèe gu' xna' gu'. Per ndxe'leque', mèn co' ñii yèe ñii tìi cón che'n xud mèn no cón che'n xna' mèn, mèn li mandad guth mèn mèna.

⁵ Per ndxe'leque', gu' mbez nzoque' mod gab thib mbi' loo xud mbi' no loo xna' mbi': Yende mod lyath non gu', Pay, May, con con' ndxàpen tac ryete con' co' ndxàpen, na mdeth lèe Diox le' con' co' ndxàpen nac che'npe' Diox. Tataa mbez gu' mastale' inda'de gu' con'a càa Diox.

⁶ No tolo mbez gu': Le' chol mèn co' mbez tataa loo xud mèn no loo xna' mèn, ya inquinte tolo lyath no mèna xud mèna no xna' mèna. Tataa mod ndlá' gu' co' mnibe' Diox loo gu' li gu' par más li gu' con' co' nac costumbr co' mbed no gu' no mod co' ndxàp gu'.

⁷ Aa, mèn xley' farise. Aa, mèn co' nac maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Aa, que ndxác gu' ntémbi gu' ro gu' no ntémbi gu' xti's gu' loon, ¿lé'? Bien lal ro Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' mque' Sayi ye's cón che'n gu'. Sayi ndxab:

⁸ Mèn nación Israel ndxè' alithe ndyoodi's di's par li mèn con' guryath loon no par li mèn con' guryèn loon. Per mod co' ndxàp mèn nación Israel co' ndlu' mèn nación Israel cón chenen, ingue lu'de mèna loon dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn le' mèna ndubdi's ndac loon.

⁹ Anxle' ncò'o' mèn nación Israel yéc mèn nación Israel loon, ne. No anxle' mbez mèna lèen co'se' ndlu' mèna cón che'n xley' leque mèna loo xtàa mèn. Per ndxe'leque', xley' co' ndlu' mèna nac leque xley' che'n mèn izlyo' ndxè'.

¹⁰ Sya, ngurez Jesús rye mèn co' mqueltàa loo Jesús, co' nziri' loo Jesús. Ndxab Jesús loo mèna:

—Ndlyazen gòn gu' di's ndxè'. No ndlyazen ta' gu' cuent cón che'n di's ndxè'. No ndlyazen ta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu'.

¹¹ Inacte por intechte mèn ya' mèn no inacte por con' co' ndxuhua mèn ndxàc con' ye'rsin' loo mèn no ndli mèn con' ye'rsin'. Ndxe'leque', di's co' ndyoodi's mèn co' ndryo' ndlyen' le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn, con'a nac co' ndli par ndxàc mèn mèn zab no mèn ye'rsin' loo Diox.

12 Sya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús.
Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿ché' ne'nda'de U' cuent le' mèn xley' farise no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, nazab nden' mèna di's co'se' mbìn mèna di's co' ndxab U'? Mbli mèna cuent le' di'sa ngòc di's co' guñii yèe U' no co' guñii tìi U' cón che'n mèna. No mbli mèna cuent le' di'sa ngòc ngòc nguàal di's co' gunii U' cón che'n mèna.

13 Per Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nde niin thìb con' loo gu': Mèna nac xal thìb xan' yaa co' mxenle' lox. Per chol xan' yaa co' tarte too xuden Diox co' nzo loo bé', mèn quib alox xan' yaaa, co' nee di's, nac mèna.

14 Bla' gu' tee nziri' mèna, ey. Mèna nac xal mèn sieu co' ndyen ya' tedib mèn sieu par tetee mèn sieu xtàa mèn sieu. No chele' thìb mèn sieu ndyen ya' tedib mèn sieu, co' nee di's, par tetee sieu xtàa sieu, ¿ché' ngue li gu' xtùuz ne'yizi'fte ryop mèn sieua le'n thìb ye'r, cà? Tazi'f ryop mèn sieu le'n thìb ye'r, ¿lé'? Tataa nac mèna.

15 Sya, mcàb Pedr. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, fta' U' cuent loo nu' cón che'n di's co' mtetac U' loo mèna.

16 Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Ché' no gu' inda'de cuent cón che'n di's co' mtetaquen loo mèna, cà'?

17 ¿Ché' inonte gu' no ché' inda'de gu' cuent le' ryete con' ndxuhua mèn thìb lì ndxòoi le'n xti' mèn no ndxeloa ndri'tha loo mèna co'se' nda mèn mandad mèn, cà'?

18 Per di's co' ñii mèn no co' ndyoodi's mèn na, di'sa nac co' más nabe's ndryo' ro mèn no lezo'

mèn tac di'sa más ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn par ndyoodi's mèn. No leque di'sa ndli ntezab mèn no ndlu' mod co' nac mèn par ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox.

¹⁹ Tac leque le'n quèe yéc mèn no le'n lezo' mèn ndryo' xtùuz ye'rsin' co' ndli mèn xtùuz. Angab na'i, xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli chol xtùuz ye'rsin' par guth mèn xtaa mèn; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par cua'n mèna xin' huan mèna, no li mèna yalburrid; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par li huan' mèn; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par toxcua' mèn yalgutye'; no xal xtùuz co' ndli mèn par ndxòo lezo' mèn cóñ che'n cuent yix.

²⁰ Ryete con' co' ndli mèn xtùuza, ntezab xtùuz mèn no lezo' mèn par ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox. Per mèn co' tyub par hua mèn lua' mèn no xít mèn, co'se' intechte mèn ya' mèn, xal nac costumbr co' ndxàp mèn co' mbed no mèn, intezabte con'a xtùuz mèn no lezo' mèn par gàc mèna mèn ye'rsin' loo Diox.

*Thìb xa'got tith ngola's loo Jesús.
(Mr. 7.24-30)*

²¹ Ngoloa, ngro' Jesús tya. Mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned le'n rye yéezya' che'n làaz mèn ciuda Tir no le'n rye yéezya' che'n làaz mèn ciuda Sidón.

²² Láth nda zin Jesús ned nda Jesús par neda, mbi'th thìb xa'got co' ngòc mèntèe che'n thìb di'stèe co' lèe canane, co' nabán par neda, loo Jesús. Cabii mbez xa'gota loo Jesús:

—Tad, naneequen le' U' nac bin David co' ngòc rey pólá. Por cona, gulat lezo' U' gunèe U' daa. ¿Xá

nee U'? Mza' co' nac rsapen ndxè' nquée mbii che'n xpii ye'rsin' no anze'f nè nquée mbii rsap daa, Tad.

²³ Per Jesús yende chó di's mcàb loo xa'gota. Sya, mbi'th myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Mna'b myen' di's loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, guuz U' loo xa'got ba' bii xa' tac anze'f nazab mbez yèe xa' ned xís na'.

²⁴ Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Aa'a. Yende cóñ gaben loo xa'got ba'. Diox mtel' daa par mbalen ante loo mèn nación Israel, mèn co' nac xal mbacxil' co' nzi tee huan.

²⁵ Látha, negadi's mbii gax xa'gota loo Jesús. No mdub xib xa'gota loo Jesús. Ndxab xa'gota loo Jesús:

—Tad, bli U' favor blo' U' xpii ye'rsin' loo rsap daa.

²⁶ Per Jesús asembli par mtetac Jesús thìb di's loo xa'gota. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ihuente nac co' li mèn chele' mèn teche pan loo xin' mèn no ta' mèn pana par hua mbac, ¿lé'?

²⁷ Chàa, mcàb xa'gota loo Jesús. Ndxab xa'gota:

—Aa, Tad. Lìcque' nac co' ngolo gunee U' loon ba'. Yende cóñ niñ loo U'. Per hui' U' nexa. Mbac nthopque' pan byòo bix co' ndxàb ro mes co'se' ndxuhua mèn par hua mbac.

²⁸ Sya, ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ngot, nase ngolo guneen, lìcque', ndxela'sque'l loo cóñ chenen, ndee. Liquen con' ndlya'sl, ndee, ey.

Texal ngolo ndxab Jesús di'sa loo xa'gota, leque hora mbyac rsap xa'gota. No mbiiche mbii co' mzib yéc rsap xa'gota. No mdyub xnìi yéc rsap

xa'gota no mdyub xnìi lezo' rsap xa'gota loo mbii
co' mquée yéc rsap xa'gota.

Jesús mteyac huax mèn yíz.

²⁹ Mbii Jesús tyá. Mdee nii Jesús dib vuelt ro lagun co' ne' lèe lagun che'n làaz mèn galile axta mzin Jesús tedib lad ro laguna. Ngoloa, mquée Jesús loo thib yii par tyub Jesús tyá.

³⁰ Látha, mzin huax mèn loo Jesús co'te' ndub Jesús. Nde no mèna mèn coj, mèn sieu, mèn mud, mèn co' yende nii, no mèn co' yende ya', no taamas mèn nayíz co' ndyac chol yíz par teyac Jesús rye mèna. Mteyacque' Jesús rye mèna.

³¹ Co'se' ngolo gunèe rye mèn co' ngureri'a ngòc con'a, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna co'se' gunèe mèna le' mèn co' ngòc muda ndyoodi's; co'se' gunèe mèna le' mèn co' yende nii no mèn co' yende sa ya' mdyoxcua', ngòc mèna xal mèn huen; co'se' gunèe mèna le' mèn renc mdee; no co'se' gunèe mèna le' mèn sieu ngüi'. Mèna mtlo ngurez Diox, Diox co' nac Dioxpe' mèn nación Israel. Mbez mèn di's roo no di's xèn no di's natú' loo Diox.

Jesús mbli par nduhua thap mil mèn.

(Mr. 8.1-10)

³² Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Anze'f ndlyat' lezon ñèen prob mèn ba'. Tac ndxàcle' son huiz nzo mèn ba' trè' con daa. No yende cón nde no mèn par hua mèn. Indlyasten tel'en mèn par bii mèn liz mèn no làaz mèn tac daa nanee le' mèn ba' nzi lan'. No nzo ryes guu's mèn no lyàa fuerz mèn ned bii mèn.

³³ Per myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, ¿xá mod li na' par que no na' con' hua ryethe mèn ba'? Tac U' nanee le' co'te' nzo na' ndxè' nac lugar nagán. No yende chó mèn nzo co' naban par nedrè' par tho' mèn co' hua rye mèn ba'.

34 Sya, mnibdi's Jesús loo myen':

—¿Plá pan ngue no gu', à'?

Myen' mcàb. Ndxab myen':

—Pente ngue no nu' gaz pan no ndxepte mbèel bix no maste.

35 Sya, ndxab Jesús loo mèna nabe'ste tyub mèna loo yòo co'te' nziri'te mèna.

36 Sya, mxen Jesús gaz pana no ndxep mbèel bixa. Ndxab Jesús loo Diox: Ay, Dio's, Diox quix U', Diox, por pan ndxè' no por mbèel ndxè'. Ngoloa, mchì'x Jesús pana no mbèela par mbyar' pana no mbèela. Ngoloa, mda' Jesús pana no mbèela loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' na, mbli'th pan no mbèela loo rye mèn co' nziri'a.

37 Ryete mèna nduhuaque' axta plóthe mbly'a's mèna. Ngolo nduhua mèna, mthop myen' rye le' pan no mbèel co' mbyan' xo'fa. Msè myen' gaz cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f co' nduhua rye mèna.

38 Mèn co' nduhua axta plóthea, mèna ngòc thap mil mèn co' ngòc ante mènbi'. Xà' mèngot. No xà' myen' bix. Indxòode cuent mengot no indxòode cuent myen' bix co' nduhua axta plóthe.

39 Ngolo nduhua mèna, gunii Jesús Diox loo mèna. Ngòo Jesús le'n thèb yòoyaa co' ndub ro laguna con myen' xin' mté'th Jesús. Nguri'th Jesús par ned co'te' nzi thèb yèez co' lèe Magdala.

16

*Mèn xley' farise no mèn xley' saduce mna'b loo
Jesús li Jesús thìb yalguzye' co' gàc xal thìb señ loo
mèn.*

(Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56)

¹ Láth nda riid Jesús par neda, ngua sál' ndxep mèn co' ngòc mèn xley' farise no mèn co' ngòc mèn xley' saduce Jesús par mcua'n mèna mod ñeene' ché' tli mèna gan gàal di's mèna Jesús par yigaa Jesús loo mèna. Ndxab mèna loo Jesús:

—Tad, ¿xá neel? Nu' ndly'a's lil thìb yalguzye'pe' loo nu' par hui' nu' chó yalguzye' lil co' yú' xal thìb señ loo bé' loo nu'.

² Per Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu' co' ta' cuent xá nac gu'. Co'se' mzyèle' izlyo', xèe ngùi' gu' loo bé'. No co'se' ñèe gu' nquée xcuau nane loo bé', mbez gu' loo xtàa gu': Nde zin'le' tiemp lyàa yì', cara.

³ Le' co'se' ñèe gu' blé' blé' nac xcuau co' nquée loo bé' ndxáal xtil' na, mbez gu' loo xtàa gu': Nalle' huin xòo o lyàa yùu quèe. ¡Aa, mèn xley' farise no mèn xley' saduce! Susque' ndxác gu' ntembií gu' ro gu' no ntembií gu' xti's gu' loon. Ale ngo' gu' cuent cóñ che'n señ co' ndxú' loo bé'. Per ingo'de gu' cuent no ne' ne' indli gu' cuent cóñ che'n señ co' ntbole' ndxàc tiemp ndxè' co' lu' le' Diox mtel' daa par ndxàpen con' roo con' xèn la's niin no la's yan.

⁴ Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—¿Gu' co' nac mèn ye'rsin', gu' ñibe' loon par lin thìb yalguzye' co' ndly'a's gu' hui' gu', cà'? Yende xàa. Ya yende chó más yalguzye' lin loo gu' par hui' gu'. Ndxel' leque', con' ndxè' no maste niin loo gu':

Con' co' ngòc loo Jonás pólá nac co' ta' cuent loo gu'
cón che'n con' co' gác loon yiloa.

Ngolo mdoodi's Jesús di'sa, taate mbyan' mèna
tya. Ne'ncàbte mèna loo Jesús. Le' Jesús na, mxen
ned. Ndyàa Jesús.

*Jesús mtetac thìb di's loo myen' xin' mté'th Jesús
le' xley' mèn farise nac xal dii levadur.*

(Mr. 8.14-21)

5 Co'se' mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús
tedib lad ro lagun tedib vez, ne'nte'de lezo' myen'
xin' mté'th Jesús ndi' myen' pan par nque no myen'
pan.

6 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:
—Chó Diox chó nee gu' no anderhuen gu'. Leque
gu' fquenap gu' loo cóñ che'n dii levadur co' nac
cón che'n xley' mèn farise no co' nac cóñ che'n xley'
mèn saduce.

7 Per myen' xin' mté'th Jesús, mtlo myen', ndxab
myen' loo xtàa myen':

—Tatua' gunee Tad loo na', cara, tac ne'nte'de
lezo' na' ndi' na' pan par que no na' pan.

8 Jesús mden' lezo' no mda' Jesús cuent con' co'
mbli myen' xtùuz. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Chonon mbez gu' loo xtàa gu': Tatua' mbez
Tad loo na' tac ingue node na' pan? Susque' pente
ndxàp gu' yalxla's loon, yey.

9 ¿Ché' tarte ta' gu' cuent co' huenleque' no ché'
ne'tyede lezo' gu' cóñ che'n con' mblin con gaz pan
co' mblin mandad co' mbli'th gu' loo ga'y mil mèn,
cà'? ¿Plá cardor pan co' mchìxena mbyan' xo'f co'
mthop gu', à'?

10 ¿Ché' ne'tyede lezo' gu' co' mblin con gaz pan co' mblin mandad mbli'th gu' loo thap mil mèn, ne? No ¿plá cardor pan co' mbyan' xo'f mthop gu'a, à'? ¿Ché', ndyac gu', ne'gácte daa toxcuán sa pan hua na', cà'?

11 ¿Chonon ne'nda'de gu' cuent no ne'nglide gu' xtùuz le' daa ne'ndoodi'ste cóñ che'n panpe'loo gu' co'se' guniin loo gu' anderhuen gu' no chó Diox chó nee gu', fquenap gu' gu' loo dii levadur co' nac cóñ che'n xley' mèn farise no loo dii levadur co' nac cóñ che'n xley' mèn saduce, à'?

12 Ale axta syare' mda' myen' cuent le' Jesús ingue bezte loo myen' le' myen' quenap myen' loo cóñ che'n dii levadur co' ndli ndyoo bes pan. Ndxé'leque', myen' mden' no mda' myen' cuent le' Jesús ngue lu' loo myen' leque myen' quenap myen' loo cóñ che'n xley' che'n mèn xley' farise no loo cóñ che'n xley' che'n mèn xley' saduce.

Pedr ndoo lìte ndxab loo Jesús le' Jesús nac merpe' Crist.

(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)

13 Co'se' mzin Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn ciuda Cesar co' mblec thìb mbi' co' lèe Lip Tetrarc, Jesús mniibdi's loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Chó mèn mbez mèn nac daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', à'?

14 Myen' xin' mté'th Jesús mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—Ndxep mèn mbez le' U' nac Juàn Bautist. Taandxep mèn mbez le' U' nac Lii. No nzore' mèn

co' mbez le' U' nac Jeremi. Mbez mèna, ne, nzo chó mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox nac U'.

15 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Gu', à'? ¿Chó mèn mbez gu' nac daa?

16 Sya, ngro' nxon' Mon Pedr. Ndxab Mon Pedr loo Jesús:

—U' nac yubpe' Crist. Nac U' xgan'pe' Diox co' nabanpe'.

17 Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Anze'f huen ndal, Mon, xgan' Jonás. Tac nec thib mèn che'n izlyo' ndxè' tarte lu' cón che'n con' co' ngolo guneel loon ba' lool. Ndxé'leque', yub xuden Diox mbli par non lùui par guneela loon.

18 No nalle' daa nii lool: Lùu hue' tedib lèe co' nac Pedr, co' nee di's, nac quèe. No loo di's co' ngolo guneel loon ba' co' nac xal thib quèe roo xal thib quèe rhue' no xal thib quèe co' ngóol loo izlyo', loo cón che'n di'sa daa li par dyop mèn no queltàa mèn loo cón chenen par gác mèna che'npe' daa. No ne' ne' gác Mebizya li Mebizya gan co' xà' Mebizya mèna loon no loo cón chenen co'se' gath mèna.

19 Pedr, daa ñibe' loolle' lùu ñibe' loo mèn co' Diox ñibe' loo. Gàcl xal mèn co' altant ndyoo ner no ndyoo naa loo mèna. Con' co' ñibe'l loo mèn yende mod li mèn, con'a gác con' co' mnibe' lezon loo bé' gác con' co' yende mod li mèn, mèn co' nzo loo cón chenen. No con' co' ñibe'l loo mèn par li mèn, con'a gác con' co' mnibe' lezon loo bé' gác loo mèn no con' co li mèn, mèn co' nqueltàa loo cón chenen.

20 Ngoloa, sya, mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' yende chó loo gabte myen' le' Jesús nac Crist.

*Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le'
Jesús gath.*

(Mr. 8.31–9.1; Lc. 9.22-27)

21 Desde huiza par delant Jesús mtlo mda' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús naquinque' ya ciuda Jerusalén. Ndxab Jesús loo myen', ne, le' mèngool, no mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, ryete mèna yátbèe par tetii mèna Jesús axta plóthe lya's mèna. Ndxab Jesús loo myen', ne, le' mèna li par guthxù' mèn Jesús. Per co'se' yilo son huiz nguth Jesús, Jesús ryo xban làth mèn nguth.

22 Sya, xexte mblo' Pedr Jesús. Mbe' Pedr Jesús thìb lad loo myen' co' ndxàc xtàa Pedr. Ale mtlo Pedr, mco'x Pedr Jesús. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Ne'ñeede Diox conax, Tad, par ale tataa gàca loo U'. Thidtene ne'ta'de U' lugar li mèn con'a loo U'.

23 Per Jesús mbere loo loo Pedr. Ndxab Jesús loo Pedr:

—Biiche loon, Pedr. Te' nac Mebizya nacl loon. Susque' nda'l xyàn lezon. Lùu indye'thte xtùuz yéc xal ndli Diox xtùuz cón chenen. Lùu, ndxe'leque', ndli xtùuz cón chenen xalque' ndli mèn izlyo' xtùuz cón chenen.

24 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Chele' chol gu' ndlya's tyoo nque xísen ned ndan, leque gu' bli par ne'lide gu' co' ndyub yo'f lezo' gu' par li gu'i. Ndxe'leque', gáp gu' lezo' gu' no ñibe' gu' loo lezo' gu' par ne'lide gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu' li gu'. Blec lezo' gu' par xec gu' tyactìi gu' co'se' tyub ngu's mèn gu' no li mèn preb tethon

mèn gu' por cón chenen ned nda na'. Le' sya, ya' gu' too nque gu' xísen. Nda na'.

25 Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn, mèna ante ndoo lezo' que no mèn cón che'npe' izlyo' ndxè'. Loo mèna ne'ta'de Diox lugar ne' ne' tyal Diox yòò ban no mèn Diox thidtene yiloa. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac yalndac che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cón chenen, loo mèna ta' Diox lugar no tyal Diox par yòò ban no mèna Diox thidtene yiloa.

26 Lomisque' ne, ¿cón co' thìb mbi' no chó yalndac gác li mbi' gan co'se' gác che'npe' mbi' dib athu loo izlyo' tac chele' mbi' tataa mod li, gab Diox loo mbi' yende mod yòò ban no mbi' Diox thidtene yiloa? Yende cón li mbi' gan chele' mbi' li tataa, ¿lé'? ¿Xá nee gu', ne? ¿Plál quix thìb mbi' loo Diox par yòò ban no mbi' Diox co'se' ngolo gunii Diox loo mbi' ne'tyalte Diox yòò ban no mbi' Diox, à'? Yende mod li thìb mbi' gan li mbi' tataa, ¿lé'?

27 Tac co'se' gác huiz galen loo izlyo' ndxè' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa gal xalque' nac ryethe con' roo con' xèn co' nac xuden Diox. No galen con angl co' nzo loo xuden Diox. Axta syare' quix thìb thìb mèn cón che'n mèn loo Diox xalque' ngòp mod co' ngòp mèn láth nziri' mèn loo izlyo' ndxè', que naca mbli mèn con' huen, que naca mbli mèn con' ye'rsin'.

28 Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Nzo ndxep mèn co' nziri' loon trè' co' ne'gathte axta co'se' gác huiz hui' mèna loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, co'se' gác tiemp co' gal

ñibe'pe'en loo mèn.

17

*Jesús mzye' loo loo son myen' xin' mté'th Jesús
(Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)*

¹ Ngolo xop huiz ngòc con'a, mbe' Jesús Pedr no mbe' Jesús Cob no mbe' Jesús Juàn, hues Cob. Mbe' Jesús yon myen'a loo thièb yii roo.

² Láth ngo no Jesús myen' loo yiia, chàa, mzye' loo loo Jesús loo myen'. Gunaa loo Jesús xal loo huiz co'se' nguin bée rol huiz. Nde nxon', xab Jesús co' noc Jesús ante nagus bèelleque' gunaa xalque' thièb con' co' nquée xnìi.

³ Láth nzi li myen' xin' mté'th Jesús xtùuz cón ndxàc loo Jesús, chàa, ngro' too Moisés no Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox póla. Ngure toodi's no Moisés no Lii Jesús.

⁴ Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, susque' huen naca nzo na' trè', cara. ¿Ché' ndlya's U' toxcua' nu' son ramad par yòò gu'? Thìba par yòò U'. Tediba par yòò Moisés. Le' tediba na, par yòò Lii.

⁵ Tatabe' ndoo toodi's Pedr con Jesús, chàa, ngulàa beu. Mtau' beu loo ryete xa'. Látha, chàa, mbyèn thièb di's le'n beu co' ndxab:

—Mbi' ndxè' nac xgan'en. Anze'f ngudloon no lezon mbi' ndxè'. Bìn gu' di's co' ndyoodi's mbi' loo gu', ndee gu'.

⁶ Texal mbìn myen' xin' mté'th Jesús di's co' mbyèna, ale mcuau myen'. Ale, ngulàa cotloo myen' loo yòò, tant mzyeb myen'.

⁷ Sya, mbii gax Jesús co'te' nzi myen', co'te' ngulàa cotloo myen'. Mxo'f Jesús ya' Jesús lad myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Goo che gu', ey. Ne'zyebte gu'.

⁸ Co'se' ngo che myen', ngüi' ndxè' myen'. Ngüi' ba' myen'. ¿Máa Moisés ryop Lii? Per ñèe myen' yende Moisés. No yende Lii. Ante Jesús no maste ñèe myen' ndoo.

⁹ Sya, mbii Jesús con myen' loo yiia. Láth nde làa tūub Jesús con myen' le'n yiia, Jesús mnibe' loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Yende chó loo gabte gu' le' gu' gunèe con' co' mxyo'f loo loo gu', ndee. Ne'ta'de gu' cuent cóن che'n co' gunèe gu'a loo mèn axta co'se' gàc huiz ryo xban daa làth mèn nguth, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. Axta syare', ta' gu' cuent loo mèn.

¹⁰ Sya, mnibdi's myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús cón che'n co' mbez maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn le' Lii yi'th. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, fta' U' cuent loo nu' ¿xá mod chonon mbez maistra loo mèn le' ner Lii yi'th, à'?

¹¹ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcque' nac xal mbez mèn le' Lii yi'th. Lìca, ngole' Lii làth mèn le'n tiemp ndxè'. Lii mbli par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn no zye' mod co' ndxàp mèn par thìb lìte yòo mèn loo cón che'n Diox tedib vez.

¹² Per daa ngue nii loo gu' tedib vez: Lii mbi'thle'. No ne'nda'de mèn cuent le' Lii nac mbi' co' mbi'thle'. Ndxe'leque', mbli mèn ngòc nguàal con' xal mblyas mèn con mbi' co' ngòc Lii.

Lomisque' mod ne, tataa tetìi mèn daa xal lya's mèn, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

¹³ Axta syare', mda' myen' xin' mté'th Jesús cuent le' Jesús ngue ta' cuent loo myen' cóن che'n Juàn Bautist.

Jesús mbli mbyac thìb mbyòò co' mque no yíiz enferesi.

(*Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43*)

¹⁴ Texal mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús loo mèn co' mqueltàale' co' nzi bed, ngro' thìb mbi' xi'th mèna. Mbii gax mbi'a loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

¹⁵ —Tad, gulat lezo' U' gunèe U' mbyòò daa ndxè'. Nde teele' ndyac mbyòò daa ndxè' yíiz mbii. Cadque' co'se' nquée mbii che'n yíiz ndxè' loo mbyòò, anze'f nè nquée mbii mbyòò. No nde teele' ngobii mbii mbyòò loo quìi. No ngobii mbii mbyòò le'n nít.

¹⁶ No nalle' ndal non mbyòò loo myen' xin' mté'th U' trè' par bel'que' li myen' gan tezac myen' mbyòò. Per axta nalle' tarte li myen' gan tezac myen' mbyòò.

¹⁷ Sya, cabii ndxab Jesús loo mbii. Ndxab Jesús:
 —¡Aa, mèn co' nziri' loo izlyo' tiemp ndxè'! ¡Susque' thidtene idxela'ste gu' loon no idxela'ste gu' con' mbezen loo gu'! ¡Susque' nala's gu' no naad gu' no nguud gu'! ¡Axta pól tolo go non gu' par lin gan gác nado' gu' loon! No ¡axta pól tolo nquin xequen con gu' tua'the nala's gu' no tua'the naad gu' no nguud gu'! Huàa xi mbyòò. Yi'th mbyòò ndxè'. Ñeene'.

18 Sya, mbyoo Jesús xpii ye'rsin'a. Ante gunii Jesús loo xpii ye'rsin'a, ngro xpii ye'rsin'a loo mbyòo. Ale leque hora mbyac mbyòo.

19 Ngolo mbli Jesús ngòc con'a loo mbyòo, sya, xexte mdoodi's myen' xin' mté'th Jesús thib lad con Jesús. Mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chonon ne'ngácte nu' ngo' nu' xpii ye'rsin'a loo mbyòo, à'?

20 Jesús ndxab loo myen':

—Ne'ngácte gu' ngo' gu' xpiia loo mbyòoa tac gu' pente ndxela's loon. Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Chele' gu' ndxela's ndxepte loon xalte nac thib biz mostaz, gu' gác gab gu' loo yii co' ndub go': Biiche trè', yii. Huàa tub tedib lugar ba'. Yiia biiche. Yende chó con' ne'gácte gu' li gu' co' gác cón chenen chele' gu', lìcque', yila'spe' loon no yila'spe' gu' loo con' lin.

21 Per thib loo xpii ye'rsin' xal xpii ye'rsin' co' ngòo loo mbyòoa, ne'ryo'de tua'te. Ndxe'leque', xpii ye'rsin'a ryo' ante co'se' cuez mèn Diox co'se' cue xlat mèn.

Jesús mbere, ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gath.

(*Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45*)

22 Láth thidte mque tee no Jesús myen' xin' mté'th Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile, Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', thib ned mèn tyenxù' daa par ta' mèna daa loo tedib ned mèn co' tetìi daa.

23 No guth mèna daa. Per co'se' yilo son huiz nguth daa, daa ryo xbanque'.

Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús tataa mde'th Jesús di's loo myen', anze'f mxi lezo' myen'.

Jesús mda' tmi co' nac ayud co' mdub mèn par tyoxcua' templ tiempa.

²⁴ Co'se' mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús le'n yèez Capernaum, le'pe' nzi tee mèn co' nthop tmi co' nquin mèn par tyoxcua' templ. Ngua mèna loo Pedr. Mnibdi's mèna loo Pedr:

—Pedr, ¿ché' ne'ta'de maistr gu' plá pes par ayud che'n templ, cà'?

²⁵ Pedr mcàb loo mèna. Ndxab Pedr loo mèna:

—Peser ta' maistra.

Le' sya, texal ngòò Pedr le'n nyòò co'te' nzo Jesús, ale ner Jesús gunii loo Pedr. Ndxab Jesús loo Pedr:

—¿Xá neel, Mon? ¿Chó loo mèn ndli mèn co' ñibe' loo izlyo' ndxè' cuent ña'b mèna tmi par ta' mèn ayud che'n contribución, à'? ¿Ché' ndli mèna cuent ngue na'b mèna ayuda loo mèn gulàazpe' mèn o ché' ndli mèna cuent ña'b mèn ayud loo mèn tithe co' nde làazpe' mèn co' nac trè', cà'?

²⁶ Pedr mcàb loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Mèna ña'b ayud loo mèn tithe.

Sya, ndxbab Jesús loo Pedr:

—Chele'i tataa nac, le' sya, mèn gulàaz che'n mèn co' ñibe' inquinte quix tmi che'n contribución sya, xàa.

²⁷ Per par ne'ta'de na' xyàn lezo' mèn ba', huàa loo lagun co' nzi go'. Huàa lobii lansuel le'n lagun. Le' sya, ner mbèel co' yigaa loo lansuel, tyenl mbèela. No xal' ro mbèela. Le'n ro mbèela ryo' thìb pes fchòò plat, co' nee di's, thìb pes. Con sobr thìb pesa ta'l ayud loo mèna cóñ che'n'l no ta'l ayud cóñ chenen co' nac impuest co' ña'b mèna loo na', ndee.

18

*Trè' ndlu' le' myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo
 Jesús chó myen' gác myen' co' más ñibe' loo mèn.
 (Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)*

¹ Leque le'n huiza myen' xin' mté'th Jesús thidte mqueltàa loo Jesús. Mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chó mèn nac más mèn roo no mèn xèn co'te' ñibe'pe' Diox loo bé' nalle', à'?

² Sya, ngurez Jesús thièb mbedbi' chu'th. Mdoo Jesús mbedbi' chu'tha loo myen'.

³ Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcque' nac co' nde niin loo gu' ndxè': Chele' gu' ne'tyalte lyàa yéc gu' no lyàa lezo' gu' no zye' mod co' ndxàp gu' par gáp gu' mod xal ndxàp mbedbi' chu'th ndxè' mod, chele' gu' ne'taade li, ne'tyalte Diox ta' Diox lugar loo gu' yòò gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu'.

⁴ Cona, ngue niin loo gu': Mèn co' gác más mèn roo no mèn xèn co' ñibe'pe' Diox loo, mèna nac mèn co' indye'ste no co' inxyal'te. No ndxàc mèna mèn nado' co' ndxàp mod xal mbedbi' chu'th ndxè'.

⁵ Le' chol mèn co' tyal ta' lugar yòò mèn co' ndxela's loon làth mèna tac ndxela's mèna loon, mastale' nac mèna mèn nado' xal mbedbi' chu'th ndxè', ndxàca loo mèna ndyalque' mèna no nda' mèna lugar ndxòn làth mèna.

Trè' ndlu' Jesùs loo mèn cón che'n mèn co' asendli par cua'n mèn co' pente mtlo ndxela's loo cón che'n Jesùs xtol mèn.

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

⁶ Chol gu' co' asendli par cua'n mèn co' ndxela's loon, co' nac mèn nado' co' indye'ste no co' inxyal'te, xquin mèn no xtol mèn, más huen gàca loo gu' quedó' mèn thìb quèe yees yen gu' no yiloa cobii mèn gu' loo níttó' par tataa mod dyep gu' le'n níttó'.

⁷ Susque' nazab ndxàca loo mèn loo izlyo' ndxè' tac anze'f thìb con' nzo co' ndli par cua'n mèn xtol mèn no xquin mèn. De tod's mod nzoque' con' co' ndli ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo'. Per más nalyat gàca loo mèn no más nè gàca loo mèn co' ndli ncua'n taamas mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo' ndxè'.

⁸ Cona, ngue niin loo gu': Chele' gu' ndli cuent le' nii gu' o ya' gu', lìcque', ndli par ncua'n gu' xtol gu' no xquin gu' por mdyub yo'f lezo' gu' loo con' co' mque no gu' no con' co'te' ngua gu', más huen cho' gu' nii gu' no ya' gu' no tith blobii gu' nii gu' no ya' gu' loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' yòò ban no gu' Diox thidtene, yende ya' gu' o yende nii gu', leque lyàa gu' le'n ye'rbìil co'te' nzo quìi no bèel co' ne'yu'de thidtene con ryop nii gu' no con ryop ya' gu'.

⁹ No chele' gu' ndli cuent le' ngudloo gu', lìcque', nac co' ndli ncua'n gu' xquin gu' par tyub yo'f ye'rsin' lezo' gu' loo con' ngüi' gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' no blobii gu'i tith loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' chele' gu' yòò co'te' yòò ban no gu' Diox thidtene con sate ngudloo gu'

leque yòo gu' ye'rbìil co'te' ndxetoo quì no bëèl co' ne'yu'de thidtene con ryop ngudloo gu'. Por cona, thidtene ne'cua'nte gu' xquin gu' par ne'yòode gu' le'n ye'rbìil.

Jesús ngue tetac loo mèn xal co'se' mdyuhuan thìb mbacxil' no mbere pastor, mzyal pastor mbacxil' tedib vez.

(Lc. 15.3-7)

¹⁰ Nde niin tedib con' loo gu', ne, ey: Ne'co' toode gu' myen' bix co' nac xal myen' bix ndxè' thìb lad loon, ndee gu'. Tac angl co' nac angl che'n myen' bix thidtene nzo loo xuden Diox co' nzo loo bé'.

¹¹ Tac daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa ndal par telá'en mèn loo con' ryes, mèn co' nzi tee huan loo Diox por con' ye'rsin' co' ndli mèn.

¹² ¿Xá nee gu'? Chele' thìb mbi' ngue no thìb ayo mbacxil' no mtuhuan mbi' thìb mbacxil', ¿ché' ne'queltàade mbi' ryete thap gal nzo si'n thap mbacxil'a thidte lugar par ya cua'n mbi' thiz mbacxil' co' mdyuhuana, cà'? Queltàaque' mbi' rye mbacxil' thidte lugar, ¿lé'? Tataaque' li mbi'.

¹³ No chele' mbi' mbli gan mzyal mbacxil' co' mdyuhuana, daa ngobe' más tyac lezo' mbi' co'se' ngolo mzyal mbi' mbacxil'a leque tyóo mbi' cón che'n rye thap gal nzo si'n thap mbacxil' co' mtan' mbi'a co' ne'nduhuanta, ¿lé'?

¹⁴ Cona, ngue niin loo gu': Lomisque' mod ne, xud gu' co' nzo loo bé' indlya'ste tyuhuan nec thìb mèn co' nac mèn prob no mèn ladyox co' ñaa xal ñaa mbedbi' chu'th ndxè'.

Jesús ngue bez loo mèn: Fcua'n gu' mod teri'th tecan' gu' con' ye'rsin' co' ngue li hues xtàa gu' loo gu'.

(Lc. 17.3)

15 Chele' thìb mèn co' nac hues xtàa gu' li con' ye'rsin' loo gu', xexte blo' gu' xa' thìb lad par tyoodi's no gu' xa' cóñ che'n con' mbli no xa' gu'. Bli gu' par ta' xa'a cuent cóñ che'n xquin xa' no xtol xa' loo gu'. Chele' xa'a li cas loo di's co' tyoodi's gu'a, le' sya, mbli gu' gan mbyu' mbyàl loo di'sa no loo cuenta cóñ che'n ryop gu' xa'.

16 Per chele' hues xtàa gu'a ne'lide cas xal nac di's co' ndyoodi's no gu' hues xtàa gu', sya, gurez gu' chop o son mèn par queltàa no gu' mèna par non mèna no ta' mèna cuent xá nac di's co' tyoodi's gu' con hues xtàa gu'. Le' sya, chop o son mèna nac testiu co' ta' cuent xal nac di's co' mdoodi's gu' con hues xtàa gu'.

17 Lomisque' ne, chele' xa'a ne'lide cas loo chop o son gu' co' queltàa con xa'a, guuz gu'i no fta' gu' cuent loo mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen. Chele' xa'a ne'lide cas loo mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen, sya, bli gu' cuent le' xa'a nac xal mèn co' indxela'ste loo Diox o nac xa'a xal thìb mèn co' ndlixù' cobrar tmi co' nac che'n nación na' par ta'xù' mèna tmi loo gobiern co' ndub ciuda Rom.

18 Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Con' co' ñibe' gu' loo mèn yende mod li mèn, con'a gàc con' co' mnibe' lezon loo bé' gàc con' co' yende mod li mèn, mèn co' nzo loo cóñ chenen. No con' co' ñibe' gu' loo mèn par li mèn, con'a gàc con' co' mnibe' lezon loo bé' gàc loo mèn no con' co' li mèn, mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen.

19 Niin loo gu', ne: Chele' chop gu' thidte gàc xtùuz no thidte gàc lezo' gu' loo con' lya's gu' ña'b gu' loo Diox loo izlyo' ndxè' co'se' cuez gu' Diox, le' sya, xuden Diox co' nzo loo bé' li par que no gu' con' ña'b gu'. No li xuden Diox gàcque' con' co' ña'b gu' loo xuden Diox.

20 Tac co'te' nzo chop o son mèn co' nqueltàa loo cóñ chenen por lèen, làth mèna nzoquen.

21 Sya, mbii gax Pedr loo Jesús. Mnibdi's Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Tad, chele' thìb huesen cua'n xtol no xquin huesen huax vez loon, ¿plá vez teri'th tecanen con' co' ndli huesen loon, à'? ¿Ché' teri'th tecanen con' ye'rsin' co' ndli huesen loona gaz vez, cà'?

22 Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Iniiden lool: Teri'thl no tecan'l xèn xyàn co' ndli huesla lool gazte vez, Pedr. Ndxel'leque', ngue niin lool: Fteri'th ftecan' xèn xyàn co' ndli huesl loola thap ayo nzo thap gal nzo si' vez loo huesl.

Jesús ngue tetac loo mèn cóñ che'n moz co' ne'nteri'the yalgute'f che'n xtàa moz loo moz.

23 Nde niin tedib con' loo gu', ey: Le' mod co' ñibe'pe' Diox loo mèn no mod co' ndlya's Diox gàp mèn làth xtàa mèn nac taandxè': Mèn co' ñibe'pe' Diox loo nac xal nde niin loo gu' ndxè' xal thìb rey co' mblya's co' cuent cóñ che'n yalgute'f co' ndeb rye moz loo rey.

24 Le'pe' mtlo rey, ngue go' rey cuent plál ndeb moz loo rey, nde no mèn thìb mbi' co' ngro' te'f huax millón pes loo rey.

25 Per com le' moz ndyac ingue node moz tmi par quix moz tmi co' ndeb moz loo reya, ¿lé'?,

rey mnibe' loo taamas moz rey ya tho' moz mbi'a nazal' rye mèn famil mbi' con rye co' ndxàp mbi' liz mbi' par tataa mod yax mase ndxep yalgute'f co' ndeb mbi' loo rey.

²⁶ Sya, yende izlyo', mdub xib mbi' loo rey co' ngòc patrón mbi'. Nalyat ndxab mbi' loo rey: Tad, ftedó' U' thìb le' lar' yéc U' loo cuent ndxè'. Fcha'la's U' taandxep con daa. Sau' sau' quixen ryete yalgute'f co' ndeben loo U', ndee U'.

²⁷ Le' sya, rey co' ngòc patrón moza, ale le'le' mblyat lezo' patrón gunèe patrón moza. Mton' rey co' ngòc patrón moza rye yalgute'f co' ngro' te'f moz loo rey, co' nee di's, yende cóñ ndeb moz loo reya. Ngoloa, mbla' rey moz, ndyàa moz par liz moz.

²⁸ Per pente ngro' moza. Ndyàa moz. Mzyál' moz tedib xtàa moz ned ndyàa moz co' ndeb pláte pes loo moz. Le' sya, moz co' más ngro' te'fa mxen tedib moza. Ale mdèe moz co' más ngro' te'fa yen tedib moza. No mtlo ngòc nayi' moza loo xtàa moz. Mdi' moza yen xtàa moza. Ndxab moz: ¡Máa yob yécl, sin vergüenz! ¿Pól quixl tmi co' ndebl loon? Inthyontel. Ale nduhuaxù'l tmi daa.

²⁹ Sya, moz co' nac xtàa mbi'a mdub xib loo mbi'. No nalyat mde'f ro moz. Ndxab moz loo mbi': Amiu, Compañer, ftedó' thìb le' lar' yécl loo cuent ndxè', yey. Fcha'la's taandxep con daa. Sau' sau' quixen ryethe yalgute'f co' ndeben lool, ndee.

³⁰ Per mbi' co' ngòc ner moza ne'ndalte ncha'la's loo mbi' por yalgute'f chu'th che'n moz co' ngòc xtàa mbi'a. Ndxe'leque', ngua ta' mbi' co' ngòc ner moza part loo mèn nac zin'. Le' mèn nac zin' na, mbli mandad mque moza lezi'f axta quix moza no

zib moza tmi co' ndeb moz loo tedib mbi' co' nac xtàa moz.

³¹ Co'se' gunèe taamas xtàa moz moz ndxàc con'a, anze'f mdén' moza no mxi lezo' moz ngòc con'a. Sya, mxen taamas moza ned. Ngua nee moza loo rey co' ngòc patrón moza ryete con' ngòc loo prob tedib moza.

³² Sya, mbli rey co' ngòc patrón moza mandad par ye'th mbi' co' ngòc ner moza loo rey. Sya, ndye'th no mèn mbi' co' ngòc ner moza loo rey. Rey ndxab loo moz: Susque' mèn ye'rsin'l, moz. No mozdèe lùu. Na mton' ryethe yalgute'f co' ngro' te'f lùu loon tac nalyat mde'f rol mdoodi'sl loon, ¿lé?

³³ Lùu, ne, ndxàal nglat lezo'l ngnèel xtàa mozl xalque' ngulat lezon gunèenl.

³⁴ Sya, mbi' co' ngòc reya anze'f ngocloo tín' gunèe mbi' co' ngòc ner moza. Mbli rey mandad ya tin mèn mbi' co' ngòc ner moza axtaque' quix mbi' ryethe yalgute'f co' ndeb mbi' loo rey.

³⁵ Co'se' ngolo mdoodi's Jesúus rye di'sa, ndxab Jesúus loo myen' xin' mté'th Jesúus:

—Tataa li xuden Diox co' nzo loo bé' con gu' chele' gu' ne'teri'the no ne'tecan'te, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu', cóñ che'n xèn xyàn co' ndli hues xtàa gu' loo gu'.

19

*Jesúus ngue lu' xá mod indxàalte lá' mèn sa'l mèn.
(Mr. 10.1-12; Lc. 16-18)*

¹ Ngolo mdoodi's Jesúus ryete di'sa loo mèn, ngro' Jesúus le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. Mxen Jesúus ned. Ndyàa Jesúus par ned le'n yèezya' che'n làaz

mèn jude co' nziri' par ned ndlyen huiz co' nac tedib lad ro yó'be' Jordán.

² Anze'f thìb mènléy' mdoo nque xís Jesús. No mteyac Jesús huax mèn yíz par ned ngua que tee Jesús.

³ Sya, ngua plá mèn xley' farise loo Jesús par ñee mèna ñeene' ché' tli mèna gan gàal di's mèna Jesús par tataa mod quexù' que' fals mèna Jesús yiloa. Asembli mèna, mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Ché' nzo mod lá' thìb mbi' thìb xa'got co' nac sa'lpe' mbi' por chol con' bix co' mbli xa'gota no maste, à'?

⁴ Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Ché' tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, cà'? No ¿ché' tarte ta' gu' cuent cóne di's di'sa? Co'se' mblec Diox no mtoxcua' Diox izlyo', Diox mbli thìb con'. Mblec Diox mènbi' no mèngot loo izlyo'.

⁵ Lomisque', ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè': Mèn co' nac mènbi', lá' mèn xud mèn no lá' mèn xna' mèn par thidte queltàa mèna con xa'got co' gác xin' sa'l mèna. Co'se' tataa ndxàca loo ryop sa'l mèna, ndxàca loo ryop sa'l mèna le' ryop sa'l mèna ndxàc thidte bél' no thidte zith loo Diox.

⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Co'se' nqueltàa thìb mènbi' con thìb mèngot par selya' mènbi' con mèngot, ya inacte ryop mèna chop. Ndxe'leque', ryop mèna ngòc thidte bél' no thidte zith loo Diox. Por cona, yende chó derech ngue no chol mèn par li mèn lá' thìb xa'bi' thìb xa'got co' nac xin' sa'l xa'bi'.

7 Sya, asembli mèn xley' farise. Mnibdi's mèn xley' farise loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Chonon mnibe' Moisés ta' thìb mènbi', co' nac sa'l thìb xa'got, ye's co' lèe act loo mèngot, sya ndli mènbi' par tataa mod lá' mènbi' xa'got co' nac sa'l mènbi', sya?

8 Jesús ndxab loo mèna:

—Aa, tataa mbli Moisés loo gu' tac Moisés non no nanee Moisés le' gu' anze'f naad no nguud gu'. Cona, mda' Moisés lugar ta' gu' ye's co' lèe act loo xa'got par lá' gu' xa'got co' nac xin' sa'l gu'. Per ne'nda'de Diox lugar ngàca tataa làth mèn ndoore' gác tiemp co'se' yo ban Moisés.

9 Na ngue nii loo gu', ne: Le' thìb xa'bi' co' lá' sa'lpe' no ingue lide sa'lpe' xa'bi'a yalburrid, no selya' xa'bi'a con tedib xa'got, le' sya, xa'bi'a ngue li yalburrid con tedib xa'gota. Lomisque' ne, chele' thìb xa'bi' selya' con thìb xa'got co' mblá' sa'l, xa'bi'a ngue li yalburrid con xa'gota, ne.

10 Sya, myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Chele'i tataa ndxàc loo mènbi' con xa'got co' nac sa'l mènbi', indxàalte selya' mèn sya xàa, ndyac nu'.

11 Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Iryede mèn nden' cón che'n di's ndxè' par tyubdi's mèn loo di's ndxè'. Inacte di's ndxè' par ten' rye mèn cón che'n di's ndxè'. Ndxè'leque', mèn co' nden' no nda' mèn cuent nac mèna mèn co' Diox ndli par ten' mèn di's no ta' mèn cuent cón che'n di's ndxè' par tyubdi's mèna loo di's ndxè'.

12 Nzo huax mènbi' co' inselya'de con mèngot. Nzo ndxep mènbi' co' ancual ngóol co' inselya'de con mèngot. No nzo taamás mènbi' co' inselya'de

con mèngot tac ngo mèn co' mbli capón mèna. No nzo taamas mènbi' taate mbyan'. Inselya'de mèna tac mèna mnibe'loo lezo' mèna ante li mèna sirv loo Diox no maste. Cona, ngue niin con' ndxè' loo gu', gu' co' nden' no co' ndxòn di's co' ngue niin loo gu' ndxè' par tyubdi's gu' loon: Bìn gu' di's no fta' gu' cuent cóne di's ndxè'. No fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'.

Jesús mde's mcàa myen' bix par ndyac lezo' myen' con Jesús.

(*Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17*)

¹³ Làth xtau'a, mbi'th no mèn co' nac xna' myen' bix myen' bix loo Jesús par xo'f Jesús ya' Jesús lad myen' no par cuez Jesús Diox cóne myen'. Per ndxe'leque', myen' xin' mté'th Jesús mtlo ngocloo. No mbyoo myen' xin' mté'th Jesús xna' myen' bix o mèn co' nde no myen' bixa.

¹⁴ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:
—La' gu' tetee myen' bix ba' loon chele' myen' bix ba' nde loon. Ne'tau'te gu' loo mèn co' nde no myen' bix ba'. Tac mèn co' ndyal no nda' mèna lugar ñibe'pe' Diox loo mèna, ndxàca loo mèna ndxàc mèna xal myen' bix ba'.

¹⁵ Ngolo mxo'f Jesús ya' Jesús lad myen' bixa, no ngolo ngurez Jesús Diox por cóne che'n myen' bixa, mbii Jesús tya.

Thìb mbyòò co' ngòc mbyòò ric mdoodi's no Jesús.
(*Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30*)

¹⁶ Látha, mzin thìb mbyòò loo Jesús. Ndxab mbyòò loo Jesús:

—Maistr Ndac, ¿chó con' ndac tolo lin par thìb lítè yòò ban non Diox thidtene, à'?

17 Jesúś mcàb loo mbyòo. Ndxab Jesúś loo mbyòo:
 —¿Chonon mbez lùu loon le' daa nac thìb maistr
 ndac, à'? Yende chó mèn co', lìcque', nac mèn ndac.
 Angoluxte Diox nac xa' ndac. Chele' lùu indlide
 cuent no inden'te lezo'l nac daa Diox, axta ne' ne'
 ñeel loon nac daa maistr ndac. Per chele' lùu,
 lìcque', lya's yòo ban nol Diox thidtene, ftubdi's xal
 nac di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

18 Mbyòo mcàb. Ndxab mbyòo loo Jesúś:
 —¿Chópe' yalñibe' nac co' más ñibe' ley co' mxo'f
 Moisés loo mèn par lina, à', Tad?

Jesúś ndxab loo mbyòo:
 —Yalñibe'a nac di's ndxè': Ne'guthtel mèn;
 ne'que tee lidel yalburrid; ne'li huan'tel;
 ne'toxicua'del yalgutyè' cóñ che'n nec thìb mèn.

19 Gòp mod gunèe xudl no xna'l. Fque' lezo'
 gunèe huesl no xtàal xalque' ngue lezo'l ñèel leque
 lùu.

20 Mbyòo ndxab loo Jesúś:
 —Aa, Tad, ryete con' co' ñibe' di'sa loo mèn par
 li mèn ndliquen desde ndoo roon no desde ndoo
 xènen. ¿Ché' nzo chóre' con' ndxàc falt ndyac U' tolo
 lin, à', Tad?

21 Jesúś ndxab loo mbyòo:
 —Chele' lùu, lìcque', lya's gàc mèn nambìi no mèn
 nalì loo Diox, huàa tho' ryethe con' ndxàpl par ryo'
 tmi looi. Yiloa qui'thl tmia loo mèn co' ndyac yaltii.
 Le' sya, tataa mod tolo gàpl yalgon' no yalndac loo
 bé'. Yiloa ndye'thl. Tyoo nquel xísen. Nda na'.

22 Per co'se' mbìn mbyòo di's co' ndxab Jesúś,
 nalyat mdeb ro mbyòo, ndyàa mbyòo, por tant
 ndxàp mbyòo che'n mbyòo no nèe la's mbyòo.

23 Sya, ndxab Jesúś loo myen' xin' mté'th Jesúś:

—;Lìcque' nac co' ngue niin loo gu' ndxè', cara! Axta arid nagàn naca par tyal mèn ric no ta' mèn ric lugar loo Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn ric.

24 Beren, niin con' ndxè' loo gu' tedib vez: Más inagànte naca riid thìb má' co' lèe camell le'n ye'r co' nac ngudloo thìb aguj leque tyal mèn ric no ta' mèn ric lugar loo Diox ñibe'pe' Diox loo mèn ric.

25 Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús di's co' ndxab Jesús loo myen', ante mbui' myen' no ante gunaa myen' loo xtàa myen'. Mnibdi's myen' loo xtàa myen'. Ndxab myen':

—Chele'i tataa nac, ¿chó mèn gác lyá' loo con' ryes, sya?

26 Jesús xèe mbui' loo myen'. No ndxab Jesús loo myen':

—Yende mod li chol mèn gan li mèn con' par lyá' mèn loo con' ryes. Per Diox ndxácque' li Diox chol con' xal ndlya's Diox li Diox loo mèn. Yende chó mèn gác cuee cà' Diox loo chol con'.

27 Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, nu' mblá'ya' ryete con' mque no nu' no con' ngòp nu'. No ngue tee nqueque' nu' xís U' ned ngue tee U'. ¿Cón gáp nu' no cón que no nu' yiloa, sya?

28 Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:

—Lìcpe'ba'i, na ngue nii loo gu': Co'se' gác tiemp no co'se' gác cub ryethe con', no lomisque', co'se' tub ñibe'en, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, loo thìb asient co'te' gác thìb lugar co'te' ñibe'pe'en por cón che'n ryethe con' roo con' xèn co' gápén la's niin no la's yan huiza, le' sya, gu' co' ndoo nque xísen nalle', gu' co' ne'nglá'de daa, ryete si' fchop gu' tyub loo si' fchop asient par tub

rez gu' cóñ che'n mèn nación Israel huiza, mèn co' nac si' fchop ned co' mblec biz no bin.

²⁹ No ryete mèn co' mblá'ya' liz no co' mblá'ya' hues, no fta'n, no bél, no xud, no xna', no sa'l, no xin', no xyòn ante por cóñ chenen no maste, mèna gàc che'n no càaya' mèna masre' thìb ayo tant con' loo co' nac che'n mèn co' mblá'ya' mèn. No más de cona, mèna yòo ban no Diox thidtene.

³⁰ Per nalle' loo izlyo' ndxe' nzo huax gu' co' nac mèn nación Israel. Gu' nzi li xtùuz anze'f ntac gu' loo Diox no anze'f mèn roo no mèn xèn nac gu' loo Diox por nac gu' mèn nación Israel. Per ndxe'leque', Diox li le' gu' gàc mèn be'the loo Diox tac Diox ndxecloo ñèe gu'. Per part cóñ che'n Diox, mèn co' ingode gu' cuent anze'f ntac mèn loo Diox, mèn co' inacte mèn nación Israel, Diox li gàc huax mèna mèn co' más ntac loo Diox leque gu'. No gàc mèna mèn co' más ndyac lezo' Diox ñèe Diox por mbli mèna cas loo cóñ che'n Diox.

20

Jesús ngue tetac loo mèn cóñ che'n moz co' mque zin' loo rsin' thìb patrón.

¹ Nde niin thìb con' loo gu', myen', cóñ che'n xá mod ncàba loo mèn, mèn co' ndyal no mèn co' nda' lugar ñibe'pe' Diox loo mèn: Moda nee di's nac xal thìb mbi' co' mque no thìb ranch. Mbi'a ngo chegà thìb xtil' par nda cua'n mbi' moz co' que zin' par làa moz uv loo lus uv loo xyòn mbi'. Mzyalque' mbi' moz xtil'a.

² Sya, ndxab mbi' co' ngòc xuan' yòo lus uva loo moz le' mbi' quix xop pes càa moz huiz par làa moz uv. Moz mdyalque' que moz zin' no yax càa moz

xop pes huiz. Ngolo mbli la's mbi' con moz le' mbi'
tataa quix huiz moz, mtel' mbi' moz loo xyòn mbi'
par tlo moz, làa moz uv loo xyòn mbi'.

³ Ngoloa, ngro' mbi' como hor nquée guyè' xtil'
tedib vez legue huiza. Gunèe mbi' nziri' ndxep
moz co' nalath loo xbi'.

⁴ Ndxab mbi' loo moza: Daa ndlyaz ya gu' zin'
loo xyònén par ya làa gu' uv loo lus uv loo xyònén.
No ndoo lìte gon ray gu'. Ngoloa, mxen moza ned.
Nda moz zin' loo xyòn mbi'.

⁵ Casque' rol huiz mbere mbi', ngro' mbi', ngua
cua'n mbi' moz tedib vez. No casque' hor mquée
guyon bzyè mbere mbi', ngro' mbi' tedib vez par
ngua li mbi' lomisque' con' loo taamas moz.

⁶ Co'se' ngóol hor mquée yuga'y bzyè, mbere
mbi', ngro' mbi' tedib vez. Nda mbi' loo xbi'.
Mzyál' mbi' taandxep moz co' nalath co' nziri' par
neda. Ndxab mbi' loo moza: ¿Chonon nziri' gu' trè'
dib huiz nalze no ne'nquede gu' zin', yey?

⁷ Moz ndxab loo mbi': Angngure' nu' trè' nalze
tac yende chó mèn co' nac patrón ngzál' nu' par
ngna'b nu' zin' nque nu' loo patrón. Sya, ndxab
mbi' loo moza: Huàa gu' zin' loo xyònén, yey. Na
ndoo lìte go ray gu' yilo huiz.

⁸ Co'se' mzyèl' izlyo' huiza, mbi' co' ngòc pa-
trona ngurez mandador co' ndyoo naa no co'
ndyoo ner loo zin'. Ndxab mbi' loo mandador:
Mandador, gurez rye moz co' ngue zin' no blo ray
moz. Ftlo blo ray moz co' ngòo bluz loo zin'. No
yiloa, col ray moz co' ngòo ner loo zin'.

⁹ Sya, ndye'th moz co' ngòo loo zin' co'se' ngòc
hor nquée yuga'y bzyè. Mblo mandador ray moza
xop pes co' ngòc ray che'n thìb huiz zin'.

¹⁰ Ngoloa, ndye'th moz co' más ngòogà loo zin'. Mbli moza xtùuz masre' yòo ray moz por más ngòogà moz loo zin' huiza. Per ndxe'leque', thìb thìb moz ngòo ray xop pes co' ngòc ray che'n thìb huiz zin'.

¹¹ Co'se' ngolo ngòo ray moz co' mtlogà zin'a, ngua nee moza loo patrón: ¿Chonon le laate ngo U' ray ryete moz no taamas moz ndale' huiz ngòo loo zin'? No lomisque', ngo ray moz con moz co' ngòogà loo zin'.

¹² Tolo ndxab moz loo patrón: Moz co' más bluz ngòo loo zin' ba', moz ba' pente mbli zin' thìb hor no maste. No ale lalque' mblo U' ray moz ba' con' co' mblo U' ray nu'. Nu' mque zin' dib huiz. No mxec nu' mtec mso' bée lad nu'.

¹³ Per mbi' co' ngòc patrona mcàb loo thìb moz. Ndxab mbi' loo moza: Amiu, nec thìb mod no nec tedib mod ingue tetüiden gu'. Daa ngue lique' con' co' nac nalì loo gu'. ¿Ché' ne'ngyan'te ryop na' di's le' daa guix xop pes càa gu' thìb huiz zin', cà'?

¹⁴ Bye' xop pes ba'. Byàa. Na ndlyas go ray moz co' ngòo más bluz loo zin' lomisque' xal mblon ray lùu ba'.

¹⁵ ¿Ché' ngue lil cuent yende mod lin xal ndlyazen con tmi daa, cà'? ¿Ché' ndxan lezo'l ñèel daa tac huen nac daa con chol mèn, cà'?

¹⁶ Sya, tolo ndxab Jesús loo mèna: Na nii con' ndxè' loo gu': Gu' ndli xtùuz por nac gu' mèn nación Israel anze'f ntac gu' loo Diox, ¿lé'? Per Diox lu' loo gu' le' Diox indyakte lezo' ñèe Diox gu'. Ndxe'leque', ndxecloo Diox ñèe Diox gu'. Le' tedib cua' mèn co' inacte mèn nación Israel, mèn co' nzi li gu' xtùuz ndxecloo Diox ñèe Diox mèna,

per ndxe'leque', Diox lu' loo gu' le' làth mèna nzo huax mèn co' ndyac lezo' Diox ñèe Diox. Diox mbli thib con'. Ngurez Diox huax mèn par yila's mèna loo Diox no loo cón che'n Diox. Per ndxepte mèn nzo co' mdyal mbìn cón che'n Diox no co' mdyal mdubdi's loo Diox. Diox mcui mèn co' ngola'sque' loo Diox par nac mèna xin' Diox nalle'.

Jesús mbere ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gathque'.

(*Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34*)

¹⁷ Láth ndoo Jesús ned nda Jesús par ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th Jesús no taamas mèn co' nda no Jesús, mbe' Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús thib lad loo mèn. Ndxab Jesús loo myen':

¹⁸ —Hui' gu' nexa. Nase ñee gu' no nda' gu' cuent le' na' ndoole' ned. Nda quée na' par ciuda Jerusalén. No gàca loon le' thib mbi' ta'xù' daa loo mèn, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no loo mèn co' nac maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No axta quexù' que' fals mèna daa par guthxù' mèna daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

¹⁹ No ta'xù' mèna daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, loo mèn tith co' inacte mèn nación Israel par xìs no mèna daa. No ta' mèna chenen axtaque' que' mèna daa loo thib cruz. Per co'se' ngolo son huiz nguth daa, daa ryo xban làth mèn nguth.

Xna' Cob ryop Juàn mna'b loo Jesús li Jesús thib favor loo ryop myen'.

(*Mr. 10.35-45*)

20 Sya, mbii gax xa'got co' nac sa'l Zebede, xa'got co' nac xna' Cob no Juàn, loo Jesús con Cob no Juàn. Mdub xib xna' myen' loo Jesús. Mna'b xna' myen' loo Jesús. Ndxab xna' myen':

—Tad, bli U' favor loon.

21 Jesús mnibdi's loo xna' myen'. Ndxab Jesús:

—¿Cón ndlya'sl li na, ey?

Xna' myen' ndxab loo Jesús:

—Co'se' ñibe'pe' U' loo nu' loo izlyo' ndxè', ta' U' lugar gàc thìb xgan' daa síndico no gàc tedib xgan' daa juez co' lyath no U' hora. Con'ate no más ndlyazen, Tad.

22 Per Jesús mcàb loo xna' myen' no loo myen'. Ndxab Jesús:

—Axta ne' ne' ñee gu' cóñ ngue na'b gu' loon. Nibdizen thìb con' loo gu': ¿Xá nee gu'? ¿Ché' tac gu' no ché' xec gu' tyactìi gu' xalque' gàc yalti co' xec daa gàc loon le'n huiz ndxè' co' nac xalque' co'se' gu mèn thìb taz nít cuan' huan nalà, cà'? No ¿ché' tli gu' ryes gath gu' xalque' gàca loon yé' huize', cà'?

Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen':

—Xec nu', pues.

23 Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, le'i gàc loo gu' le' gu' tyactìi tín' xalque' gàc yaltiín' loon yé' huize' axtaque' gath gu' xalque' gath daa. Per con' co' ndlya's gu' gàc gu' xal thìb síndico no xal thìb juez par ñibe' no gu' daa, inacte con'a cóñ chenen par tan lugar loo gu' gàca tataa loo gu'. Ndxe'leque', mèn co' gàc xal juez no xal síndico co' ñibe' no daa, mèna nac mèn co' gunee lezo' xuden Diox, no mèn co' mdoo lezo' xuden

Diox gàc mèna xal síndico no xal juez co' lyath no daa co'se' ñibe'en loo mèn nación Israel.

24 Co'se' mbìn taasi' myen' xin' mté'th Jesús con' ndxbab Cob no Juàn no xna' Cob no Juàn loo Jesús, ngocloo tín' myen' loo ryop hues Cob Juàn.

25 Co'se' gunee Jesús ndxecloo myen' loo Juàn no loo Cob, ngurez Jesús ryete myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Com le' gu' nda'le' cuent no nonque' gu' le' mèn co' ñibe' loo chol nación loo izlyo' ndxè', mèna ñibe' yèe loo mèn co' nac che'n nación par yende chó ñii loo mèn co' ñibe'. Le' rye mèn co' nac más mèn roo mèn xèn làth rye nación loo izlyo' ndxè', lomisque', ñibe' yèe mèna loo mèn che'n nación.

26 Per part cóن che'n gu', ne'lide gu' tataa làth gu'. Ndxe'leque', gu' co' ndlya's ñibe' loo xtàa gu' no gu' co' ndlya's gàc mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu', gu'a gàc mèn co' li sirv loo xtàa gu'.

27 No chol gu' co' ndlya's ñibe' loo xtàa gu', no co' ndlya's tyoo ner no tyoo naa loo xtàa gu', gu'a gàc xal thìb moz loo xtàa gu'.

28 Gu'a ndxàal li xalque' ndlin. Tac daa ne'ngal yáalte loo izlyo' ndxè' par li mèn sirv loon. Ndxe'leque', daa mbal yáal loo izlyo' ndxè' par lin sirv loo mèn no par le'le' daa ta' yalnaban daa loo yalguth xal mèn co' nguix cón che'n thìb con' co anze'f ntac. Tataa lin par lyá' huax mèn loo con' ryes por cón chenen.

*Jesús mteyac chop xa'bi' co' ngòc mèn sieu.
(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)*

29 Co'se' nda ro' Jesús con myen' xin' mté'th Jesús ro ciuda Jericó par quée Jesús ned ciuda Jerusalén, anze'f thib mèn nda nque xís Jesús.

30 Ned nda Jesús, ndub chop mèn sieu ro ned. Co'se' mbìn mèna le' Jesús nde riid, cabii ngurez mèna. Ndxab mèna:

—Tad, U' co' nde bin David co' ngòc rey pólá, gulat lezo' U' gunèe U' nu'.

31 Co'se' ñee mèn co' nda nque xís Jesús mbez yèe ryop mbi' sieua, mèna mbyoo ryop mbi' sieu par cued, ya ne'cozèede ryop mbi'a más. Per ndxe'leque', ryop xa'bi' sieua sate más cabii mbez yèe. Mbez ryop xa'bi' sieua:

—Tad, U' co' nde bin David co' ngòc rey pólá, gulat lezo' U' gunèe U' nu'.

32 Sya, nguled Jesús ned. Ngurez Jesús ryop xa'bi' sieua. Mnibdi's Jesús loo xa'. Ndxab Jesús:

—¿Cón ndlya's gu' li non gu', à', ey?

33 Ryop xa'bi' sieua mcàb. Ndxab xa' loo Jesús:

—Nu' ndlya's gác nu' hui' nu', Tad.

34 Sya, mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús ryop xa'bi' sieua. Ante mbuàal Jesús ngudloo ryop xa'. Chàa, mdub xnìi ngudloo ryop xa'. No ndxe'sleque' mbui' ryop xa'. Ngoloa, mxen ryop xa'bi' co' ngòc sieu ned. Nda nque xa' xís Jesús.

21

*Jesús nzole' ned nda par ciuda Jerusalén.
(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)*

1 Co'se' yamerle' nde zin gax Jesús con mèn co' nda nque xís Jesús ro ciuda Jerusalén, mzin Jesús con mèna yèez Betfagé co' nziri' gaxte co'te' ndub

thìb yii co' lee yii che'n yaa oliv. Tya, mtel' Jesús chop myen' xin' mté'th Jesús par ya myen' thìb mandad le'n yèez Betfagé.

² Ndxab Jesús loo ryop myen':

—Huàa gu' le'n yèez chu'th co' nziri' go'. Tua' zyal gu' thìb burrgol con xin' burrgol co' ndoo quedó'. Fxac gu' burrgola. No ye'th no gu' burrgol con xin' burrgol trè'.

³ Chele' chol mèn ñee loo gu': ¿Chonon ngue xac gu' burrgol ba'?, gab gu' loo mèna: Tad na' nquin má'. Sya, mèna la' ye'th no gu' má' loon.

⁴ Ngòc con'a loo Jesús par ngòcque', no mdyyaque', no mdubque' di's co' gunii thìb xa' co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' mque' xa'a ye's loo libr co' nac xti's Diox, di's co' mbez:

⁵ Guuz gu' loo mèn ciuda Jerusalén: Hui' gu' nexa. Mbi' co' nac rey gu' nde loo gu'. Anze'f nado' nac mbi'. No ndub mbi' thìb burr yèn' co' nac xin' thìb burrgol co' ndxe' yó'.

⁶ Sya, mxen ryop myen' xin' mté'th Jesús ned. Nda li myen' xal mnibe' Jesús loo myen' li myen'.

⁷ Ndy'e'th no myen' burrgol con burr yèn'. No nabe'ste mtoxcua' myen' co'te' tyub Jesús con xab myen'. Ngoloa, mquée Jesús burr yèn'a.

⁸ Le' rye mèn co' nde nque xís Jesús na, msil' mèna xab mèna xtau' ned par riid Jesús loo xab mèna tant mdyac lezo' mèna ñèe mèna Jesús. Le' taamas mèna na, mcho' laa yaa yin. No mdoó mèna laa yaa yina ro ned co'te' riid Jesús tant ndyac lezo' mèna ñèe mèna Jesús.

⁹ Sya, rye mèn co' nda no Jesús, mtlo mèna, mbez yèe mèna. Le'le' mbez yèe mèn co' ndoo ner loo

Jesús. No le'le' mbez yèe mèn co' ndoo nque ned xís Jesús. Mbez mèna:

—Mbi' roo mbi' xèn nac mbi' co' nac bin David co' ngòc rey pólá. Toloque' gab na' di's natú' no di's roo di's xèn cón che'n mbi' co' mtel' Diox: ¡Ay, Dio's! Anze'f Diox roo no Diox xèn nac Tad Diox.

¹⁰ Co'se' ngòò no Jesús rye mèn co' nda no Jesús ro ciuda Jerusalén, rye mèn ciuda Jerusalén ngro' che liz mèn. No mbyàa mbye'th lezo' mèn. Mbez mèn loo xtàa mèn:

—¿Chó mbi' nac mbi' co' nde go', yoo?

¹¹ Le' mèn co' nde no Jesús na, mcàb. Ndxab mèna loo mèn ciuda Jerusalén:

—Jesús co' nde'th di's co' ndxab Diox co' nac mbi' che'n yèez Nazaret che'n làaz mèn galile na.

Jesús mblo' che mèn no má' le'n templ par mbé-mbì templ.

(*Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22*)

¹² Ngoloa, ngòò Jesús le'n templ che'n Diox. Mblo' Jesús rye mèn co' ntho' le'n templ no rye mèn co' ndi' le'n templ. No mtexyath Jesús rye mes che'n mèn co' nsil tmi. No mtexyath Jesús asient co'te' ndyub mèn co' ntho' palomxtil'.

¹³ Ndxab Jesús loo mèna: Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Lizen o templ daa ngro' lèè co'te' cuez mèn daa.

Per gu' co' ntho' trè' no gu' co' ndi' trè', ale mbli gu' le' templ daa ngòc xal thib lyo' che'n huan'.

¹⁴ Láth ndxàc con'a loo mèn le'n templ, mbii gax plá mèn sieu loo Jesús no mbii gax plá mèn renc loo Jesús par teyac Jesús mèna. Jesús mteyacque' mèna.

15 Co'se' gunèe mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa yalguzye' co' mbli Jesús, no co'se' ndxòn mèna le' myen' bix mbez yèe, mbez myen' bixa: Mbi' roo no mbi' xèn nac mbi' co' nac bin che'n David co' ngòc rey pólá, anze'f ngòcloo tín' mèna gunèe mèna Jesús.

16 Ndxab mèna loo Jesús:

—¿Ché' ndxònln con' mbez myen' bix ba', à'?

Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Aa. Ndxònquena. ¿Ché' tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox co' nda' cuent xal nac di's co' mbez myen'ba', cà? Loo libr ndub di's co' mbez taandxè':

Lùu mbli le' myen' bix no rye mbeto' co' be' ndxàaz ndxol' ro labans co' nac di's roo di's xèn co' ngue te'th myen' cón chenen.

17 Ngoloa, mxen Jesús ned. Mbii Jesús ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th Jesús. Ndyàa Jesús le'n yèez Betañ. Le'n yèeza mdàt Jesús yál'a.

Jesús ndxab: Loo yaa nguduug co'yende xlè loo, thidtene ya ne'tolode ta' yaa nguduug xlè.

(Mr. 11.12-14, 20-26)

18 Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huij co' nde nquea, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned ciuda Jerusalén tedib vez. Láth ndoo Jesús ned nda Jesús, mblyan' Jesús.

19 Le'pe' nda riid Jesús tya, gunèe Jesús thìb xan' yaa nguduug co' ndoo gax ro ned. Sya, ngua tee hui' Jesús loo yaa nguduuga, bel'que' pá ndoo nguduug loo yaa par hua Jesús nguduug. Per co'se' ngua tee hui' Jesús loo yaa, ante laa ndoo loo yaaa. Sya, ndxab Jesús loo yaa nguduuga:

—Desde nalle' par delant ya ne'ta'del xlè thidtene, ndee.

Texal ngolo ndxab Jesús di'sa loo yaa nguduug, ale be' nzi hui' myen' xin' mté'th Jesús, setilte mbiiz yaa nguduug.

²⁰ Co'se' ngolo gunèe myen' xin' mté'th Jesús tataa ngòc con' mbli Jesús, ante mbui' myen' no ante gunàa myen'. Sya, mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿xá mod chonon ale setilte mbiiz yaa nguduug ba', à'?

²¹ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Chele' gu' yila's loon no ne'gàc chopte lezo' gu' loo cón chenen, le' sya, iante gác gu' li gu' xal mblin loo yaa nguduug ba'. Ndxe'leque', gu' gab loo yii co' ndub go': Yii, biiche tua'. Huàa tyub le'n nítto'. Tataaque' gáca loo gu'.

²² No ryete con' co' ña'b gu' co'se' cuez gu' Diox, chele' gu', lìcque', ndxela's loon no ndxàp gu' yalxla's loon, le' sya, Diox lique' le' gu' que no ryete con' ña'b gu' loo Diox.

Trè' ndlu' le' Jesús nac xa' co' ñibe'pe'.

(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

²³ Sya, ngòò Jesús le'n templ. Láth ngue lu' Jesús mèn co' nac cón che'n xti's Jesús no co' nac cón che'n xley' Jesús, ngua gax mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, loo mèn nación Israel loo Jesús. Mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Chó mnibe' lool mblil con' mblil ná'a no pá ngua té'thl par ngòc mblil con'a, ne, à'?

²⁴ Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Daa, ne, nibdiz thìb con' loo gu' ñeene' ché' tac
gu' càb gu' loon. Chele' gu' gác càb gu' loon, sya,
daa, ne, nii loo gu' chó mnibe' loon mblin con'a
ná'a.

²⁵ Co'se' mbi'th li Juàñ Bautist bautizar mèn, ¿chó
mnibe' loo Juàñ Bautist mbi'th li Juàñ Bautist ba-
utizar mèn, à'? ¿Ché' Diox mnibe' loo Juàñ mbi'th
Juàñ o ché' nzo chó mèn co' nziri' loo izlyo' mnibe'
loo Juàñ, cà'? ¿Xá nee gu'? Fcàb gu' loon.

Co'se' mbìn mèna tataa mnibdi's Jesús loo mèna,
mtlo mèna, mdoodi's no mèna xtàa mèna. Ndxab
mèna loo xtàa mèna:

—Chele' na' gab: Diox mnibe' loo Juàñ, sya, ñee
Jesús loo na': Chele' Diox mnibe' loo Juàñ, ¿chonon
ne'ngala'ste gu' loo con' mbli Juàñ, sya? Aa, que
tont gu' se.

²⁶ No chele' na' gab loo Jesús nzo chó mèn mtel'
Juàñ, sya, que nzo ne'ñee lezo' na', na' zyebque' por
mèn co' nziri' ba'. Tac ryete mèn ba' ngola's le' Juàñ
Bautist guniique' cón che'n Diox no mde'thque'
Juàñ cón che'n Diox.

²⁷ Con'a, mcàb mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—Ne'neede nu' chó mtel' Juàñ.

Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Ne' daa ne'niide loo gu' chó mnibe' loon mblin
con' mblin ná'a, no con' ndlin loo mèn, no chol con'
ndlu'en loo mèn.

*Jesús ngue tetac di's loo mèn cón che'n ryop myen'
co' mnibe' xud loo.*

²⁸ Jesús ndxab loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu' ñeene' cón ñee gu' cón
che'n di's co' nde niin loo gu' ndxè': Ngo thìb mbi'
co' ngòp chop xgan'. Ndxab mbi' loo thìb xgan'

mbi': Xgan', huàa li zin' loo lus uv na' nalze. Huàa làa uv loo lus uv.

²⁹ Xgan' mbi' mcàb loo mbi'. Ndxab xgan' mbi' loo mbi': Indlyasten gan. Per ngoloa, mse' mbyòò xtùuz mbyòò. Ngua que mbyòò zin' loo lus uv.

³⁰ Ngoloa, ngua ñibe' mbi' loo tedib xgan' mbi' par ya xgan' mbi' zin'. Lomisque', mcàb xgan' mbi' loo mbi'. Ndxab xgan' mbi': Neeca, Tad, nal gan. Per mbyòò nguri'th nza di'sa. Ne'ngade mbyòò zin'.

³¹ Látha, chàa, ndxab Jesús loo mèna:
—Gunee gu' loon. De loo ryop hues mbyòò, ¿chó mbyòò, lìcque', mbli con' mbly'a's xud mbyòò, à'?

Mèna mcàb loo Jesús:
—Mbyòò nera mbli con' mbly'a's xud mbyòò.

Sya, ndxab Jesús loo mèna:
—Aa. Lìcque' nac con' co' nee gu' ba'. Yende cón niin loo gu'. No, lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución, no mèngot co' mbli yalburrid, mèna, ndxe'leque', yòò loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna ndoore' tyal gu' no ta' gu' lugar par ñibe'pe' Diox loo gu' loo cón che'n Diox.

³² Tac Juàn Bautist mbi'th lu'le' loo gu' xá mod ndxàal que tee ban ndac gu'. Ne'ngala'ste gu' di's co' mblu' Juàn loo gu'. Per ndxe'leque', mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no mèngot co' mbli yalburrid ngola's loo di's co' mblu' no co' mde'th Juàn. Per part cón che'n gu', mastale' gunèe gu' ryete con' co' ngòc le'n tiemp ndxè', ne'nglàade yéc gu' no ne'nglàade lezo' gu' loo ryethe xquin gu' no xtol gu' par nse' gu' mod co' ndxàp gu' par, bel'que', ngala's gu' loo Juàn no ngala's gu' loon.

Jesús ngue tetac di's loo mèn cóñ che'n moz co' ngòc moz ye'rsin'.

(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

³³ Bìn gu' cóñ che'n tedib di's co' nde tetaquen loo gu' ndxè', ne: Ngo thìb mbi' co' mque no thìb ranch co'te' mxen' mbi' lus uv loo xyòn mbi'. Ngoloa, mblo mbi' yaaloo dib vuelt ro xyòn mbi'. Mtoxcua' mbi' thìb tanc par yòo nít uv co'se' co' mbi' nít uv. Mtoxcua' mbi' thìb yòobé' par quée mèn par la's mèn loo xyòn mbi'.

Ngoloa, mda' mbi' xyòn mbi' cuent rol loo thìb ned mèn, mèn co' ndli zin' loo lus uv. Ngoloa, mxen mbi' ned. Mdee mbi'. Nda mbi'.

³⁴ Co'se' mzin tiemp co' gàc rol cosech che'n uv che'n mbi', mbi'a mtel' moz mbi' par ña'b moz no càaya' moz uv co' gàc cuent rol co' gàc che'n mbi'a.

³⁵ Per ndxe'leque', mèn co' mbli zin' loo lus uva mxen moz mbi'. No mtin mèna moz mbi'. No mbeth mèna ndxep moz mbi'. No mbuaa'd quèe mèna taandxep moz mbi'.

³⁶ Mbi' co' nac xuan' lus uva mbere, mtel' taamasre' moz loo moz co' ngua nera. Per mèn co' mbli zin' loo lus uva lomisque' mbli loo mbryop ned moza.

³⁷ Por lult, mtel' mbi' co' nac che'n lus uva xgan'pe' mbi'. Mbli mbi' xtùuz: Yende cóñ li no mèna xgan' daa. Ndxab mbi' loo lezo' mbi': Peser gàp mèna mod ñèe mèna xgan' daa.

³⁸ Per co'se' ñèe mèna nde xgan' mbi' co' nac che'n lus uva, le' sya, mèn co' ndli zin' loo lus uva, mèna ndxab loo xtàa mèn:

—Hui' gu' nexa. Mbi' ba' nac mbi' co' yan' no yòo co' nac che'n lus uv ndxè'. Ya' gu' nda yuth na' mbi'

par gàc che'n na' yòo lus uv ndxè'.

³⁹ Por lult, mxen mèn co' mbli zin' loo lus uva mbyòo co' ngòc xgan' mbi'a. Mblo' mèna mbyòo thib lad ro yòo lus uv. No mbeth mèna mbyòo, tya.

⁴⁰ Ngolo mdoodi's Jesús loo mèna tataa, mnibdi's Jesús loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley', no loo mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Ndxab Jesús loo mèna:

—Co'se' yi'th mbi' co' nac xuan' yòo lus uva, ¿xá nee gu'? ¿Cón li no mbi' mèn co' mbli zin' loo yòo lus uva, sya, à'?

⁴¹ Mèna mcàb loo Jesús. Ndxab mèna:

—Mbi' co' nac che'n lus uva guth mèna. Ne'lyatte lezo' mbi' ñèe mbi' mèna. No yilo guth mbi' mèn ye'rsin'a, ta' mbi' xyòn mbi' loo tedib ned mèn co' li zin' loo xyòn mbi'. Mèna gàc mèn co', lìcque', li rol uv co' gàc che'n mbi' co'se' gáal tiemp làa mèn uv.

⁴² Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Ché' thidtene tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox cà? Hui' gu' nexa. Di's mbez taandxè':

Quèa co' mblobii albañil thib lad, leque quèea mbli sirv par ngòc quèea quèa scuadr co' mdub squin yòo. Yub Tad Diox mbli con'a. No por cona, ante ngüi' na' no ante ñaa na' xal mbez di's ndxè' loo con' co' ngòca.

⁴³ Cona, ngue niin loo gu: Prob gu' izlyo'. Ngòc che'npe' gu' par yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu'. Per nalle' Diox ne'tolode tyal no ne'tolode ta' Diox lugar loo gu' yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu'. Ndxe'leque',

Diox tyal no ta' Diox lugar loo mèn par yòò mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, mèn co' li co' ñibe'pe' Diox loo mèna xalque' mbli mèn co' mbli rolpe' uv che'n mbi' co' ngòc che'n xyòn lus uva.

⁴⁴ Le' cón che'n quèe, co' nee di's nacpe' daa na, mèn co' yixud loo quèea, co' nee di's, nden' mèna ngòc nguàal con' cón chenen, mèna lyux xal thib yèt co' ayè'thax ndxàc co'se' ndlyé' yèt. Le' loo mèn co' lyàa quèea na, co' nee di's nac daa, daa telux mèna xal co'se' ndlé' ndoo quèe thib con'.

⁴⁵ Co'se' mbìn mèn co' ngòc jef co' más mnibe' loo rye nguley' no mèn co' ngòc mèn xley' farise di's co' mtetac Jesús loo mèna, nazab ngulàa di'sa le'n lezo' mèna. Mden' mèna no mda' mèna cuent le' Jesús mtetac di's cón che'n mèna.

⁴⁶ Co'se' mbìn mèna di'sa, capas mèna tyenxù' mèna Jesús. Per nzyeb mèna ñèe mèna mèn co' nziri' no Jesús. Tac mèn co' nziri' no Jesús ante ndli xtùuz cón che'n Jesús le' Jesús ante ndyoodi's di's co' mnibe' Diox loo Jesús par tyoodi's Jesús di'sa.

22

Jesús ngue tetac di's loo mèn xal co'se' nselya' thib ned myen'.

¹ Mbere Jesús, mtetac Jesús di's loo mèn tedib vez. Ndxab Jesús loo mèn co' nziri' loo Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu':

² Diox co' ñibe' loo mèn nac xal thib rey co' mbli thib fandang che'n thib xgan' rey co' mselya'.

³ Mtel' rey moz rey par ngua li moz convid mèn no par li moz avis loo mèn co' ngòc convid par

yi'th lyath no mèn mbi' loo fandang che'n mbyòo co' mselya'a. Per mèn co' ngòc convida ne'ndalte ngui'th.

⁴ Mbere rey co' mbli nab fandanga, mtel' rey tedib cua' moz. Ndxab rey loo moz: Huàa gu' no guuz gu' loo mèn co' ngòc convida yi'th mèna fandang, le' rey ngolole' mbli nab con' hua mèn. Le' rey mbli mandad mbeth mèn ngon no taamas má' nacha'. No ryete con' hua mèna ya ngolole' ngòc nable'. Guuz gu' loo mèna li mèna purad yi'th mèna fandang co' nac yalhua.

⁵ Per mèn co' ngua li moz convida, co' ngua lile' moz avis looa, ne'ndalte mèna ngui'th mèna. Ne' ne' ngli mèna cas di's co' ndxab moz. Chó mèna nda ta' vuelt loo xyòn mèna. Chó mèna nda loo rsin' mèna.

⁶ Le' taamas mèn co' ne'ndalte nga fandang che'n mbyòo co' mselya'a na, mèna mxen moz rey. Ale mbli mèna ngòc nguàal con' con moz rey axta mbeth mèna moz rey.

⁷ Co'se' gunèe rey tataa ngòc con'a, anze'f ngo-cloo tín' rey axta mtel' rey solndad rey par ngua yuth solndad mèn co' mbeth moz rey. Mtec solndad liz mèna no làaz mèna, ne.

⁸ Ngoloa, ndxab mbi' co' nac reya loo tedib cua' moz: Ryete con' ngolo ngòc nab co' nac che'n fandang par selya' mbyòo daa ndxè'. Huenque' mbli mèn co' ngòc convida ne'ngui'thte mèn. Tac inzyalte mèna no indxàalte mèna ngui'th mèna loo fandang na' ndxè'.

⁹ Más huen huàa gu'. Huàa tau' gu' loo rye mèn co' ñèe gu' riid rye ned. No guuz gu' loo mèna yi'th mèna loo fandang na' ndxè'.

10 Sya, ngro' moz. Ngua thop moz ryete mèn co' mzyál' moz, mèn co' ngòc mèn ndac no mèn co' ngòc mèn ye'rsin', par yi'th mèna fandang che'n mbyòò co' mselya'a. Mbi'thque' mèna axta mzyè le'n nyòò liz mbi', tant thib mèn mbi'th.

11 Sya, ngòò rey le'n nyòò. Xèe mbui' rey loo rye mèn co' mbi'th, mèn co' ngòc convida. Gunèe rey ndub thib mbi' xi'th rye mèna. Per rey gunèe inoche mbi' xab mbi' co' ndxàal goc mèn co'se' ya mèn thib fandang che'n thib ned myen' co' nselya'.

12 Ndxab rey loo mbi'a: Amiu, ¿xá mod mblil ngòol trè' no inoctel xabl co' ndxàal ngocl par ngui'thl loo fandang che'n myen' co' nselya', à'? Per más quee lezo' mbi'a xèe mdub mbi'. Ne'ncàbte mbi' loo rey.

13 Sya, ndxab mbi' co' ngòc reya loo moz mbi' co' ngue li mandad loo mes: Quedó' gu' ya' mbi' ba' no quedó' gu' nii mbi' ba'. No càa mbi' ba'. Blo' gu' par fuer loo yál'cuau. Tya góñ' mbi' no hua le mbi'.

14 Tataa mod ndli Diox, ne, par ndxòn huax mèn cóñ che'n Diox par yòò mèn loo cóñ che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. Per ale ndxe'leque', ndxepte mèn nzo co' mdyal ngòò loo cóñ che'n Diox. Mèna ngòc mèn co' mcuipe' Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

Mèn xley' farise mnibdi's cóñ che'n impuest loo Jesús.

(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

15 Ngolo mbìn mèn xley' farise di's co' ndxab Jesús, mxen mèna ned. Ndyàa mèna. Sya, thidte ngòc mèna. Mdoodi's no mèna xtàa mèna par gab mèna chol di's loo Jesús par bel'que' tataa mod li

mèna par gàal di's mèn Jesús no tataa mod li mèna gan par quexù' que' fals mèna Jesús.

¹⁶ Por lult, mtel' mèna ndxep mèn co' nqueltàa loo cóñ che'n xley' mèna con taandxep mèn co' ngòc thìb ned mèn co' ngro' lèe partid herodist loo Jesús par tyoodi's no mèna Jesús. Sya, ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, nu' non no naneeque' nu' le' U', lìcque, ndyoodi's co' nac di's lìcpe'. No lìcque' nac ned co' ndlu' U' par yòo mèn loo cóñ che'n Diox. Más de cona, nonque' nu' no naneeque nu' yende chó mport nzo lezo' U' con' co' mbez mèn loo U'. Ne' ne' indla's U' mèn par ñèe U' xal nac mod co' ndxàp mèn. Ne' ne' indla's U' xal ñaa mèn.

¹⁷ Per nalle' gunee U' loo nu' ¿ché' tli huen ta' nu' tmi o quix nu' tmi cóñ che'n contribución loo mbi' co' nac gobiern co' nduble'n ciuda Rom o ché' idxàalte quix nu'i? ¿Xáa nee U'?

¹⁸ Per Jesús mdén' lezo' no mda' Jesús cuent le' mèna asembli mcua'n mèna mod par gàal di's mèna Jesús par yigaa Jesús loo mèna. Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Aa mèn xley' farise, susque' ndxác gu' ntémbìi gu' ro gu' no ntémbìi gu' xti's gu' loon. ¿Chonon asendli gu' ncua'n gu' mod par gàal di's gu' daa par yigaa daa loo gu', à?

¹⁹ Blu' gu' thìb pes co' nguix gu' cóñ che'n contribución loon. Neene'.

Sya, ngua xi mèna thìb pes par mblu' mèn pesa loo Jesús.

²⁰ Co'se' gunèe Jesús pesa, mnibdi's Jesús loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Chó che'n gunab co' ngue loo pes ndxè' no chó che'n lèe co' ngue loo pes ndxè', à'?

21 Mèna mcàb loo Jesús. Ndxab mèna:

—Gunab ba' no lèe ba' nac che'n gobiern co' ñibe' yèe loo na'.

Jesús ndxab loo mèna:

—Aa. Pues, fta' gu' con' co' nac che'npe' gobiern co' ñibe' loo gu' par càa gobiern che'n gobiern. No fta' gu' con' co' nac che'npe' Diox par càa Diox.

22 Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Jesús loo mèn, ante mbui' mèna no ante gunaa mèna cón che'n Jesús. Xexte mxen mèna ned. Ndyàa mèna. Taate mblá' mèna Jesús tya.

Mèn xley' saduce mnibdi's loo Jesús: ¿Ché', lìcque', ryo xban mèn?

(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)

23 Leque huiza ngua plá mèn co' ngòc mèn xley' saduce loo Jesús co'te' nzo Jesús par la's mèn cón ngue li Jesús. Mèna ngola's no mbez mèna: Pà ryo xban mèn. Yende chó mèn ryo xban. Tataa mod mdub nii mèna par aseli mèna ndxab mèna thìb con' loo Jesús par gàal di's mèna Jesús. Ndxab mèna:

24 —Maistr, Moisés mtan' di's loo nu' chele' thìb mbi' co' mselya' nguth no ne'ndante xa'got mbi' xin' mbi', le' sya, hues mbi' selya' con xa'got viuda par que no xa'gota xin' mbi'. Sya, yòo cuent xin' mbi' nac mbed co' tyan xa'got viuda con hues ndlyo mbi'.

25 Pues làth nu' ngo gaz mbi' co' ngòc hues. Mbi' ndlyoa mselya'. Làth xtau'a, tee yath mbi'. Per mbi' ne'ndante xin' con xa'got co' ngòc sa'l mbi',

¿lé'? Mbyan' xa'gota viud. Ndoole' hues mbi' co' nde nque xís mbi' mcàaya' xa'got viuda.

²⁶ Lomisque', nguth mbi'a. Ngoloa, mbyan' xa'gota viud tedib vez. Ndoole' tedib hues mbi' co' nde nquea tee càaya' xa'gota. Lomisque', nguthguè' mbi'a, ne. Lomisque', ngòca loo taamas myen' axta nguth rye gaz hues myen'a.

²⁷ Ngolo nguth rye gaz hues myen'a, tee yath xa'gota, ne.

²⁸ Nalle' gunee loo nu', co'se' ryo xban rye gaz hues myen' co' ngutha, ¿chó myen' gàc sa'lpe' xa'gota por mque no xa'gota rye gaz hues myen', à'?

²⁹ Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—Aa, que tont gu'se. Thidtene ncuau lezo' gu', ndee. Nazab ndli gu' xtùuz. No inalìde ngue li gu' xtùuz. Tatua' ndli gu' xtùuz tac inda'de gu' cuent co' huenleque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. Ne' ne' inda' gu' cuent co' nac con' roo no con' xèn co' ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox.

³⁰ Tac co'se' gàc huiz co' ryo xban mèn nguth, mèn co' ngòò loo cóñ che'n Diox, huiza ya ne'berede mèna, selya' mèna tedib vez. Huiza no tiempa gàc mèna xal angl che'n Diox.

³¹ Per cóñ che'n xal ndli gu' xtùuz no xal mbez gu' le' mèn co' nguth ne'ryo xbante, ¿ché' tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' gunii yub Diox loo mèn pólá, cà'? Diox ndxab taandxè':

³² —Daa nac Diox che'n xudgool gu' Abraham, Isaac, no Cob.

Hui' gu' nexa. Yende mod gàc Diox Diox che'n mèn co' ndxelo ndxelux co'se' ñeei loo mèn. Por cona, non na' le' Abraham no Isaac no Cob nabán

co'te' ndyàa xa' tac Diox mbez nac Diox Diox che'n xa'a.

³³ Co'se' ngolo mbìn mèn co' ngureri' tataa ndxab Jesús, ryete mèn ante mbui' no ante gunaa xal ngòc di's co' mblu' Jesús loo mèn.

Mèn xley' saduce mnibdi's loo Jesús cón más ndli precis ndlya's Diox li mèn, co' nac co' mnibe' Diox loo mèn.

(*Mr. 12.28-34*)

³⁴ Co'se' mbìn mèn xley' farise le' Jesús mbli gan par ya ne'tolode ndoodi's mèn xley' saduce con Jesús, mbere mèn xley' farise, mqueltàa mèn xley' farise tedib vez loo Jesús.

³⁵ Sya, thìb mbi' co' ngòc mèn xley' farise co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa nzo xi'th mèna. Mbi' mbly'a's ngàal di's mbi' Jesús par ñee mbi' ñeene' ché' tagaa Jesús loo mbi' con di's co' càb Jesús. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

³⁶ —Maistr, ¿chó di's nac di's co' más ntac co' ñibe' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, à'?

³⁷ Jesús ndxab loo mbi' co' ngòc maistra:

—Di'sa nac di's co' mbez: Fque' lezo' gu' Tad Diox gu' dib nzo yéc gu', no dib nzo lezo' gu', no dib nzo xtùuz gu'.

³⁸ Di'sa nac ner di's co' mtan' Diox loo mèn loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No nac di'sa di's co' más ntac no co' más ñibe' loo mèn.

³⁹ Le' di's co' nac mbryop di's co' nde nque loo ner di'sa na, lalque' nac xal ner di'sa. No mbez di's ndxè' loo mèn: Fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' xalque' co'se' leque gu' ngue lezo' ñèe gu' gu'.

40 Ryop di's co' taandxè' mbez no co' ndlu' loo mèn, ryop di's ndxè' nac di's co' mnibe' Diox loo Moisés par mbyan' di's ndxè' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' nac di's ndxè' con di's co' gunii Diox loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox.

*Jesús mnibdi's loo mèn xley' farise. Ndxab Jesús:
¿Chó xin nac Crist ndli gu' cuent, à'?*

(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

41 Láth be' nziri' mèn co' nac xley' farise loo Jesús,

42 Jesús mnibdi's loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Xá nee gu'? ¿Cón ndli gu' xtùuz cón che'n Crist? ¿Chó xin nac Crist, à'?

Mèna mcàb. Ndxab mèna loo Jesús:

—Crist nac xgan' David co' ngòc rey póla.

43 Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Chele' Crist nac xgan' David, ¿chonon ndxab David por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox le' Crist nac yub Tad che'n David, sya? Tac David ndxab:

44 Tad Diox ndxab loo Tad daa: Ftub cuaten axtaque' lin le' ryete mèn co' nac mèn ngolo ngola's che'nl gác nado' lool.

45 ¿Xá mod ndli gu' cuent nac Crist xgan' David co'se' leque yub David mbez: Tad daa, loo Crist, sya? ¿Máa yob yéc gu', na?

46 Yende chó mèna ngác ncàb nec thìb di's loo Jesús. No desde huiza par delant nec thìb mèna ne'tolode ngli ryes ñibdi's mèna taamas con' loo Jesús.

23

Jesús ngue zib quì mèn xley' farise. No ngue zib quì Jesú mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

¹ Sya, ndxab Jesús loo mèn co' ngureri' loo Jesús no loo myen' xin' mté'th Jesús:

² —Le' maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel no mèn xley' farise, anze'f ndli ryop ned mèn ba' cuent le' mèna ngue no zin' co' nac zin' co' ndlu' mèn cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

³ Cona, ngue niin loo gu': Ftubdi's gu' loo di's co' mbez mèn ba'. No bli gu' co' ñibe' mèna. Per ne'que tee lide gu' xal nac mod co' ndxàp mèn ba'. Tac mèna ñibe' loo mèn li mèn thib con'. No leque mèna indlide con' xal ñibe' mèna li taamas mèn.

⁴ Nde niin tedib con' loo gu': Co'se' ndli mèn ba' tataa, ndli mèna xal co'se' ntecue mèn thib yó' xí sxtàa mèn, yó' co' ne'xecte mèn hue' mèn. No ñibe' yèe mèna loo prob xtàa mèn par hue' mèna yó'. Per mèn ba', nec thib mod no nec tedib mod ne'tyalte mèn no ne' ne' li mèn xtùuz teche mèn nec thib yalnibe' bix co' indubte loo ley co' ngue no mèn loo xtàa mèn co' nac ley co' mnibe' Diox mxo'f Moisés loo mèn nación Israel.

⁵ Asendli mèn ba' ryete con' co' nac mod co' ndxàp mèn ba' par hui' mèn no ñaa mèn loo mèn ba'. Anze'f ndyubla's mèn farise ba', no mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, hue' mèn di's co' nac ndxep di's che'n xti's Diox loo thib le' ye's lechuz mèn no co'te' nac bél'cha' ya' mèn. No anze'f ndyubla's mèn ba' goc mèn ba' xab mèn co'

nac lar' co' ndoo flec co' nac xab mèn más nol' no flec más nol' leque co' ndli taamas mèn us.

⁶ Ale ndubla's yèe mèn ba' tyub mèn ba' co'te' más huen par tyu' mèn ba' co'te' ndxàc chol yal-hua. No ndubla's yèe mèn ba' tyub mèn ba' co'te' gàc gab chol mèn cón che'n mèn ba': Susque' mèn guryath no mèn guryèn nac mèn ba' le'n sinagog.

⁷ No anze'f ndubla's yèe mèn ba' ñii chol mèn Diox loo mèn ba' pál co'te' nzyál' mèn mèn ba' no por fuerz gàp mèn mod ñièe mèn mèn ba' co'se' zyál' mèn mèn ba'. No anze'f ndubla's yèe mèn ba' gab chol mèn: San, Maistr, loo mèn ba' pál co'te' nzyál' mèn ba' chol mèn.

⁸ Per ndxe'leque', part cón che'n gu', ne'ta'de gu' lugar ñee chol mèn Maistr loo gu'. Tac thidte mbi' co' nac merpe' Maistr nzo. Mbi'a nac Crist, co' nee di's, nac yub daa. Le' rye gu' na, ndxàc hues por cón che'n Maistr gu'.

⁹ Ne' ne' gab gu': Pay, loo nec thìb mèn co' nziri' loo izlyo'. Tac ante thidte Xud gu' ngue no gu'. Xud gu'a nzo loo bé'.

¹⁰ Ne' ne' ta' gu' lugar ñee chol mèn loo gu' le' gu' nac jef. Tac angoluxte Crist nac jef che'npe' gu'.

¹¹ Le' gu' co' ndli mandad loo hues xtàa gu' na, gu'a nac más xa' roo no xà' xèn làth xtàa gu'.

¹² Tac gu' co' ndli cuent no ndlu' gu' loo xtàa gu' le' gu' nac más mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu', loo gu'a Diox li gàc gu' mèn be'the yiloa. Le' gu' co' nac mèn nado' no mèn be'the làth xtàa gu', loo gu'a Diox li par gàc gu' mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu'.

¹³ Mbere Jesús, ndxab Jesús loo mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no loo mèn xley' farise:

—Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' ne, gu', mèn xley' farise. Ay, prob gu' izlyo'. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. Tac gu' ncà no nca' gu' loo mèn par ne'yòode mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. Ne' ne' tyal gu' no ne' ne' ta' gu' lugar par ñibe'pe' Diox loo gu'. Ne' ne' ndla' gu' yòò mèn co' ndyal yòò loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

¹⁴ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' gu' ne, mèn xley' farise. Prob gu' izlyo'. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loon. Ale ndyac gu' con' huen co' ngue li gu'. Tac por thìb con' co' iñaade ndyenxù' gu' no ndxàc che'n gu' liz prob mèngot viud. No par ndli gu' xal mèn co' ne'ñeede no mèn co' inda'de cuent cón li mèn, ale asendli gu' ngol' gu' xley' gu' co'se' mbez gu' Diox. Por con' co' ndli gu'a, más nayi' tín' gàc Diox loo gu' par tetìi Diox gu' yiloa.

¹⁵ Tedib vez niin loo gu': Ay, prob gu' izlyo', gu' co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' gu' ne, mèn xley' farise: Ay, prob gu' izlyo'. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. Ale ndyac gu' con' huen nac co' ngue li gu'. Gu' nque tee cua'n mèn loo izlyo' no loo níttó' par mbli gu' mse' mèna mod co' ngòp mèn par yila's mèna loo xley' gu' xalque' ndxela's gu' loo xley' gu' par gàc mèna thidte mèn con gu'. No co'se' ngolo mbli gu' gan par gàc mèna thidte mèn con gu' no ngòò mèna loo xley' gu', ndli gu' par ndxàc loo mèna chop cua' con'

ye'rsin'túb leque loo gu' par thìb lìte yòo prob mèna
le'n ye'rbiil co'te' nac loo quì no loo bèel.

16 Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac xal mèn sieu co' ndyoo ner loo mèn. Gu' mbez: Chele' chol mèn càbgòn thìb con', lugar de te'th mèn lèe Diox mbez mèn: Por lèe templ ba' lina. Sya, mbez gu': Indlide arid precis li lùu co' ndxab lùu li lùu por mdeth lùu lèe templ ba'. Per ndxe'leque', mbez gu': Chele' mèn gab: Lina o gàca loon por mde'th mèn or co' nacsua' templ ba', sya, mbez gu': Syase, ndlique' precis li gu' con' co' ndxab gu' li gu' loo mèn.

17 Susque' tont gu'. No susque' nac gu' xal mèn sieu co' nau' loo no co' nau' yéc. ¿Cón ndli gu' cuent nac con' más ntac, à'? ¿Ché' ndli gu' cuent más ntac or o más ntac templ co' ndli ndxàc natú' ora, cà'? Yende xàa. Más ntac templ, ¿lé'?

18 Lomisque', mbez gu' loo mèn, ne: Chele' chol mèn càbgòn li mèn thìb con' o gàc thìb con' loo mèn, chele' mèna gab: Gàca o lina xalque' nac loo còo' le'n templ ba', le' sya, gu' mbez: Inquinte arid li gu' co' mde'th gu' xal nac loo còo' le'n templ ba'. Lomisque', más mbez gu': Chele' mèn te'th li mèn thìb con' o gàc thìb con' loo mèn, no te'th mèn por cóñ che'n gòn co' mbec mèn loo còo' le'n templ, sya, mbez gu': Syase, por fuerz gàcque' o li gu' con' co' mcàbgòn gu' loo mèn li gu'.

19 Susque' tont gu'se. No susque' nac gu' xal mèn sieu co' nau' loo nau' yéc. ¿Cón ndli gu' cuent más ntac, à'? ¿Ché' ndli gu' cuent más ntac gòn co' mbec gu' loo mes co' mbez gu' nac loo còo' o ché' ndli gu' cuent más ntac con' co' nzi'f gu' loo còo' leque más natú' nac còo' co' ndli ndxàc natú' con' loo Diox, cà'? Yende xàa. Más ntac loo còo', ¿lé'?

20 Tac mèn co' nde'th di's co' nac cón che'n loo còo', ingue te'thte mèna di's ante co' nac cón che'n loo còo'. Ndxelque', mèna ngue te'th di's co' nac lèe ryethe con' co' nzi'f loo còo', ne.

21 Le' mèn co' nde'th di's co' nac lèe templ na, ingue te'thte mèna ante lèe templ. Ndxelque', ngue te'th mèna di's co' nac lèe Diox tac Diox nzo le'n templ, ne.

22 Lomisque', mèn co' nde'th di's co' nac lèe bé', mèna ngue te'th di's co' nac lèe co'te' nzo Diox. No ngue te'th mèn lèe merpe' Diox.

23 Lomisque', ndxab Jesús loo mèna:

—Ay, gu' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. ¡Prob gu' izlyo! Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu'. Ale, ngo' gu' si' si' centav loo thìb thìb pes co' nac che'n con' nayèe co' ntho' gu' co' nac fthyoxtil, no anís, no comin. Per ale ndxe'leque', indlide gu' cas cón che'n di's co' nac di's co' ñibe' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' nee di's, gàc gu' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox no gàc gu' mèn co' ndlyat lezo' ñèe xtàa no gàc gu' mèn co', lìcque', ndxàp yalxla's no co', lìcque', ndxela's loo Diox. Lìcque, ndxàalque' ta' gu' diezm loo con' ndli gu' gan co'se' ntho' gu' con'. Per más ndxàal li gu' par gàc gu' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox, no gàc gu' mèn co' ndlyat lezo' ñèe xtàa, no gàc gu' mèn co' ndxela's loo Diox no co' ndxàp yalxla's loo Diox. Per gu' indlide con'a, ¿lé'?

24 Ay, prob gu' izlyo', gu' co' ndyoo ner loo taamas mèn loo cón che'n Diox, gu', co' nee di's, nac xal mèn sieu co' ndyoo ner loo taamas mèn co' nac xal mèn sieu. Loo cón che'n Diox ndli gu' cuent

anze'f mèn nambìi nac gu' no mèn nalì nac gu' loo Diox. Per ale ndxe'leque', loo cóñ che'n Diox nac gu' xal mèn co' nzib thìb taz café co'se' ndlyàa thìbngru's chu'th le'n café par gu gu' café. Per ne'ta'de gu' cuent le' loo cóñ che'n Diox nac gu' xal mèn co' ngueb thìb camell, co' nee di's, nzo le'n taz café co' ngue yu gu'. Per con' co' ndli gu' ba' nee di's ale más ndxòò yéc gu' ndli gu' con' co' intacte arid loo Diox. Ale ndxe'leque', indlide gu' cas no ingüinte gu' arid par li gu' con' co' más ntac loo Diox.

²⁵ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu'. Loo cóñ che'n Diox, ndlu' gu' gu' loo mèn le' gu' nac mèn nambìi no mèn nalì loo Diox. Per le'n lezo' gu' no le'n xtùuz gu' nzo huax con' ye'rsin'túb por mod co' ndxàp gu' tac gu' ndli huan' mèn. No nquelí'th gu' cóñ che'n taamas mèn. No ndxan lezo' gu' ñìe gu' cóñ che'n taamas mèn. Cona, ngue niin loo gu': Nac gu' xal plat no taz co' ante ntech mèn par xís. Per par le'na taate nazab ñaa.

²⁶ Aa, mèn xley' farise. Susque' nau' loo nau' yéc gu' loo cóñ che'n Diox. Más huen blo yéc gu' no blo lezo' gu' par tembìi gu' xtùuz gu' no teche gu' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu' no mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo mèn. Le' sya, tataa mod se' gu' mod co' ndxàp gu' par, lìcque', gàc gu' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox xal co'se' tech mèn par le'n taz no plat par nambii gàca.

²⁷ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cóñ che'n ley loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no

ntembìi gu' xti's gu'. Gu' lalque' nac xal bá' che'n thìb mèn nguth, co' ante nabe's natoxcua', co' ante nagus bëeleque' ñaa par xís. Per par ned le'n bá' anze'f nazab ndlya' no anze'f thìb zith che'n mèn nguth nzo.

²⁸ Tataaque' nac gu', mèn xley' farise tac gu' ndlu' gu' loo mèn anze'f mèn ndac nac gu'. Tataa ndli gu' par ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loo mèn par indlu'de gu' ndli gu' chó con' ye'rsin' co' ndli gu' loo mèn.

²⁹ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr loo mèn, gu' co' ndlu' di's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ay, prob gu' izlyo', mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu'. Tac gu' mbli mandad mtoxcua' mèn armit che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, co' nguth pólala. No nabe's mtoxcua' gu' co'te' ndoo gunab co' nac monument co' nac xin no xnaa che'n mèn co' mbez gu' ngòc mèn ndac.

³⁰ No nabe'ste ntoxcua' gu' yalgutye'. Mbez gu': Chele' na' ngo ban le'n tiemp co' mban xudgool na', ne'nqueltàa node na' xudgool na' par nguth na' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox con xudgool na', ¿lé'?

³¹ Por di's co' mbez gu' no por di's co' ndyoodi's gu', leque gu' ngue go xo'f co' mbli gu' no nda' gu' cuent nac gu' bin mèn co' mbeth mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. Cona, ngue niin loo gu': Leque co'te' mdoo nii xud gu' no leque co'te' mdoo ya' xud gu', leque tya tyoo nii gu' no leque tya tyoo ya' gu', ne. ¿Cón más ndlya's gu' ñee gu' loon?

³² Cona, ngue niin loo gu': Ftolo bli gu' con' xal mbli xudgool gu' pólala. Ftolo guth gu' taamas mèn

co' nde'th di's co' ndxab Diox. Yiloa nee gu' cón che'n gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu'.

³³ Aa, mèn co' nac xal mbel' co' lèe huid. ¿Xá mod gác gu' lyá' gu' loo yaltìi tín' co' gác loo gu' co'se' tetìi Diox gu' le'n ye'rbiil co'te' nzo quìi no bëel? ¡Pà lyá' gu'!

³⁴ Por cona, na ngue nii loo gu': Na tel' huax mèn làth gu'. Ndxep mèna gác mèn co' te'th di's co' ndxab Diox loo gu'. Taandxep mèn gác mèn co' ndxác cón che'n Diox. Taandxep mèn gác mèn co' lyá's lu' loo gu' cón che'n Diox co' nac con' lìcpe' par ta' gu' cuent cón che'n Diox. Per ale ndxe'leque', guth gu' ndxep mèna. Taandxep mèna que' gu' loo thib cruz. No ta' gu' che'n taandxep mèna le'n sinagog gu'. No tyoo nque gu' xís taandxep mèna le'n thib yéez no le'n tedib yéez axtaque' li gu' con' ndlya's gu' con mèna.

³⁵ Por cona, con' ye'rsin' co' nde teele' ndli gu' con rye mèn co' tel'en loo gu' li par yan' cón che'n gu' loo Diox por cón che'n rye mèn co' ngòc mèn ndac co' mbethxù' xudgool gu' pólá no co' mbethxù' gu' le'n tiemp ndxè'. Tac anon co'se' mbethxù' thib mbi' co' ngòc xudgool gu' Abel co' ngòc thib mbi' nambìi no thib mbi' nali loo Diox, mtlo mbethxù' xudgool gu' taamas mèn desde huiza no axta tiemp co'se' mbethxù' xudgool gu' Zacari, xgan' Berequi, co' mbeth xudgool gu' le'n templ co'te' ndoo mes co'te' mbec mèn gòn o ofrend loo Diox.

³⁶ Lìcque' nac di's co' ngue niin loo gu' ndxè': Dol no yalnquexù' co' ngòc cón che'n rye mèn co' mbethxù' prob mèna yizi'f no yiga's loo gu' co' naban tiemp ndxè' par tetìi tín' Diox gu' axta plóthe

yiloa.

*Jesús mbín' por cóñ che'n mèn ciuda Jerusalén.
(Lc. 13.34-35)*

³⁷ Ay, prob gu' izlyo', mèn ciuda Jerusalén, gu' co' mbeth mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, gu' co' mbuaa'd quèe mèn co' mtel' Diox co' mbi'th lo yalbàn loo gu'. Anze'f mblyazen nqueltàan gu' loon xal ndli nguiiddol colec con nguiid yèn' co'se' ngue's nguiiddol colec nguiid yèn' xan' xíl' nguiiddol colec. Per gu' ne'ndalte thidtene no ne'nda'de gu' lugar par ngàca tataa loo gu'.

³⁸ Per nalle' hui' gu' nexa. Nase thidtene mblá'ya' Diox gu' liz gu' no làaz gu'. Nee gu' cóñ che'n gu' nalle'.

³⁹ Tac daa ngue nii loo gu': Gu' ya ne'berede hui' loon le'n tiemp ndxè'. Gu' bereque' hui' loon per axta co'se' gác tiemp co'se' ñeepe' gu' no co'se' gab gu' loo Diox: Anze'f mbi' huen no anze'f mbi' ndac nac mbi' co' nde ba' tedib vez, Tad Diox. U' mtel' mbi'. Nde mbi'. Axta syare', hui' gu' loon tedib vez.

24

Jesús mda' cuent le' mèn sil templ no yende cóñ tan' mèn co' nac cóñ che'n templ.

(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ngolo mdoodi's Jesús rye di'sa loo mèn ciuda Jerusalén, ngro' Jesús le'n templ. Le'pe' tyen Jesús ned bii Jesús, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Látha, nzi tee yot myen'. Xèe ngüi' myen' loo templ. Mbez myen' loo Jesús: Tad, susque' nabe's ñaa templ ndxè' no susque' naroo templ ndxè', cara.

2 Per ale le'le' mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' nzi tee yot gu', ngüi' gu' loo templ ndxè' no ndli gu' xtùuz cóñ che'n templ ndxè', ne, cà'? Per hui' gu' nexa. Lìcque' nac di's co' nde niin loo gu' ndxè': Desde nalle' par delant, nde zin' gaxle' le' mèn sil templ ndxè'. No ya ne'hui'de gu' nec thib quèe loo ftoo ndxè'. Thidtene telux mèn templ ndxè'.

Jesús ngue ta' cuent cóñ che'n con' co' tlo gac ndoore' lith no izlyo'.

(*Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24*)

3 Ngoloa, mxen Jesús ned. Nda no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo thib yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Co'se' ñee myen' ndub Jesús tya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Xexte ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, nu' ndly'a's ñee U' loo nu' ¿pól gac co' nee U' loo nu' gozea cóñ che'n templ ba' no chó señ yú' loo mèn co'se' gac huiz co'se' bere U', yi'th U' loo izlyo' ndxè' tedib vez no co'se' gac huiz lyux no lith no izlyo', à'?

4 Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Chó Diox chó nee gu'. Ne'ta'de gu' lugar quedìi chol mèn gu' cóñ che'n con' niin loo gu' nalle', ndee gu'.

5 Tac anze'f huax mèn nare' gáal loo izlyo' no que tee te'th mèna cóñ che'n lèen. No gab mèn no que tee te'th mèna loo mèn: Daa nac Crist. Le' sya, tataa mod anze'f huax mèn quedìi mèna.

6 Huiza gòn gu' tyoodi's mèn cóñ che'n xó'. No tyoodi's mèn cóñ che'n con' ryes co' ndxàc cóñ che'n xó'. Per nalle' niin loo gu': Thidtene ne'zyebte gu'

co'se' gàc huiz no tiemp co'se' gòn gu' di's co' tataa ta' mèn cuent loo gu'. Tac naquinque' tataa gàca. Per mastale' tataaque' gàca le'n huiza, tarte gàc tiemp co'se' lyux no lith no izlyo'.

⁷ Sya, gàc huiz tel' mèn che'n thib nación solndad che'n mèn nación par yoo mèna con mèn co' nac tedib nación. Lomisque' ne, li mèn thib nación xó' con mèn co' nac tedib nación. Huiza o tiempa, por derech, lyàa huin loo izlyo'. Lyàa yilíiz. Huin xòo huax lugar loo izlyo', ne.

⁸ Per pente tlo gàc rye con'a par ten' mèn no ta' mèn cuent le' mèn tolo tyactìi par delant co' nac más con' tìn' co' nde nque co' gàc loo co' ngue niin loo gu' ndxè'.

⁹ Láth ndxàc rye con'a le'n tiempa, mèn tyenxù' gu' no ta' mèn gu' loo xtàa mèn par li no mèn gu' chol con' ye'rsin' xal ndlya's mèna axta guth mèna gu'. Tiempa, mèn dib athu loo izlyo' yòo xyàn lezo' ñèe mèna gu' ante por cón chenen no maste.

¹⁰ Le'n huiza no le'n tiempa, anze'f thib mèn ryo xà' loo cón chenen. Ya ne'tolode yila's mèna loon. Le' sya, leque mèn co' ngro xà' loo cón chenen, leque mèna ta'xù' mèn co' ndxela's loon loo mèn co' nac mèn ye'rsin'.

¹¹ Le'n huiza anze'f huax mèn gutyè' ryo xo'floo mèn. Ta' mèna cuent no te'th mèna loo chol mèn le' mèna ngro' tee par tyoodi's mèna cón che'n Diox loo mèn. Tataa mod anze'f huax mèn quedìi mèna, ne.

¹² Láth ndxàc con'a, anze'f huax con' ye'rsin' gàc loo mèn. Anze'f huax mèn ya ne'que'de lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn. Ndxel que'e', yòo xyàn lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn.

13 Per mèn co' thidtene mbli nèe lezo' no mbli nèe yéc par tolo queltàa mèna loo cón chenen axta gath mèna, mèna mblyá'que' loo con' ryes.

14 Le' cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn na, yath yèn no co mèn yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' par de que ryete mèn naciona gòn cón che'n di's ndac no ta' mèna cuent cón che'n di's ndaca. Yiloa, syase lyux no lith no izlyo'.

15 Gu' co' ndlab ye's, bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè' no fta'gu' cuent cón nee di's ndxè' no ften' gu' cón nee di's ndxè'. Mbi' co' ngro' lèe Daniel co' mde'th di's co' ndxab Diox, Daniel mque' ye's loo libr co' nac xti's Diox cón che'n thìb mbi' zab thìb mbi' cap. Mbi'a aseli teza' mbi' cón che'n chol con' co' nac cón che'n Diox. Co'se' ñèe gu' ndxàc con' ndxè' le'n templ che'n Diox, non gu' no nanee gu' ndxàcla xal mque' Daniel ye's.

16 Sya, huen gàca loo mèn chele' mèn co' nzo le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude xyon' par co'te' ndub yii par ne'gàcte yaltii co' gàcque' loo gu', gu' co' nac mèn nación Israel.

17 Huen gàc loo mèn co' nzi yéc zote liz mèn chele' mèna, texal bilàa mèna yéc zotea, sangxyon' mèn no yende chó import nzo lezo' mèn rye che'n mèn co' ndxàp mèn le'n nyòo par ne'yigaade mèna loo yaltii co' gàcque' loo gu', mèn nación Israel.

18 Lomisque' ne, mèn co' ngue zin' huan huiza, huen gàca loo mèna chele' mèna ne'ye'thte liz mèn huiza par co' mèn rye che'n mèn co' ndxàp mèn par ne'yigaade mèna loo yaltii co' gàcque' loo gu', mèn nación Israel.

19 Ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi nac xin' huiza. No ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi xèn' xin' huiza por cón che'n yaltìi co' gac loo gu', mèn nación Israel.

20 Gurez gu' Diox no bna'b gu' loo Diox le' tiemp co' xyon' mèn loo con' ryes no loo yaltìi co' gac huiza par ne'gàcte tiempa tiemp xìl' no ne' ne' gac huiz co' xyon' mèn huiz descans.

21 Tac co'se' gac ryethe con'a, huiza anze'f thib yaltìi tín' gac le'n huiza loo mèn nación Israel. Yaltìi co' gac loo mèna tarte gac dib lal mblec Diox izlyo' no mxèn' Diox izlyo'. No yiloa, thidtene ya ne'berede yaltìi tín'a gac yaltìi tín'a tedib vez xal gac yaltii tín'a huiza loo mèn nación Israel.

22 No chele' Diox ne'tedópte huiz tiempa, yende mod lyá' nec thib mèn. Per ndxe'leque', Diox tedóp huiz tiempa por nque' lezo' Diox ñee Diox mèn, mèn co' Diox mcui, mèn co' Diox mblo xà' par ngòò mèna loo cón che'n Diox.

23 Le' sya, chele' chol mèn ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Trè' nzo Crist; o chele' mèn ñee loo gu': Tua' nzo Crist, ne'yila'ste gu'i, ndee gu'.

24 Tac co'se' gac huiza, anze'f huax mèn gutyè' ryo' no ryo xo'f mèna loo mèn. Nee mèna loo mèn le' mèna nac Crist. No ñee mèna loo mèn le' mèna nde'th di's co' gunii Diox. No li mèna huax yalguyze' roo no yalguzye' xèn co' nac señ co' hui' mèn no co' ñaa mèn. Per ryethe con' co' ñee mèna no co' li mèna nac yalgutye'tub. No axta quedìi mèna mèn co' ndxela's chele' mèna gac li mèna gan quedìi mèna mèn.

25 Hui' gu' nexa. Fte' lezo' gu' le' daa guniile' con' ndxè' loo gu' ndoore' gaca loo gu', ndee gu'.

26 Cona, beren, ngue niina loo gu': Chele' mèna ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Crist nzo co'te' nagán, ne'yade gu' tya. No chele' mèna ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Crist nzo le'n cuart ndxè', ne'yila'ste gu' con' co' ñee mèna loo gu'.

27 Tac co'se' gàc huiz co' galen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn, setilte gàca xal co'se' ndlyàa bèel gundi co'se' ndxú' izlyo' par ned ndlyen huiz no par ned mbix huiz.

28 Cón che'n mèn gutyè' co' ngue tan cuent loo gu' nalle' nac xal co'te' nax thib má' ya's co'te' ndlyàa ngool loo má' ya's par hua ngool bél' má' ya'sa.

Jesús ngue ta' cuent cóن gàc co'se' yi'th Jesús.

(Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

29 Co'se' yilo riid rye huiz co' gàc rye yalnaxia loo mèn, tlo cuau loo huiz. Ne'teniide huiz loo izlyo'. Lomisque' ne, ne'teniide mbe' loo izlyo'. Le' mbyáaz co' nzi'f loo bé' na, tlo huin loo bé' axta tlo gàb che mbyáaz loo bé'. No ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn loo bé' tlo huin no xi'th loo bé'.

30 Yiloa, axta syare' hui' gu' no yú' thib señ co' gàc cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. Le' mèn co' nabán dib athu loo izlyo' na, mèna góñ' co'se' hui' mèna loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. Con'a gàc loo mèn co'se' galen le'n xcuau co'se' gàpen rye loothe con' roo no con' xèn la's niin no la's yan. No hui' mèna co'se' gàc con' roo con' xèn loon.

31 Nibe'en loo angl huiza par cabii cuez angl trumpet par thop angl rye mèn co' nabán dyap lad loo izlyo', co' nee di's, nac thib lad ro izlyo' axta tedib lad ro izlyo'.

32 Bli gu' xtùuz cóñ che'n thìb di's co' nde niin
loo gu' co' ndlu' cóñ che'n yaa ngudyuug: Hui' gu'
nexa. Co'se' ngolole' ngòb laa loo yaa ngudyuug no
nde xiisle' laa yen' loo yaa ngudyuug, gu' nonque'
no nda'que' gu' cuent nde zin' gaxle' tiemp co' nac
tiemp bée co'se' más ndxàc ney' loo izlyo'.

33 Lomisque' nac con' co' ngue niin loo gu':
Co'se' ñèe gu' ndxàc ryete con'a, gu' nonque' no
naneeque' gu' nde zin' gaxle' tiemp co' lyux izlyo'
no lith no izlyo'. Setilte gàc con'a xal thìb mbi' co'
ndoo ro ryo' liz mbi' par yòo mbi' liz mbi'.

34 Lìcp'e' ba'i, na nii loo gu': Ryete con'a gàcque'
ndoore' lyux mèn nación Israel.

35 Ryethe con' co' nac cóñ che'n bé' no ryethe co'
nac cóñ che'n izlyo', le'i lyuxque' no lith noi. Ya
ne'tolode cue ryethe con'a. Per di's co' ngue niin
loo gu' ndxè', di's ndxè' tyaaque', no gàcque', no
tyubque' di's cóñ che'n di's co' ngue niin loo gu'
ndxè'.

36 Per co'se' gàc huiza no co'se' gàcpe' hora,
yende chó mèn izlyo' non chó huiz gàca no coyor
gàca. Ne' ne' yub angl co' nzo loo bé', ne' ne' yub
daa co' nac xgan'pe' Diox, nanee coyor gàc con'a.
Angoluxte Diox co' nac xuden nanee coyor gàc
con'a.

37 Gàcque' con'a xalque' ngòca co'se' ngulàa yuu-
loo tiemp co'se' ngo ban thìb mbi' co' ngro' lèe Noé.
Tataa gàca co'se' galen, daa co' mbal yáal loo izlyo'
ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

38 Le'n tiemp co' ngo ban Noea no ndoore' lyàa
yuuloo co' ngulàa, le'n tiempa mèn alithe ndxuhua
no alithe ndxu mèn loo izlyo'. Ngure selya' mèn.

Nda' mèn rsap mèn par nselya' rsap mèn le'n rye tiempa axta ngòo Noé le'n yòoyaa.

³⁹ No axta ne' ne' inon mèn no ne' ne' inda' mèn cuent le' yuuloo lyàaque'. Ante co'se' mbyà'x xnìi lezo' mèn le' yuuloo mtlole' ndoo làa. Axta syare', ne' ne' ñee mèn cón li mèn. Ale mbeth yuuloo rye mèn.

⁴⁰ Le'pe' co'se' gàc huiz co' galena na, chop xa'bi' que zin' loo rsin' xa' huan. Thìb xa' li Diox par yáp xa' loo bé'. Le' tedib xa' na, taate yan'.

⁴¹ Lomisque' ne, co'se' gàc huiza, chop xa'got cue yu' loo yees. Thìb xa', chàa, li Diox yáp xa' loo bé'. Le' tedib xa' na, taate yan'.

⁴² Nalas gure gu' no gunee gu' xal nziri' gu' loo cón che'n Diox co' ndxela's gu'. Tac gu ne'ñeede no inonte gu', ne, coyor yi'th Tad Diox gu'.

⁴³ Hui' gu' nexa, ey. Nde niin thìb con' loo gu': Chele' thìb mbi' co' nac gundan che'n thìb yòo nanee coyor yál' lyàa huan' par li huan' huan' liz mbi', mbi' ne'gàtte. Ndxe'leque', tyub naa mbi'. No tataa mod ne'la'de mbi' yòo huan' liz mbi' par li huan' huan' che'n mbi' liz mbi'.

⁴⁴ Cona, ngue niin loo gu': Nalas gure gu' no gunee gu' xal nziri' gu'. No bli nab gu' gu' loo cón che'n Diox. Tac thìb huiz co'se' ingue lide gu' xtìuz cón che'n Diox pól galen, chàa, ñée gu' no ta' gu' cuent le' daa ndale' loo mbii loo bé' loo gu', daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

*Jesús ngue ta' cuent loo mèn cón che'n chop moz:
Thìb moz altant mdoo loo zin'. Le' tedib moz na,
ngòc moz za'f, moz ye'rsin'.*

(Lc. 12.41-48)

45 Nde niin tedib di's loo gu', ne: Cón che'n con' co' gàc loo mèn co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez nac xal ndxàc loo moz co' ngue no thìb patrón.

46 Huen nda moz co' mtan' no patrón liz patrón chele' moz huenque' ngue li zin' co' ndxàalque' li moz co'se' zin patrón liz patrón.

47 Lícpe' ba'i, na nii loo gu': Le' patrón ñibe' loo moz par gàc moz thìb mandador par tyoo naa moz loo zin' no quenap moz ryethe con' co' ndxàp patrón liz patrón.

48 Per chele' moza nac thìb moz ye'rsin' no gab moz le'n lezo' moz: Aa'a. Patrón daa lyen'. Ne'ye'thgàade patrón daa.

49 Le' sya, por ne'ye'thgàade patrón moz, tlo moza, tetìi moza xtàa moz. No que tee no moz mènguy. Que tee yuhua moz. Que tee yu moz con mènguya.

50 Le' sya, láth tataa ngue tee moz, chàa, mzin patrón moz thìb huiz co' indlide moz xtùuz le' patrón zin no zin patrón thìb hor co' indlide moz xtùuz zin patrón no co' inonte moz.

51 ¿Xá nee gu'? ¿Cón li patrón con moza, sya? Tetìi patrón moza axta plóthe no co' patrón moza loo rsin' patrón, ¿lé'? Por cona, thìb lìte tel' patrón moz par bii moz ye'rbiil co'te' ndxetoo bèel no ndxetoo quìi par yòo no moz mèn co' ntembìi ro no co' ntembìi xti's tya.

25

Jesús ngue ta' cuent loo mèn cón che'n si' myen'got yèn' no thìb mbyòo co' selya'.

¹ Cón che'n xá mod altant ndxàal cue mèn loo mod co' ndly'a's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, mèna nac xal si' myen'got yèn' co' nde tan cuent loo gu' ndxè'. Ngòc thib con' loo rye si' myen'gota. Ngro' myen'. No mbe' myen' candil aceit myen' par ngua myen' liz thib mbyòo par lyath no myen' mbyòo co' mselya' liz mbyòo.

² Ga'y myen'gota ngòc lijer. Le' taaga'y myen'gota na, ale msyen.

³ Co'se' ngro' myen'got co' msyena, ne'nghue'de myen'got aceit par sè myen'gota candil myen'gota co'se' nquin myen'a aceit.

⁴ Le' taaga'y myen'got co' ngòc lijera na, mte'que' lezo' myen' mbe' myen' bote che'n aceit par tolo sè myen' candil myen' co'se' gáal hor naquin myen' candil myen'.

⁵ Nde nxon', mbyòo co' mselya'a mblyen'. Ne'nzin'gàade mbyòo liz mbyòo yál'a. Le' myen'gota na, láth nzi bed myen' yál'a par zin mbyòo co' mselya'a, ale mxen mcal' myen'. Taate mblá' myen' candil myen' con xnìi. Ne'ntu'de myen' candil myen'.

⁶ Per casque' co'se' nde yál' gulal yál' cabii ngrozèe thib mèn co' mbez: Ndye'thle' mbyòo co' mselya'a, ey. Gro' gu' par ya càa ned gu' mbyòo.

⁷ Sya, ngo che ryete myen'gota. No mblí nab myen' candil myen'.

⁸ Per ga'y myen'got co' ngòc myen'got nasana ndxab loo taaga'y myen'got co' ngòc más lijer: Cara, techè gu' chu'th aceit gu' loo nu' par co nu' aceit candil nu'. Tac candil nu' ngue yu'le' xnìi.

⁹ Le' sya, ga'y myen'got co' ngòc lijer mcàb loo taaga'ya myen'got co' ngòc myen'got nasana.

Ndxab myen'gota: Ne'techède nu' aceit nu' loo gu', cara, tac yiloa ne'gàalta par nu' no ne'gàalta par gu', ne. Más huen huàa gu' co'te' ntho' mèn aceit. Fxi' gu' aceit co' nquin gu' tya.

¹⁰ Per láth nda ti' myen'got co' msyena aceit myen', mzin mbyòò co' msely'a. Le' taaga'y myen'got co ngòc lijera na, altantleque' nziri' myen' tac mbli nabque' myen' candil myen'. Sangngòò no myen' mbyòò le'n nyòò loo yalhua co' ndxàc por msely'a' mbyòò. Sya, mbli mbyòò mandad mbyau' ro ryo'.

¹¹ Ngoloa, mzin taaga'y myen'got co' ngòc myen'got nasana. Ndxab myen' loo mbyòò co' msely'a: Tad, fxa'l U' puert par yòò nu'.

¹² Mbyòò mcàb loo myen'a. Ndxab mbyòò: Lìcp'e' ba'i, daa indlibede gu'.

¹³ Ngoloa, sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nalas gure gu', ey. Leque gu' ñee xal nziri' gu' loo cón che'n Diox. Gòc gu' xal mèn co' nzi naa tac gu' inonte. Ne' ne' inda' gu' cuent chó huiz galen no coyor galen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn loo izlyo'.

Jesús ntetac di's cón che'n thìb loo tmi co' lèe talent loo mèn.

¹⁴ Nde niin tedib con' loo gu', ne: Cón che'n mèn co' ndyubdi's ndac no cón che'n mèn co' indyubdi's ndacte co'se' ñibe'pe' Diox loo mèn, mèna nac xal moz con thìb mbi' co' nac patrón. Pues co'se' nda ro' mbi' liz mbi' no làaz mbi' par ya mbi' tedib nación co' nziri' tith, co'se' yamerle' ryo' mbi',

ngurez mbi' moz mbi' par càaya' moz mbi' tmi par li moz zin' con tmi co' tan' no mbi' moz.

¹⁵ Loo thìb moz mbi' mda' mbi' casque' ga'y mil pes. Le' loo tedib moz mbi' na, mda' mbi' casque' chop mil pes. Le' loo tedib moz na, mda' mbi' casque' thìb mil pes. Ngolo mtan' no mbi' moz tmi, xalque' nda' mbi' cuent no ñee mbi' xal ndli moz zin' no xal nzo moz, mxen mbi' ned. Nda mbi' tedib naciòn.

¹⁶ Le' sya, moz co' mbyan' no ga'y mil pes, mtlo moz, mbli moz zin' con ga'y mil pesa. Ale mbli moza gan taaga'y mil pes.

¹⁷ Lomisque' ne, loo tedib moz co' mtan' no mbi' taachop mil pes, moza, ne, mbli gan taachop mil pes loo chop mil pes co' mtan' no mbi' moz.

¹⁸ Per loo moz co' mtan' no mbi' thìb mil pesa, moza quej quej mblosua' thìb mil pes che'n mbi' le'n thìb ye'r co' mden' moz loo yòo.

¹⁹ Pues ngolo nguri'th huax tiemp. Yende mbi' co' nac patrón moza. Per mzin thìb huiz mzin mbi' loo moz tedib vez. Sya, mbli mbi' cuent con moz mbi' par ñee mbi' ñeene' plá pes mbli thìb thìb moz gan loo tmi co' mtan' no mbi' moz.

²⁰ Mzin ner moz co' mbyan' no ga'y mil pes loo mbi'. Ndxab moz loo mbi': Tad, aa U' ga'y mil pes co' mtan' no U' daa thìb cua'a co'se' mdee U'a. No aa U' taaga'y mil pes co' mblin gan con ga'y mil pes co' mda' U' loon, ne.

²¹ Ndxab mbi' loo moz: Huen zyax. Huenque' mblil, ey. Lùu nac thìb moz ndac. Anze'f altant mdool loo zin' co' mblil. Pues ya que altantleque' mdool loo zin' co' mblil con ndxepte tmi co' mtan'en lool, tan lugar ñibe'l loo huax con'. Que

de par yòo nol daa no tyac lezo'l con daa.

²² Ngoloa, mzin moz co' mtan' no mbi' taachop mil pes loo mbi'. Ndxab moza loo mbi': Tad, aa U' chop mil pes U' ndxè'. No aa U' taachop mil pes co' mblin gan loo chop mil pes co' mtan' no U' daa.

²³ Mbi' ndxab loo moz: Huen zyax. Huenque' mblil, ey. Lùu nac thib moz ndac. No anze'f altant mdool loo zin' co' mblil. Pues ya que altantleque' mdool loo zin' co' mblil con ndxepte tmi co' mtan'en lool, tan lugar ñibe'l loo huax con'. Que de par yòo nol daa no tyac lezo'l con daa.

²⁴ Per co'se' mzin moz co' mtan' no mbi' thib mil pes, moza ndxab loo mbi': Tad, daa nanee le' U' nac thib patrón nala's no nac U' thib patrón nayi'. No nthop U' cosech co'te' ingode U' bin. No ndláp U' co'te' tarte co U' nec thib quèe bin.

²⁵ Por cona, mzyeb daa ñèen U'. Ale ngua teyòoen tmi U'. Aa U' tmi U' ndxè'.

²⁶ Mbi' mcàb loo moza. Ndxab mbi': Aa, moz ye'rsin', moz za'f. Chele' lùu nda' cuent no naneel le' daa nthop cosech co'te' ingoden bin no ndlápen co'te' tarte gon nec thib quèe bin,

²⁷ chele' lùu nanee tataa nac daa, más quee lezo'l nga la'l tmi daa loo banc. Le' sya, co'se' beren galen, nga lo'en tmi daa loo banc nazal' xin' tmi daa co' mbli tmi daa gan.

²⁸ Sya, ndxab mbi' loo taamas moz co' nzi tya: Fteche gu' thib mil pes co' ngue no moz ba'. Fta' gu'i càa moz co' ngue no si' mil pes.

²⁹ Mèn co' ngue no ndxep tmi no huen ndli mèna zin' con tmii par tataa mod li mèna gan más tmi, mèna que no más tmi. Per mèn co' ngue no ndxepte tmi no ihuente ndli mèna zin' con tmia, mèna

tuhuan tmi co' mque no mèna. No yiloa yan' mèna nague's nii mèna no nague's ya' mèna.

Cona nee di's, mèn co huen huen nxo'f zin' cón che'n zin' co' mxo'f zin' Diox loo mèn xalque' mbli Diox par ndxác mèna, mèna nzi tee ndacque' loo cón che'n Diox. Per mèn co' inxo'f zin' ndacte loo cón che'n Diox, xal ndlyath no Diox mèn par li mèna zin' co' mxo'f zin' Diox loo mèna, Diox li par ne'gácte mèna xo'f zin' ndac mèna cón che'n Diox thidtene. No yiloa tetìi Diox mèna axta plóthe.

³⁰ Le' mbi' co' nac patrona na, tolo ndxab loo moz: Fxen gu' moz co' yende chó huis ba'. Be' gu' moz za'f ba'. Càa moz ba'. Blo' gu' par fuer. Huàa tyee gu' moz ba' thib lad loon co'te' nacuau thidtene co'te' góñ moz no co'te' hua le moz thidtene tac axta arid nè ten' moz gáç yaltìi loo moz tya.

Tolo ndxab Jesús: Tataaque' gáca loo gu', ne, co'se' galen loo izlyo' ndxé' tedib vez.

Jesús tub rez cón che'n mèn ryethe nación co'se' gáç huiza.

³¹ Sya, ndxab Jesús:
—Co'se' galen loo izlyo' ndxé' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxé' xalque' ndxáal chol mèn, par gal ñibe'en loo mèn, galen làth thib baan angl. Yiloa tu'ben par ñibe'en loo ryethe con' par xyo'f lèe xyo'f xti's daa no gáç con' roo no con' xèn loon thidtene.

³² Huiza hidte queltàan mèn co' nac mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' loon par co' xà'en thib ned mèn loo tedib ned mèn xal ndli pastor co'se' ngo' xà' pastor mbacxil' làth chiv.

³³ Huiza cuequen mèn co' nac xal mbacxil' loon cuaten co' nac ladli. Le' mèn co' nac xal chiv loon na, cuequen mèna cuaten co' nac lad rebes.

³⁴ Sya gaben, daa co' nac rey tiempa, loo mèn co' nziri' cuaten co' nac ladli: Que de gu' loon, ey, gu' co' mbolle' Diox xuden cuent nac gu' mèn ndac no cón che'n gu' Diox gunii di's ndac. Gu' tlo ñibe' no Diox loo cón che'n Diox co' mbli nab Diox par ñibe' no gu' Diox. Ndoore' cobe' Diox no toxcua' Diox loo izlyo', Diox mnibe' lezo' no mdoo lezo' Diox ñibe' no gu' Diox loo ryethe con' yiloa.

³⁵ Tataa mnibe' Diox loo lezo' Diox li Diox tac co'se' mque tee lan'en, mda' gu' thib le' rol luan nduhuan. Co'se' mque tee yec lezon, mda' gu' chu'th nít gun. Co'se' mque tee'en xal mèn titl làaz gu' no loo gu', gu' mda' liz gu' nguleden.

³⁶ Co'se' mque tee'en ngox mdyal xaben, gu' mda' xaben par mdoquen. Co'se' mxac lenen, gu' mbi'th too naa daa co'te' naxen. Co'se' mque'en lezi'f, mbi'th toodi's no gu' daa ro lezi'f.

³⁷ Huiza ñee mèn co' daa mdyal no co' daa mda' lugar par ngòo mèn loo cón chenen: Tad, ¿pól gunèe nu' U' le' U' mque tee lan' no mda' nu' thib le' rol yèth par nduhua U', à'? No ¿pól gunèe nu' U' le' U' mque tee yec lezo' no mda' nu' chu'th nít ngu' U', à'?

³⁸ ¿Pól gunèe nu' U', mque tee U' xal mèn titl no mda' nu' liz nu' nguled U', à'? ¿Pól gunèe nu' mque tee U' ngox mdyal tab U' no mda' nu' xab U', ne, à'?

³⁹ No ¿pól gunèe nu' U' mxac len U' no pól gunèe nu' U' mque U' lezi'f no ngua toodi's no nu' U' ro lezi'f, à'?

⁴⁰ Le' sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb loo

mèna: Licpe ba'i, gu' ne'nglide rye con'a loon. Per chele' gu' mbli rye con'a loo chol mèn co' ndxàc hues xtàan por ndxela's mèna loon, daa ngo cuent loope'en mbli gu' rye con'a.

⁴¹ Sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb loo mèn co' cue cuaten lad rebes: Biiche gu' loon, gu' co' nac mèndèe too ze too yál'. Gu' lyàa loo quìi co'te' ne'yúde bèel no quìi co'te' ngòc nab par lyàa Mebizya no meexù' co' nac che'npe' Mebizya.

⁴² Tac co'se' mblyan' daa, ne'nda'de gu' thib le' rol yèth nghuan. Co'se' mque tee yec lezon, ne'nda'de gu' ne' chu'th nít ngun.

⁴³ Ngòc daa xal mèn tith loo gu'. No ne'nda'de gu' liz gu' par mbeden. Ngòc falt xaben loon. Gu' ne'nglatte lezo' ngnée gu' daa. Ne'nda'de gu' thib ned xab gu' par ngoquen. Mxac lenen. Ne'ngui'th too naade gu' daa. Mque'en lezi'f. Ne'ngui'the gu' par ngtoodi's no gu' daa ro lezi'f.

⁴⁴ Le' sya, mèna ñee loon, daa co' nac rey tiempa: Tad, ¿pól gunèe nu' le' U' mque tee lan', no mque tee yec lezo' U', no ngòc U' xal mèn tith, no mque tee U' yende xab U', no mxac len U', no mque' U' lezi'f no ne'nglyath node nu' U', à?

⁴⁵ Le' sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb loo mèna. Gaben: Lìcpe'ba'i, na ngue nii loo gu': Chele' gu' ne'nglide chol con' co' nac co' ngue niin loo gu' ndxè' loo mèn prob co' ndxàc hues daa no co' ndxàc xtàa daa, daa ngo cuent ne'nglide gu' con'a loon.

⁴⁶ Mèn ye'rsin'a yòo co'te' tyactìi mèna thidtene. Le' mèn co' daa mdyal no co' daa mda' lugar yòo mèna loo cón chenen na, mèna yòo ban no daa thidtene.

26

*Mèn ngue toxcua' no ngue go be' mèn no ngue li
mèn xtùuz xá mod tyenxù' mèn Jesús.*

(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Co'se' ngolo mdoodi's Jesús rye di'sa loo mèn co' nziri' loo Jesús, Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

² —Gu' neequ'e' no nonque' gu' taachopte huiz no maste ndxàc falt gàc lni pasc. Le'n huiz lnia tyenxù' mèn daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xal ndxáal chol mèn, par que' mèna daa loo thìb cruz.

³ Le' sya, mèn co' nac jef co' más mnibe' loo nguley', no mèn co' na maistr co' ndlu' ón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèngool co' ñibe', no mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, loo mèn nación Israel, rye mèna thidte mqueltàa loo lue' che'n palas co' nac liz Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa.

⁴ Liz mbi' co' lèe Caifasa, tya mdoodi's rye mèna no mblo xnee mèna xá mod yigaaxù' Jesús loo mèna con purte yalgutye' par guth mèna Jesús.

⁵ Per mbez mèna loo xtàa mèna:

—Más huen ne'guthe na' mbi' le'n huiz lni par ne'tezebte na' mèn co' yi'th lni par ne'tyub bënte lezo' mèna no yiloa yecloo mèna loo na'.

*Trè' ndlu' cóñ che'n thìb xa'got co' mblath aceit
co' anze'fnix ndlya'yéc Jesús.*

(Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8)

⁶ Láth ndyoodi's mèna, Jesús ngo yèez Betañ liz thìb mbi' co' lèe Mon co' mxac thìb yíiz co' nac yíiz ndxa's co' nteya's no co' nteyèe yid lad mèn.

7 Tya mbii gax thìb xa'got loo Jesús. Xa'gota nde no thìb frasc co' natoxcua' con thìb loo quèe huen co' lèe alabastr. Le'n frasca nzo thìb loo aceit co' anze'f nazi' ndlya'. No anze'f náp ntac aceita. Láth co'se' ndub Jesús loo mes, xa'gota mbii gax loo Jesús. Mblath xa'gota aceit co' nzo le'n frasca yéc Jesús.

8 Per co'se' ñèe myen' xin' mté'th Jesús ngue li xa'gota con'a loo Jesús, ale ngocloo myen'. No mtlo myen'. Mbez myen' loo xtàa myen':

—¿Chonon ale ngue teza'xù' xa'gota aceit ba', yoo?

9 Nzoque' mod ntho' xa'gota aceit ba' par ryo' tmi loo aceit. Le' sya, que no xa'got huax tmi par ta' xa' tmi loo mèn prob co' naquin tmi.

10 Jesús mbìn di's co' mdoodi's myen'a. Sya, ndxab Jesús loo myen':

—¿Chonon ngue li xol gu' xa'got ndxè' no ngue tethon gu' xa', à'? Con' co' ngue li xa'got ndxè' loon nac thìb con' ndac.

11 Por part cóñ che'n gu', gu' thidteneque' yo ban no mèn co' ndxàc hues gu' no mèn co' ndxàc xtàa gu' co' nac mèn prob. Per part cóñ chenen, gu' ya ne'tolode yo no daa nen tiemp loo izlyo' ndxè'.

12 Tac con' co' ngue li xa'got ndxè' loon, xa' mblath aceit co' anze'f nazi' ndlya' ba' laden. Xa' mblath aceit laden par ne'yitoodle xla' laden co'se' ya ca's mèn daa.

13 Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu', ey: Pál co'te' co mèn yalbàn cóñ che'n di's ndac no te'th mèn cóñ che'n di's ndac par non mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn co' nziri' dib athu loo izlyo', gòn mèn con' co' mbli xa'got ndxè' loon par te' lezo'

mèn no ta' mèn cuent cóن che'n con' mbli xa'got ndxè' loon.

*Trè' ndlu' le' Jud mcua'n mód par mda'xù' Jud Jesús loo mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesús.
(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)*

¹⁴ Látha, xexte ngro' thìb mbi' co' ndxàc xin' mté'th Jesús co' ngro' lèe Jud Iscariot. Ngua toodi's no Jud mèn co' ngòc jef che'n nguley' tiempa.

¹⁵ Ndxab Jud loo mèn co' ngòc jef che'n rye nguley':

—¿Plál quix gu' càan chele' daa lu' Jesús loo gu' no cuanen mod taxù'en Jesús loo gu', à'?

Sya, mèna mdix gal psi' pes plat loo Jud par li Jud con' ye'rsin'a.

¹⁶ Desde hora, mcua'n Jud mod ñeene' xá mod li Jud par ta'i thìb lugar loo Jud par ta'xù' Jud Jesús loo mèna.

Trè' ndlu' le' Jesús nduhua rsè no myen' xin' mté'th Jesús.

(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹⁷ Co'se' ngòc ner huiz co' nac huiz lni, co' nee di's, huiz vispr co' ngòc huiz co' ndxuhua mèn nación Israel pan co' ingode mèn dii levadur, huiza mnibdi's myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿pá ndlya's U' ya li nab nu' no ya toxcua' nu' con' hua rsè na' co' nac xít mèn no lua' mèn co' ndxuhua mèn co'se' ndxáal lni pasc, à'?

¹⁸ Jesús ndxab loo myen':

—Huàa gu' le'n ciuda Jerusalén ba'. No yòò gu' liz thìb mbi'. Gab gu' loo mbi'a: Maistr gunee loo

nu' par gab nu' lool no ta' nu' cuent cóñ che'n di's ndxè' lool. Maistr gunee: Nde zin' gaxle' hor co'se' tyactiin. No nalle' ndlyazen ta'l lizl par gáç nab xít mèn no lua' mèn par hua rsè'en co' nac cóñ che'n lni pasc con myen' xin' mté'th daa.

19 Sya, ngua li myen' xin' mté'th Jesús xalque mnibe' Jesús loo myen' li myen'. Sya, mtoxcua' myen' rsè co' hua rsè no myen' Jesús co' nac cóñ che'n lni pasc.

20 Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, Jesús mdub no ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús loo mes.

21 Láth nzi yuhua rsè no Jesús myen', ndxab Jesús loo myen':

—Líçpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Thìb gu' co' nzo làth na' ndxè' cua'n mod xexte ta'xù' gu' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen.

22 Sya, ryete myen' xin' mté'th Jesús anze'f ngure xi lezo'. Mtlo myen', mnibdi's thib thìb myen' loo Jesús. Mbez myen':

—Tad, ¿ché' ne'stolque' daai, cà'? ¿Ché' ne'stolque' daai, cà'?

23 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Thìb gu' co' ngue yuhua no daa thidte yen', gu'a ta'xù' daa loo mèna.

24 Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, loon gáçque' ryethe con' ryes xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. Per ay, prob mbi' izlyo'. Mandit mbi' too ze too yál', mbi' co' ta'xù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen. Más huen ngàca loo mbi' thidtene ne'ngáalte mbi' loo izlyo' ndxè' leque ta'xù' mbi' daa loo mèna.

25 Sya, Jud co' mda'xù' Jesús loo mèna ndxab loo Jesús:

—Maistr, ne'stolque' ngue lil cuent daa taxù' lùu loo mèn, cà'?

Jesús mcàb loo Jud. Ndxab Jesús:

—Aa. Lùui, pues.

26 Láth nzi yuhua myen' xin' mté'th Jesús con Jesús, Jesús mxen pan. Ndxab Jesús loo Diox: Diox quix U', Diox. Ngoloa, mbli rol Jesús pan. Mda' Jesús pan loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Dhua gu' pan ndxè', ndee. Pan ndxè' nac cón che'n bél'yòo laden co' gath por cón che'n rye mèn.

27 Ngoloa, mxen Jesús thìb vas vin. Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Ngoloa, mteri'th Jesús vas vin loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Gu ryete gu' thìb ro thìb ro vin co' nzo le'n vas ndxè'.

28 Tac vin ndxè' nac cón che'n ren laden co' xyo loo izlyo' par li nèen tedib conveñ co' gàc thìb conveñ cub yiloa. Xyo ren laden loo izlyo' por cón che'n huax mèn par tataa mod, mèn co' yila's cón chenen, mèna tyon' xquin no tyon' xtol mèna.

29 Per daa ngue nii loo gu': Desde nalle', ya ne'bereden gun nít uv co' nda' lus uv loo izlyo' ndxè'. Na bere gu nít uv co' nda' lus uv con gu' co'se' ñibe'pe' xuden Diox loo mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox por cón chenen.

*Jesús ngue ta' cuent loo Pedr le' Pedr cà di's Jesús.
(Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)*

30 Le' sya, ngolo mbil'ro myen' xin' mté'th Jesús thìb himn con Jesús, nda no Jesús myen' loo thìb yii co' lèe yii che'n yaa oliv.

31 Tya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Ryete gu' anze'f xi lezo' yál' ndxè', no tyoo xà' lezo' gu' no ya ye'th lezo' gu' por cóن chenen yál' ndxè'. Gàca loo gu' tataa tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab:

Daa guth pastor. Le' partid mbacxil' co' ngue tee no pastor na, rye's pál.

32 Per co'se' yilo ryo xban daa, daa ga ner loo gu' le'n thìb yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile par zyál' na' tya.

33 Sya, mcàb Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Mastale' ryete myen' xi lezo' no tyoo xà' lezo' myen' nal yál' por cón che'n con' ryes co' gàc loo U', na ne'xide lezo' no ne' ne' tyoo xà' lezon co'se' gàc cón gàc loo U', Tad.

34 Per Jesús ndxab loo Pedr:

—Pedr, lìcpe' ba'i, na ngue nii lool: Ndoore' lé' nguiidtee yál' nal yál', lùu cà di's daa son vez loo mèn.

35 Pedr mcàb. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Mastale' no daa gath con U', per par cà dizen U', daa ne'cà di'ste U' loo mèn.

No ale ryete myen' xin' mté'th Jesús, leque di'sa ndxab myen' loo Jesús.

Trè' ndlu' le' Jesús ngurez Diox co'te' nac thìb huert co' lèe Getsemani.

(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)

36 Ngoloa, ngua no Jesús myen' xin' mté'th Jesús thìb lugar co' lèe Getsemani. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Trè' gaate ftub gu' láth nda bezen Diox tua'.

³⁷ Ante mbe' Jesús Pedr no ryop hues myen' co' nac xgan' thib mbi' co' lée Zebede ndxepte más delant co'te' ngurez Jesús Diox. Tya, mtlo Jesús, mxi lezo' Jesús. No naxut naxut mtlo gunaa loo Jesús.

³⁸ Sya, ndxab Jesús loo Pedr no loo ryop hues myen' xgan' Zebede:

—Nase nxyon' lezon. No nden'en le' daa gath por ne'xecte daa nal yál', ndyaquen, ey. Trè' gaate byan' gu' no gure naa gu' con daa. Ne'gàtte gu'.

³⁹ Ngoloa, ngua Jesús taachu'the más delant loo myen'. Tya, mdub xib Jesús. No mcotloo Jesús loo yòo. Ngurez Jesús Diox. Ndxab Jesús:

—Diox, U' co' nac xuden, chele'i nzo mod, bli U' ne'gàcte arid nè yaltii co' gac xal thib preb loon le'n huiz ndxè'. Indlyasten gaca loon xal neete lezon. Ndxe'leque', ante gaca loon xal neepe' lezo' U'.

⁴⁰ Co'se' mbye'th tee hui' Jesús máa Pedr con ryop hues myen' co' nac xgan' mbi' co' lée Zebede co'te' mtan' Jesús Pedr con myen', ale le'le' nzi yàt myen'. Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Pedr, ¿ché' ne'nglide gu' gan mbe naa gu' con daa nec thib hor, cà'?

⁴¹ Gure naa gu', yey. No gurez gu' Diox par ne'ta'de Diox lugar loo gu' ne'aselide gu' cua'n gu' xquin gu'. Lìcpe' ba'i, xtùuz gu' no lezo' gu' anze'f ndlya's le' gu' cuez Diox. Per bél'yòo lad gu' ba' ndli nden' gu' ngo zan gu'. No ngulàa fuerz gu'. Por con'a, ale mbuu's gu' nzi gu'.

⁴² Mbryop vez mbere Jesús. Nda Jesús leque tya. Ngurez Jesús Diox taandxè':

—Diox, U' co' nac xuden, chele' yaltìi co' gàc loon yende mod riid tua'te, gàca loon xal neepe' lezo' U'.

43 Mbere Jesús. Ndye'th Jesús tedib vez co'te' mtan' Jesús Pedr con taachop myen'a. Lomisque', ñèe Jesús nzi yàt myen' tac ngudloo myen' ya ne'xecte tant thìb mcal' nzo loo myen'.

44 Taate mblá' Jesús myen'. Mbyon vez mbere Jesús, nda Jesús par ngurez Jesús Diox tedib vez. Leque di's co' ndxab Jesús ndoore' ndxab Jesús tedib vez loo Diox.

45 Ngoloa, mbere Jesús, ndye'th Jesús tedib vez loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Nase bli gu' descans no bdàt gu'. Ya mzinle' hor co' ta'xù' thìb mbi' daa loo mèn co' ncua'n xquin no xtol, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

46 Jer goo too gu'. Ya' gu' ndyàa na'. Mbi' co' ta'xù' daa loo mèna, mbi' nzole' ned, nde mbi'.

Trè' ndlu' le' mèn ye'rsin' mxenxù' Jesús xal thìb pres.

(Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

47 Tatabe' ngue toodi's Jesús co'se' gunèe Jesús le' Jud co' ndxòò cuent nac si' fchop myen' xin' mté'th Jesús ngro zi'fle' nde con huax mèn. Ale nzo spad no nzo yaa ya' mèn. Nde mèn con Jud. Rye mèna nde por mnibe' mèn co' nac jef che'n nguley' no por mnibe' rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

48 Le' Jud co' mblu'xù' Jesús no co' mda'xù' Jesús loo mèna na, Jud mbli thìb con' con mèna ndoore'. Ndxab Jud loo mèna:

—Mbi' co' seron cuat, mbi'a nac Jesús. Luega tyen gu' mbi' no bli gu' segur mbi' co' huen huen.

49 Sya, mbii gax Jud loo Jesús. Mde's Jud yen Jesús. No msero Jud cuat Jesús. Ndxab Jud:

—San, Maistr.

50 Jesús mcàb loo Jud. Ndxab Jesús:

—Amiu, ¿chó zin' ndel, à'?

Sya, mbii gax mèna loo Jesús. Mxen mèna Jesús. Mbe' mèna Jesús xal ndxe' mèn thib pres.

51 Láth ndxàc con'a, thib mbi' co' nac xin' mté'th Jesús ngua ya' rlan'. Mdo'f mbi' spad le'n cubiert. Chàa, mblàa mbi' thib ya' spad nza thib moz co' nac moz che'n nguley'. Ale mcho' mbi' nza moz.

52 Sya, ndxab Jesús loo mbi' co' ngòc xin' mté'th Jesús:

—Blosua' spadl le'n cubiert. Tac ryete mèn co' ndxuth xtàa con spad, leque loo spad ya mèn looi, ne.

53 ¿Ché' inontel no ché' tarte ta'l cuent le' daa nzoque' mod bez Diox co' nac xuden no nzoque' mod ña'ben loo Diox co' nac xuden tel' Diox masre' thap gal mil solndad co' nac angl par tí' no làa angla daa la's ya' mèn ndxè', cà'?

54 Per chele' daa tataa li, ¿xá mod gàcque' no xá mod tyaaque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez no co' ndlu' taandxè'que' ndxàal gàca loon, sya?

55 Ngoloa, ndxab Jesús loo mèna:

—¿Ché', lìcque', co'se' ngro' gu' mxen gu' spad no mxen gu' yaa par tyen gu' daa xal thib mbi' co' nac xal thib huan', cà'? Gu' nda'que' cuent no ndlibe'que' gu' daa le' daa mdubque' làth gu' le'n templ atate huiz par mblu'en gu'. No ne'nglide gu'

ryes nden gu' daa xal ndyen mèn thìb huan' xal ngue ten gu' daa nalle', ¿lé'?

⁵⁶ Per ndxàc ryete con' ndxè' loon nalle' par gàcque' no tyaaque' xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's cón chenen.

Látha, rye myen' xin' mté'th Jesús mxon'. Mblá' myen' thidte Jesús.

Tre' ndlu' le' Jesús mdoo loo rye mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

(*Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24*)

⁵⁷ Le' sya, mèn co' mxenxù' Jesús mbe' Jesús loo Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa tac liz Caifás mqueltàa ryete mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

⁵⁸ Le' Pedr na, tith tith mdoo mque xís Jesús axta mzin Pedr loo lue' liz mbi' co' lèe Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley'. Pedr ngòo. No ndub Pedr làth rye mèn co' mqueltàa tya, mèn co' nquenap con' co' nac che'n templ no co' nque zin' le'n templ par ñee Pedr ñeene' xá mod tolo quexù' que' fals mèna Jesús no tolo li la's mèna cón che'n Jesús.

⁵⁹ Nde nxon', mèn co' nac jef che'n rye nguley', no rye mèngool, no rye mèn co' nxo'f zin' zin' che'n templ, no mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, sate más mcua'n mèna mod xá mod tolo quexù' que' fals mèna Jesús

axtaque' li mèna gan gàp mèna razon guth mèna Jesús.

60 Per yende mod li mèna gan tolo ntec mèna Jesús mastale' huax mèna mqueltàa loo Jesús no mastale' antub yalgutye'túb ngòc di's co' ngue zib quìi mèna Jesús. Por lult, mbi'th chop mèn co' mbi'th ta' cuent cón che'n Jesús co' nac di's yalgutye'túb.

61 Mèna ndxab:

—Nu' mbìn le' mbi' ba' gunii pezea, ndxab mbi' le' mbi' cobii templ che'n Diox. No bere mbi', xít te'f mbi' templ le'n son huiz no maste. ¿Xá nee gu'? ¿Ché', lìcque', li mbi' con'a?

62 Sya, ngo too nde'f mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley'. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Ché' yende mod càbl loo ryop mbi' ba', cà'? ¿Xá mod chonon tatua' nac rye di's co' mbez ryop mbi' cón che'nl, à'? ¡Fcàb!

63 Per Jesús yende chó di's mcàb. Sya, ndxab mbi' co' nac jef loo rye nguley' loo Jesús:

—Por lèe Diox co' naban, daa ngue te'th Diox lool: Nu' ndlya's ñeel loo nu: ¿Ché', lìcque', lùu nac Crist, xgan' Diox o ché' inacte lùu Crist, cà'?

64 Jesús ndxab loo jef:

—Aa. Nacque' daa xgan'pe' Diox, pues, xalque' ngue bezl ba'. No thidte vez ngue niin loo ryete gu' le' gu' hui' loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', co'se' tuben cuat Diox, Diox co' ndxàppe' ryethe con' la's ya' Diox no la's nii Diox. No hui' gu' loon co'se' gàc huiz co' ro'en loo bé' par galen le'n xcuau loo izlyo' ndxè' tedib vez.

65 Sya, jef co' más ñibe' loo nguley' ngo too nde'f. Mched jef xab jef. No ndxab jef:

—Mbi' ndxè' thidteneque' ñii yèè ñii tìi cóñ che'n Diox con di's co' ndyoodi's mbi'. ¿Cón li taamas mèn co' ta' cuent cóñ che'n mbi' ba' loo na'? Ya inquinte na' taamas mèn, ¿lé'? Gu' nde teele' ndxòn di's co' ndyoodi's mbi' co' ñii yèè ñii tìi mbi' cóñ che'n Diox.

66 ¿Xá nee gu'? ¿Xá gàc mbi'? ¿Cón li no na' mbi'?

Mèna mcàb:

—Ndxàalque' gath mbi' tac mbi' ndxàp dol.

67 Sya, ale msuc mèna rloo Jesús. No mda' mèna golp Jesús. Le' taandxep mèna mdis rloo Jesús.

68 No mbez mèna loo Jesús:

—Com le' lùu mbez lùu nac Crist, ¿lé'??, bli divin ¿chó nu' mda' che'nl?

Trè' ndlu' le' Pedr mcà di's Jesús loo mèn le' Pedr indlibe'de Jesús.

(*Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27*)

69 Láth ngue tetíi mèna Jesús no nzi li mèna xal ndly'a's mèna con Jesús, Pedr ndub par fuer ro ned loo lue'. Sya, mbii gax thièb mozgot loo Pedr. Mozgota ndxab loo Pedr:

—Pedr, lùu, ne, mque tee noque' Jesús co' nac mèn gulàaz che'n mèn galile, ¿lé'?

70 Pedr mcà di's Jesús loo mozgota loo rye mèn co' nziri' tya. Ndxab Pedr loo mozgota:

—Aa'a. Ne'needen chó cuent ngue ta'l.

71 Le'pe' nda ro Pedr ro puert co'se' gunèe tedib mozgot Pedr. Sya, ndxab mozgota loo mèn co' nziri' tya:

—Mbi' ba', ne, mque tee noque' Jesús co' nac mèn yèez Nazaret.

72 Mbere Pedr, mcà di's Pedr Jesús tedib vez.
Ndxab Pedr:

—¡Tyoxca lìca, cara! Ne'libeden mbi'a.

73 Pente ndxàc mcà di's Pedr cón che'n Jesús,
mbere mèn co' nziri' tya, ngua bii gax mèna loo
Pedr. Ndxab mèna loo Pedr:

—Lìcpe' ba'i, cara, lùu, ne, nac thìb mbi' co' mque
tee noque' Jesús tac ndxàc be'l axta por mod co'
ndyoodi's lùu.

74 Sya, leque Pedr, nazab gunii yèe gunii tì Pedr
cón che'n Jesús. No mde'th Pedr Diox. Ndxab Pedr:

—¡Tyoxca lìca, cara! Ne'libeden mbi'a.

Leque hor co'se' ndxab Pedr di'sa, chàa, ngrozèe
nguiidtee mblé' nguiidtee yál'.

75 Sya, chàa, mte' lezo' Pedr di's co' ndxab Jesús
loo Pedr co'se' ndxab Jesús loo Pedr: Ndoore' cozèe
nguiidtee lé' nguiidtee yál', lùu cà di's daa son vez.
Sya, mbii Pedr tya. No ne'tí' ne' ñíee lezo' Pedr,
mbín' Pedr tant mxí lezo' Pedr no mthyon Pedr por
mcà di's Pedr Jesús loo mèna.

27

*Trè' ndlu' le' mèn mbe' Jesús, natub dó' Jesús, loo
thìb mbi' co' lée Pilat.*

(*Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32*)

1 Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea,
ryete mèn co' nac jef loo rye nguley' co' más ñibe'
loo rye nguley', no ryete mèngool co' ñibe' loo
mèn nación Israel, thidte gunii rye mèna no thidte
mdoodi's rye mèna par mblo xnee mèna le' mèna
guthque' Jesús.

² Sya, mbe' mèna Jesús, natub dó' ya' Jesús, loo te-dib mbi' co' ngro' lèe Pons Pilat co' nac gobernador le'n ciuda Jerusalén tiempa.

Trè' ndlu' leque Jud mbeth Jud.

³ Co'se' gunee Jud co' mda'xù' Jesús loo mèna le' mèna mquexù' mque' fals Jesús par guth mèna Jesús, axta syare' ngulàa yéc Jud no ngulàa lezo' Jud. Ale ngua sere Jud gal psi' pes plat co' mdix mèn loo Jud loo mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' no loo mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

⁴ Ndxab Jud loo mèna:

—Daa mcuan xquin daa no xtol daa loo Diox por mdaxù'len thib mbi' loo gu' co' yende chó xquin ndxàp no co' yende chó xtol ndxàp par guth gu' mbi'.

Per mèna mcàb loo Jud. Ndxab mèna:

—Yende chó mport nzo lezo' nu' con' mblil. Lùu nee cón lil. Con'a ya nacle' cón che'nl.

⁵ Sya, ndxecleque' tmia mblobii Jud rloo mèna le'n templ. Ngoloa, ndyàa Jud. Ngua lo Jud dó' yen Jud. Ale leque Jud setilte mbeth Jud.

⁶ Sya, mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' mthop tmi co' mblobii Juda. Ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Yende mod co na' tmi ndxè' le'n caj co'te' ndxòo tmi co' ndyop gòn o ofrend. Tmi ndxè' nac tmi, co' nee di's, mxi na' mbi' ba' par guth na' mbi'.

⁷ Ngoloa, luega mdoodi's mèna con xtàa mèna. Ndxab mèna:

—Más huen tyen na' tmi ba' par ti' na' thib le' yòo bte'f co' nac yòo co'te' ntocxua' mèn plat no taz no taamas con' par gàc yòoa thib lugar co'te' cuec

mèna thìb panteón par ca's mèna mèn co' nac mèn tedib nación co' nzo ban ciuda ndxè'.

⁸ Por cona, axta huiza no axta huiz nalze lèe lugar co' ngòc yòo bte'fa yòo bte'f co' mdyu' con tmi co' ngòc tmi co' mxi mèn thìb mbi' co' mbethxù' mèn par mxyo ren mbi' loo izlyo'.

⁹ Tataa mod ngòcque' no mdyaaque' cóن che'n di's co' gunii Jeremi co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndxab Jeremi:

Mxen mèn gal psi' pes plat co' ngòc tmi co' ndxab mèn ntac mbi'a.

¹⁰ No con tmia mxi mèna thìb le' yòo bte'f co'te' ndli mèn zin', mèn co' ntxocua' plat no taz no taamas con'. Mblique' mèn con'a xalque' mnibe' Tad Diox loon par mdethen di's ndxè' co' ngòc di's co' gunee Tad Diox loon.

Trè' ndlu' le' Jesús mdooxù' loo Pilat.

(Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38)

¹¹ Ngoloa, mbe' mèna Jesús loo gobernador co' ngro' lèe Pilat. Sya, mnibdi's gobernador loo Jesús. Ndxab gobernador loo Jesús:

—¿Ché', lìcque', lùu nac rey che'n mèn nación Israel, cà'?

Jesús ndxab loo gobernador:

—Aa. Nac daa rey che'n mèn nación Israel, pues, xalque' ngue bezla ba'.

¹² Per co'se' ngue quexù' ngue que' fals mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' no mèngool Jesús, nec thìb di's ne'ncàbte Jesús loo mèna.

¹³ Sya, ndxab Pilat loo Jesús:

—¿Ché' idxònte lùu no ché' inden'te lùu rye di's co' mbez mèn ba' cón che'n lùu, cà'?

14 Per Jesús nec thìb di's ne'ncàbte loo gobernador. Ante mbui' no ante gunaa gobernador loo Jesús axta ne' ne' ñee gobernador cón li gobernador xtùuz.

Trè'ndlu'le'Jesús nzole'la'sya'mèn par guth mèn Jesús.

(*Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38–19.16*)

15 Nde nxon', mque no mèn co' ndxàc gobernador thìb costumbr ngo' mèn co' ndxàc gobernador thìb pres co' mbez mèn loo gobernador ryo' cad lín' co'se' ndxáal lni pasc.

16 Le'pe' lín'a, ngo thìb mbi' co' anze'f mxyo'f lèe no co' anze'f mxyo'f xti's co' ngòc thìb mbi'guth mèn. Mbi'a ngro' lèe Barrabás.

17 Láth co'se' mqueltàa rye mèna loo Pilat co' nac gobernador, Pilat mnibdi's loo mèna. Ndxab Pilat:

—De loo ryop mbi', Barrabás co' ngue lezi'f no Jesús co' nda gu' cuent loon, ¿chó mbi' ndlya's gu' telá'en par bii mbi', à'? ¿Ché' ndlya's gu' telá'en Barrabás o ché' ndlya's gu' la'en bii Jesús co' ne' tedib lèe Crist, cà'?

18 Tac Pilat nonque' no nda'que' Pilat cuent por ndxecloo mèna ñée mèna Jesús no por ndxàn lezo' mèna ñée mèna Jesús, por cona asembli mèna mda'xù' mèna Jesús loo Pilat.

19 Láth ndub Pilat co'te' ndub rez Pilat di's cón che'n mèn, xa'got co' nac sa'l Pilat mtel' mandad par ndxab sa'l Pilat loo Pilat: Anderhuenl, Pilat. Ne'tetìidel mbi' ba'. No yende cón li nol mbi' co' nac mbi' nali no mbi' nambìi ba'. Tac daa msa' lezo' thìb mcal' fier no anze'f mzeb mcal' daa por cón che'n mbi' ba' ná' xhuina.

20 Per mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel, thidte ngòc ryop ned mèna. Thidte ndxab rye mèna loo Pilat más huen ryo' no lyá' Barrabás. Le' Jesús ba' na, gath.

21 Mbere Pilat co' nac gobernador, ndxab Pilat loo mèna. No mnibdi's Pilat loo mèna tedib vez:
—De loo ryop mbi', ¿chó mbi' ndlya's gu' telá'en, à'?

Mèna ndxab:

—Blo' Barrabás lezi'f. No bla' bii Barrabás.

22 Pilat mnibdi's tedib vez loo mèna. Ndxab Pilat:

—Le' loo Jesús co' mbez mèn nac Crist, ¿cón ndlya's gu' li non Jesús, à'?

Ryete mèna mcàb:

—Fcàa Jesús. Fque' loo cruz.

23 Mbere Pilat, ndxab Pilat loo mèna:

—Per ¿chó con' ye'rsin' mbli mbi' ndxè', ye?'

Per ale le'le' mcàb rye mèna. Ndxab rye mèna loo Pilat:

—Pues, nu' ngue bez lool: Fcàa mbi' ba'. Fque' loo cruz.

24 Co'se' ñee Pilat ya yende mod li Pilat gan no, ndxe'leque', sate más ndxátbèe mèna no ndxecloo mèn ñèe mèn Jesús, mbli Pilat mandad. Ngua xi mèn nít par mtech Pilat ya' Pilat loo mèna. Láth ngue tech Pilat ya' Pilat, ndxab Pilat loo mèna:

—Yende chó cón chenen par la's ron cón che'n mbi' ba' par niin guthen mbi'. Ne' ne' la's ron cón che'n mbi' ba' par niin loo gu' guth gu' mbi' ba'. Mbi' indxàpte nec thìb xquin no xtol par guthen mbi'. Con' co' ndlya's gu' li gu' ba' ya nacle' cón che'n gu'. Gu' nee cón li no gu' mbi'. Yende chó cón chenen par xon ren mbi'. Nambìi ndoon loo gu'.

25 Sya, ryete mèna mcàb loo Pilat. Ndxab mèna:

—Yan' cóñ che'n mbi' co' gath ba' cóñ che'n nu'
no cóñ che'n xin' nu', xàa. Mbi' gath. Ngolo cuent.

26 Sya, mblo' Pilat Barrabás lezi'f. No mtelá' Pilat
Barrabás. Le' Jesús na, mbli Pilat mandad ngua ta'
mèn che'n Jesús. Ngoloa, mda' Pilat Jesús loo mèna
par ya que' mèna Jesús loo cruz.

27 Ngoloa, mbe' solndad co' nac solndad Pilat, co'
nac gobernador; Jesús co'te' nac palas che'n Pilat.
Tya mqueltàa rye solndad dib vuelt loo Jesús.

28 Mteche solndad xab Jesús co' noc Jesús.
Ngoloa, mtegoc solndad Jesús thìb ned xab Jesús
co' ngòc lar' nanee.

29 Ale mtoxcua' solndad thìb coron yis. Ngoloa,
mdub solndad coron yisa yéc Jesús. No mblo
solndad thìb le' yaa ya' Jesús co' nac ladlì. Sya,
asembli solndad, mdyub xib solndad loo Jesús.
No mxìis no solndad Jesús. No ale ndxáp nxyán'
solndad ñèe solndad Jesús. Mbez solndad loo
Jesús:

—San, Rey, lùu co' mbez nac lùu rey che'n mèn
nación Israel.

30 Ale msuc solndad rloo Jesús. No leque yaa co'
mblo solndad ya' Jesús, mxen solndad par mblàa
solndad yaaa yéc Jesús.

31 Ngoloa tataa mxìis no solndad Jesús no mbli
solndad ngòc nguàal con' con Jesús, mteche sol
ndad cap co' noc Jesús. Mbere solndad, mtegoc
solndad xab Jesús. Ngoloa, mbe' solndad Jesús par
ya que' solndad Jesús loo cruz.

Trè' ndlu' le' mèn mque' Jesús loo thìb cruz.

(Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

³² Láth nda ro' solndad ro ciuda Jerusalén con Jesús, asal' too solndad con mèna thìb mbi' co' nac mbi' gulàaz che'n làaz mèn siren. Mbi'a ngro' lèe Mon. Ale mtau' solndad loo mbi'. No mnibe' yèe solndad loo mbi'a par mbe' mbi' cruz Jesús.

³³ Co'se' ngolo mzin no solndad Jesús con mèn co'te' lèe Gólgota, co' nee di's, thìb den co' ñaa xal thìb calaver yéc mèn,

³⁴ tya, mcos solndad vin con thìb loo cuan' co' anze'f nala par ta' solndad vina gu Jesús. Per co'se' ngolo mbli Jesús preb vin co' nos cuan' nalaa, ne'càbte Jesús gu Jesús vina.

³⁵ Co'se' ngolole' mque' solndad Jesús loo cruz, mblo solndad xab Jesús rif. No mdith no solndad dad loo xab Jesús par ñee solndad ñeene' chó solndad gàc che'n xab Jesús. Tataa ngòc con'a par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thìb mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox co' ndxab:

Mblo mèn xaben rif no mdith no mèn dad loo xaben par ñee mèna ñeene' chó mèn gàc che'n xaben.

³⁶ Ngolo mdith no solndad dad loo xab Jesús, tya gaate ngure solndad par mquenap solndad Jesús bzyèa.

³⁷ Nde nxon', mnibe' Pilat loo solndad mque' solndad plá di's co' mbez no co' ndlu' loo thìb ye's yéc cruz Jesús xá mod mquexù' mque' fals mèn Jesús. Di'sa mbez: Mbi' ndxé' nac Jesús co' nac rey che'n mèn nación Israel.

³⁸ Mque' solndad chop huan' ryop lad cuat Jesús loo cruz leque huiza, ne. Thìb mbi' mquée cuat Jesús ladli. Tedib mbi' mquée cuat Jesús lad rebes.

39 Látha, asembli mèn mbri'th mèn co'te' ngue Jesús loo cruz. No be' taa mcuin mèn yéc mèn. Mbez mèn loo Jesús: Mzyalque'la, ndee. No sate más mxìis no mèn Jesús no ndxáp nxyán' mèn ñèe mèn Jesús.

40 No mbez mèna loo Jesús:

—Lùu co' gunee loo nu' le' lùu cobii templ loo yòo no le'n sonte huiz berel xít te'fl templ tedib vez, nalle' leque lùu bli par lyá'l. Chele' lùu, lìcque', nac xgan'pe' Diox, bilàa loo cruz co'te' nguel ba'.

41 Lomisque' ne, mxìis no ryete mèn ndxè' Jesús, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèn co' nac mèn xley' farise, no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Mbez mèna loo xtàa mèna, ne:

42 —¿Xá ngóc mbi' ba' mtelá' mbi' chol mèn loo chol yaltìi no nalle' ale ne'ngácte mbi' li mbi' par lyàa mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba'? Chele' mbi' nacque' rey che'n mèn nación Israel, leque mbi' li par lyàa mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba' par yila's na' no li la's na' lìcque' nac con' co' mbez mbi' nac mbi'.

43 Anze'f ngòp mbi' yalxla's loo Diox. Nee Diox xá mod telá' Diox mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba' chele' mbi' nac anze'f ngudloo Diox no lezo' Diox. Más de cona, mbi' guneeque' loo na' le' mbi' nac xgan' Diox. Nal ñee na'i ñeene' ¿ché', lìca?

44 Axta ryop huan' co' mquée loo cruz con Jesús mbez ngòc nguàal con' loo Jesús, ne.

Jesús nguth yub loo cruz.

(*Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30*)

45 No dib lal ngue tetìi mèna Jesús, ngóol rol huiz. Desde hora axta hor mquée guyon bzyè, dib lal hora mcuaau loo izlyo'. Ale mbyau' loo huiz. Syare', mtenìi huiz loo izlyo' tedib vez.

46 No leque hor mquée guyon bzyèa cabii ngrozèe yii ngrozèe den Jesús. Ndxab Jesús:

—Eli, Eli, ¿lama sabactani? Di'sa nee di's ndxab Jesús loo Diox: Ay, Diox, Ay, Diox, ¿chonon mblá'ya' U' daa, à'?

47 Ndxep mèn co' nziri' tya mbìn di's co' ndxab Jesús. Sya, ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Mbi' ba' ngue bez Lii. Gu' neequé' no nonqué' gu' le' Lii ngòc thìb mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox pólá, ¿lé'?

48 Leque hora mque' thìb mbi' co' nzo làth mèn carre. Ngua xi mbi' thìb sponj. Mtegaz mbi' sponj con vin co' nos con cuan' nala. Mdub mbi' sponja loo thìb punt bar. Ale mzi mchep mbi' sponja ro Jesús par gu Jesús vin co' nos cuan' nala.

49 Per taamas mèna ndxab loo mbi'a:

—Lá'a. Tee quée mbi' tua' par ñee na' ñeene' ché' ti'th Lii par telá' Lii mbi' no làa Lii mbi' co'te' ngue mbi' ba'.

50 Mbere Jesús, ngrozèe yii no ngrozèe den Jesús. Ngoloa, site nguth Jesús.

51 Leque hor co'se' nguth Jesús, mbli Diox le' cortin co' ngue le'n templ mbryed grolthe axta gáp no axta xàñ'. Ale chop le' ngòc cortin. Látha, mbuin thìb xòo brut. No ngulàa bes huax quèe rhue' no ngulàa bes huax quèe co' ngóol yub loo izlyo'.

52 No mxyal' ro bá' co'te' mbua's huax thebol co' ngola's loo Diox. Rye mèna ngro xban hora.

53 Ngolo ngro xban mèna, ngro' mèna le'n pan-teón co'te' mbua's mèna. Ndyàa mèna par ciuda Jerusalén co' nac ciuda natú' che'n mèn nación Israel. Huax mèn ciuda Jerusalén gunèe mèn co' ngro xbana, ne.

54 Le' sya, co'se' ñèe capitán con solndad co' nzi quenap Jesús mbuin xòo no tolo ngòc taamas con' naze'f, anze'f mzyeb capitán con taamas solndada. Ale ndxab capitán no mèn co' nziri' no capitana:

—Lícpe' ba'i, ndee gu'. Mbi' ba', lìcque', ngòc xgan' Diox.

55 Ngure huax mèngot tya, mèngot co' ngure hui' xal ngòc con' loo Jesús. Mèngota mdoo nque xís Jesús axta co'se' ngro' Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. Mblyath no mèngota Jesús.

56 Láth rye mèngota ngo son xa'got. Thìb xa'got lèe Mari. Xa'gota ngòc mèn yèez Magdala. Mbryop xa'gota ngòc Mari co' ngòc xna' ryop hues myen' co' ngro' lèe Cob no Chè. Mbyon xa'gota ngòc xin' sa'l thìb mbi' co' lèe Zebede, Zebede co' ngòc xud myen' co' lèe Juàn no Cob.

Tre' ndlu' le' thìb mbi' ngua lo thebol Jesús le'n thìb ye'r quèe.

(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

57 Co'se' nde làale' yál' izlyo' huiza, mbi'th thìb mbi' ric co' lèe Chè. Mbi'a ngòc mbi' yèez co' lèe yèez Arimate. Ngòc mbi'a xin' mté'th Jesús, ne.

58 Ngua nee Chè loo Pilat ta' Pilat lugar par hue' Chè thebol Jesús. Sya, mnibe' Pilat loo mèn. Ngua ta' mèn thebol Jesús mcàa Chè.

59 Sya, mbe' Chè thebol Jesús. Mchì'x Chè thìb sab co' ante nagus bëeleque' ñaa lad thebol Jesús.

60 Ngoloa, ngua lo Chè thebol Jesús le'n thìb ye'r quèe co' mbli Chè mandad mden' mèn par ga's Chè yiloa. Per ndxe'leque', le'n ye'r quèe co'te' ya lo mèn Chèa, mblo Chè thebol Jesús. Ngolo mblo Chè thebol Jesús tya, mtau' Chè ro ye'r quèea con tedib quèe roo. Ngoloa, ndyàa Chè.

61 Le' Mari co' nac mèn yèez Magdala no tedib Mari co' mqueltàa no Maria, nguled ryop Maria ro ye'r quèea axta ngolo mblo Chè thebol Jesús le'n ye'r quèea.

Trè' ndlu' le' solndad mquenap ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús.

62 Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, co' nee di's, ngolo nguri'th huiz co' ngòc nab mèn par huiz lni co' nac huiz yub lni, mqueltàa mèn co' ngòc jef co' más mnibe'loo rye nguley' no mèn xley' farise yòolau co'te' nzo Pilat.

63 Ndxab mèna loo Pilat:

—Tad, nu' nte' lezo' cóñ che'n mbi' gutyè'a co'se' be' nabán mbi', mbi' gunee loo nu' co'se' yilo son huiz nguth mbi', mbi' ryo xban làth mèn nguth.

64 Cona, nde nee nu' loo U', le' U' ñibe' ya quenap solndad ro ye'r quèe axta yilo son huiz par tataa mod ne'yade myen' xin' mté'th mbi' yál' no ya lo' myen' mbi' co' ngòc thebola le'n ye'r quèe. Le' sya, gab myen' no te'th myen' loo mèn le' mbi' ngro xbanle' làth mèn nguth. Le' sya, tataa mod más ndoo lite toxcua' myen' yalgutu' leque yalgutu' co' ngòc di's co' gunii Jesús ndoore' láth co'se' be' nabán Jesús.

65 Pilat ndxab loo mèna:

—Gu' ngue no thìb tant solndad la's ya' gu' co' ngue li sirv loo gu'. Más huen leque gu' nibe' par ya quenap solndad ro ye'r quèe thìb mod co' más gác solndad quenap solndad ye'r quèe co' nac bá'.

66 Sya, mxen mèna ned. Nda mèna ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús. Mque' mèna thìb le' ye's loo quèe co' ngue di'sbè' co' ñibe' yende chó mèn cuin quèe co' ndoo nau' ro ye'r quèe co'te' mblo mèn thebol Jesús. Ngoloa, mtan' mèna solndad co' mbyan' quenap ro ye'r quèea par ñee solndad ñeene' cóngàc le'n yon huiza.

28

Tré' ndlu' le' thebol Jesús ngro xbanle'.
(*Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10*)

1 Co'se' ngolo nguri'th huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa no nde yiniile' izlyo' huiz doming co' nac ner huiz che'n sman, Mari co' nac mèn yèez Magdala no tedib Mari ngua tee hui' ryop Mari ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús.

2 Leque hora, chàa, mbuin thìb xòo brut. Láth ngüin xòoa, ngulàa thìb angl che'n Tad Diox loo bé'. Co'se' mzin angl ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús, mteche angl quèe co' ndoo nau' ro ye'r quèea. Ngoloa, mdub angl loo quèe co' mteche angla.

3 Látha, ante nquée xnìi angla xal co'se' ndxà'x bèel gundi. Le' xab angla na, ante nagus bëeleque' ñaa xal ñaa xil'.

4 Co'se' gunèe solndad angl, ale mxi'th solndad tant mzyeb solndad. Ngob solndad loo yòo. Ale

mcuau solndad. Ngòca loo solndad xal mèn co' nguth.

⁵ Sya, ndxab angl loo mèngota:

—Ne'zyebte gu', ey. Na nanee no ndaquen cuent le' gu' nde cua'n Jesús co' mque' mèn loo cruz.

⁶ Ya yende Jesús le'n ye'r quèe ba'. Jesús ngro xbanle'. Ngòcle' con' loo Jesús xalque' mde'th Jesús loo gu' le' Jesús ryo xban. Que de gu' ndxè' par hui' gu' co'te' mdi'x Chè thebol Jesús par yila's gu' le' thebol Jesús yende trè'.

⁷ Lijer byàa gu'. No fta' gu' cuent ndxè' loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús ngro xbanle' làth mèn nguth. Fta' gu' cuent loo myen' no guuz gu' loo myen' le' Jesús ya ner loo gu' le'n thib yèez che'n làaz mèn galile. Tya, hui'pe' gu' loo Jesús. Diox mtel' daa par tan cuent có'n di's ndxè' loo gu'.

⁸ Sya, sirs sirs mxen mèngota ned. Mbii mèngota ro ye'r quèea. Thib part mzyeb mèngota. Tedib part na, más ndyac lezo' mèngota. Ale tolo mque' mèngota carre par ya ta' mèngota cuent loo myen' xin' mté'th Jesús.

⁹ Látha, chàa, ngro' too Jesús loo mèngota. No gu-nii Jesús Diox loo mèngota. Sya, mbii gax mèngota loo Jesús. No mdub xib mèngota loo Jesús. No thidte ngua mèngota. Mde's mèngota nii Jesús.

¹⁰ Sya, ndxab Jesús loo mèngota:

—Ne'zyebte gu', ey. Huàa ta' gu' cuent ndxè' loo myen' huesen. Guuz gu' loo myen' ya bed myen' daa le'n thib yèez che'n làaz mèn galile. Tya, hui' myen' loon.

Trè' ndlu' có'n che'n cuent co' mda' solndad loo mèn.

11 Láth ndoo mèngota ned, ndyàa mèngota, mxen plá solndad co' mquenap ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús ned. Nda ta' solndad cuenta loo mèn le'n ciudad Jerusalén loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley' cóن che'n ryete con' co' ngòca.

12 Le' sya, mèn co' nac jef co' más ñibe'a ngua toodi's no mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel par thidte gàc mèna no thidte tyoodi's mèna par li nèe mèna cón che'n di's co' mda' solndad cuenta. Ngoloa, mda' mèna huax tmi par mcàa solndad.

13 No ndxab mèna loo solndad:

—Taandxè' gab gu' loo mèn che'n ciuda Jerusalén. Gab gu': Láth nzi yàt nu' xhuina, ne'nden'te nu' no ne'nda'de nu' cuent xal mbi'th li huan' myen' xin' mté'th thebol Jesús thebol Jesús le'n ye'r quèe.

14 No chele' gobernador ta' nza gobernador par gòn gobernador cón che'n di's co' ngolo mdoodi's na' ndxè', nu' tolo li nèe par yila's gobernador di's ndxè'. Tataa mod li nu' par ne'gàcte con' ryes loo gu' no ne'tub rezte gobernador cón che'n gu' loo gu'.

15 Le' sya, ndoo lìte mxèn solndad tmia. Ngua li solndad xal ndxab mèna. Di'sa be' nac di's co' mbez mèn nación Israel axta huiza no axta huiz nalze.

Jesús mnibe' loo myen' xin' mté'th Jesús par ta' myen' cuent cón che'n Jesús no co myen' yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn.

(Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

16 Le' sya, rye si' fthìb myen' xin' mté'th Jesús na, myen' mxen ned. Nda myen' par le'n thìb yèez

che'n làaz mèn galile co'te' ndub thìb yii co' ndxab Jesús loo myen' cued myen'.

17 Co'se' gunèe myen' Jesús, mdub xib myen' loo Jesús no mcòo' myen' yéc myen' loo Jesús mastale' be' ngan lezo' myen' no mastale' be' ndxàc chop lezo' myen' ché', lìcque', nac mbi'a Jesús.

18 Sya, mbii gax Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Hui' gu' nexa, ey. Diox mbli par ndxàpen rye loothe con' roo con' xèn la's niin no la's yan par ñibe'en loo ryethe con', que naca con' co' nziri' loo izlyo' ndxè', que naca con' co' nzo loo bé'.

19 Nalle' daa ngue ñibe' loo gu': Huàa gu' loo rye mèn le'n rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo'. Huàa lu' gu' loo mèna co' nac cón chenen no bli gu' le' mèna gàc xin' mté'thpe' daa. No bli gu' bautizar mèna por lèe xuden Diox no por lèen, daa co' nac xgan' Diox, no por lèe Xpii Natú' che'n Diox.

20 Blu' gu' loo mèna tyubdi's mèna loo rye di's co' nac di's co' ñibe'en loo gu' lu' gu' loo mèna. No fte' lezo' gu' le' daa nzo noque' gu' thidtene no ne'lá'ya'den gu' ryethe huiz desde huiz nalze no axta co'se' gàc huiz co' lith no izlyo'. Taandxè' gàca loo gu', ey.

Testament cub co' nac di's ndac che'n Tad Jesucrist

**New Testament in Zapotec, Miahuatlán
(MX:zam:Zapotec, Miahuatlán)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Miahuatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Miahuatlán [zam], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Miahuatlán

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
64c75c38-fe26-5ca1-b0d8-d75cd0576d77